

310930

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 3-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ ప్రథమి ౧.

No. 80
సంచిక ౮౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవత్సర చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుబొట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-8 0-10-0; డజను 1-8 6-4-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపేడి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుస్సంతలో ఉడిరాకమునుజే త్వరపడుడు.
ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కమినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంసక మున్నను, యిది వివృతము
వెంట్రుకలు తిట్లుట గాని, గడతగ గాని యుండదు
దీని వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ తెల్లదనమును గల్గి వట్టుకలె నుండి తెర
య నుండును.

ఈ రోగాననే తీసివేసి శరీరము చూడును

వెంట్రుకలు రెండువృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తయారైన నెయ్యి శరీరకృష్ణమైన కేయము.

ఇది యిది 1-8 6-4-0 మాత్రము. వి. పి. రాష్ట్రము ప్రత్యేకము.

అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ క్రింక తెలుగుదేశ ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువ్వారస ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"టెటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన నువ్వారముగలది.

1 కొన్ని యిది 18 ౧౦ ౨౨ 2.0-0
2 కొన్ని యిది 18 ౧౦ ౨౨ 0.12-0
3 కొన్ని యిది 18 ౧౦ ౨౨ 0.8-0

కొన్ని చుక్కలు చేర్చి లయించు చల్లిన టెక్స్-లి
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమృతాంజనమైనదని, శరీర అమృతాంజనమునా కా తొరకును. లేకను,

పోషణ దొరికెట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 నామ్మామకీడు, బొంబాయి.

5-7-24 వెల్లింగ్టన్ సినిమా //

20-24 వారమునుండి 4-7 వారమువరకు
పాద్యోక్తము 6-15 ప్రతిదినము 2 అటలు రాత్రి 9-80
కని, ఆదివాసులందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డిబుల్ సీరియల్ అట్రాక్షన్ డి.బి.గిన్
ట్రయల్ ఎడ్జిపోలో అద్భుత సాహసకార్య
ములుకావాని మింగుడాగరు మొదలగునవి గలవి.
తెదరు పుష్యగుడ చూడబడును.

కఫహరిచూరము

కన్నడప్పి 1-8 0-9-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-8 ౨౨ 2.0-0
ఈ చూరము కఫహరికలచే చేయబడినది.
కస్త, ఉబ్బునము, కాపిసన, కైకెళ్ళవరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనట నుండిది.
అమృతాంజనం డిపో. మద్రాసు - బొంబాయి.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (ఇది అణాలు)

మెనులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గణాంకము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి కైకెళ్ళకాల
కమాత్రలు దివ్యావృతము. అజీర్ణము, అమచి, అప్రసరింబు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్ళు, కంఠాంక్షముల
యందు బలమయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరీరము,
ప్రేమ, ఆనులు, మొదలగువారియందు గలిగిడి నొప్పు
లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యోగ్యమునకు
చేయును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు ఆ నేకవిషయలు చేరినవి. అనుభవము
గల బౌద్ధమగుటచేతను పరమహంక్రమ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

ఆయుర్వేద కైకెళ్ళనిలయం,
పోస్టు నిడుమెలు, ఎలమలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

జా. మి

(ఒకవిలేఖనుండి)

జూన్ 28:—జామి లోకల్ ఫండ్ ఆన్ ప్రిలలో ను మారు 10 మాసములు డాక్టర్ ఉద్యోగమును చేసి చికిత్సలచే తత్పరవాస్తవ్యులకందర కత్తెంతానందుము గలిగించి కీర్తి వడిసిన ముర్రాశ్రీ గొల్లపూడి పీఠరాఘవరావు పంతులుగారు ఇక్కడి నుండి బదిలీ అయి విశాఖపట్నమునకు బోవునందుమున వారి కింద సన్మాన మొనరించుటకు వారిస్థానమునందు వచ్చిన ముర్రాశ్రీ మంథా కృష్ణారావు పంతులుగారికి ఆహ్వాన సన్మానమొనర్చుటకు చత్ గ్రామవాస్తవ్యులును, శ్రీ జనార్దన క్లబ్ వారును 28-6-21 తేది సాయంకాలము ఒకసభను గావించిరి.

ఆదినమన 3 గంటల కా పురవాస్తవ్యులందరును మహా దానందముతో అల్పాహారవిందుగావించి, ముర్రాశ్రీ శ్రీపతి గోపాలరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభించిరి. అధ్యక్షులు మహామృదీయులచే సన్మానమంది ప్రవీణించిన శ్రీ గొల్లపూడి పీఠరాఘవరావుగారి కుటుంబ గౌరవమును గూర్చి మృదుమధురశైలితో సర్వజనానందముగా నొక యు పన్యాసముచ్చిరి. పిమ్మట శ్రీ శుక్లయజుర్వేద సంస్కృత పాఠ శాలాపాధ్యాయులును ధర్మశాస్త్ర విదులును అగు బ్రహ్మశ్రీ పూడిపెద్ది శ్రీరామకృష్ణులవారు గీర్వాణభాషలో గొన్ని పద్యములం జెప్పి నొక యుపన్యాసము గావించిరి.

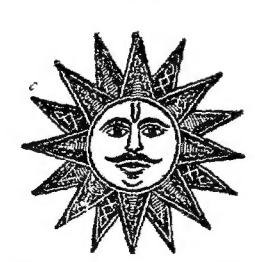
పిమ్మట హయ్యర్ ఎలిమెంటరీస్కూలులో బండితులగు శ్రీ విద్యాన్ ములగాడ సూర్యనారాయణాచార్యులుగారును అలమండ రైల్వేస్టేషన్ నుండి ముర్రాశ్రీ డబ్బరు సగరకో శేత్వరరావుగారును, శ్రీ మాక్టరువారి సౌజన్యాది గుణము లను వెల్లడించుచు నాంధ్రభాషలో గొన్ని పద్యముల జదిపి సభాజనుల కానందమును గలిగించిరి.

శ్రీ డాక్టరువారి సౌజన్యాది గుణములనున్న స్నేహ భావములను, మిగుల సంతసించి శ్రీ జనార్దనసంఘము వారు తమ సంతోషమును వెల్లడించుచు ముప్పది రూప్యముల విలువగల నొక దంతపు పేటికను 2 హునానముగా నొసంగిరి.

తరువాత శ్రీ డాక్టరుగారు సకలజనుల కుపయోగకర మగు విశ్రాంతిభవనమును నిర్మించుటకై ప్రారంభించి కొన సాగింపకయే తనకీర్తి చలనము కలిగినందులను తన మిత్రుల ఎడబాటునకును ఎంతయు విచారమును చూపు నొక యుపన్యాసముచ్చిరి.

తరువాత పురజనులందరును శ్రీ డాక్టరుగారి వాత్సర్య దించుచు నృత్యగీతవాద్యములతో సభ ముగింపుచేసిరి. ఆ రాత్రిగూడ మిగుల సత్సహాయతో సంగీతనిపుణులును హరి కథాప్రవీణులును నగు శ్రీ కర్తా జగన్నాథదాసుగారి హరి కథా ప్రసంగములచే డాక్టరుగారిని సన్మానించిరి.

కుంకుమపువ్వు

సృష్టమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య మార్పును గమనింపుడు.

కరస్యకాడెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ & కంపెనీ,
21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖనుండి)

కాలమానము

వారముజాలనుండి భయంకరముగను వేడిగాడ్పులు పీచుచు యెండలు తీవ్రముగా కాయచు ప్రాణికోటుల నల యించుచుండి నిన్నును యొకదుక్కినవ్వు ముమాత్రమే పడి కొంచ ముగ చల్లదనమును గలిగించినదిగాని, వర్షము యిదిమొదలు స క్రమముగ వర్షించిన నే రైతాంగము బ్రదుకగలదేగాని, లేకుం డిన చావలసినదేయని, వారెంతయు బెంగపోవుచున్నార.

జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షులు

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయంత బి. మను సామినాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి. ఎఫ్. ఎం.యు, గారు సుమారు వారముజాలనుండి నీయారియందు మకా ముచేసియుండి, పరిసరములలోడ్లు, నూతనముగ నిర్మింపవల సినవాటిని, వైద్యాలయములు, పాఠశాలలు వగైరాలను తనిఖీ గావించి మొన్ననే చిత్తూరునకు పయనమైవెళ్లిరి. శ్రీ నాయుడు గారు అధ్యక్షతవహించిన యనతికాలముననే మండలప్రభాళికి గావలసిన ముఖ్యసాహాయ్యము లనేకములుగావించి, సుతిపాత్రు లగుచున్నారనుట కెంతయు నానందమగుచున్నది.

ఖద్దరుస్తోరు

ఈయూర కొందరు స్వదేశీవస్త్రధారణోద్యమాభిమాను లచే యనతికాలముననే, నెలకొల్పబడిన ఖాదీవస్త్రాలయమున 500. విరువందలరూప్యములవిలువగల మంచీఖద్దరుగడ్డలు విక్ర యమైనవనుట కెంతయు స్థితసమగుచున్నదిగాని, మా మండల జాతీయోపసంఘమువారు పీఠకింకను నెక్కుడు ప్రోత్సాహ సాహాయ్యములు గల్పించి ఖద్దరుప్రచార మెక్కువగ జేయుదురు గాక.

బలవంతమరణము

చిత్తూరులో సుప్రసిద్ధ జవీన రత్నలగు శ్రీయంత నజీశ మొదలియూరగారి కుమారుడు సుమారు 17 వత్సరముల వయస్సు గల పిల్లవాడు “చిత్తూరునందలి గవర్నెంటు హైస్కూలు”న స్కూలు డైరెక్టరు తరగతియం దీవత్సరము జరుపుచుండి పరీక్ష లందు తానపజయ మందుటచే, అపమానమును సహించజాలక మొన్నటిరాత్రి త్రాడితో మెడకు, ఉరివైచుకొని బలవంత ముగా కాలగతి జెందెననుట కెంతయు చింత గలుగుచున్నది.

ఆంగ్ల భాషాభ్యాసమువలన లాభ మావంతయు లేకయు ఉండినదో నేదాస్యవృత్తితో యల్లాడుచుండు మనదేశ ప్రజలు, తుదకివిద్యయందు గడతేరక పోయినంతనే ప్రాణత్యాగము సంయతము జేయుచుండుట భారతచారిత్రమున కళంకము గలిగి యల్లాడవలసి వచ్చుచున్నదనుట కెంతయు భయమగుచున్నది.

హత్య

తిరుత్తనితాలూకా, కలకాటూరు గ్రామములోని పం చము డొకడు రాత్రులయందు బయలుదేరి సమీపప్రాంతముల యందు గట్టియండిన ఈతచెట్లలోని కల్లుముంతల దింపి త్రా గుచు దొంగతనము చేయుచుండగా, చాలకాలముగ దొంగను బట్టుకొనుటకై బ్రయత్నము చేయుచుండిన, నాచెల్ల యజారా దారగు ఈడిగవాడు తుదకెట్లో వానిని గత నాలుగుకోజుల నాడు రాత్రియందే వానిని పట్టుకొని కట్టితో బలముగాగొట్టి చంపివేసెను. మరుదిన మావిషయము పోలీసువారికి చెలసి ఈతచెట్ల ఇజారాదా రగు యీడిగవానిని ఆనుమానముపై గ్రామములోని కమ్మకులకు లొకరిని అరెస్టుజేసి తిరుత్తని సబ్ జైలునందుంచి కేసువిషయమై దర్యాప్తు జేయుచున్నారు.

మోటారు బస్సులు

నగరి రైలుస్టేషన్ నుండి పల్లిపట్టువరకు (కొందరు వాటాలుగాచేరి) మార్గప్రయాణికులకుగల శ్రమలను దొలగించి, బండ్లభాండ హడావిడుల నాపుటకై బ్రయత్నించి పెట్టదల చిన మోటారుకారులు త్వరగా నగరినుండి పల్లిపట్టువరకును, పల్లిపట్టునుండి నగరి రైలువద్దకును కాలక్రమానుసారముగ నడుప బ్రయత్నించుచుండు కెంతయు సహజసముగా నున్నది.

సక్సన్ దంతచూకము

నోటిలోని సకలవ్యా ధులను మాన్యును. పండ్లనాళ్లు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాలుబ వాచుట దీనిప లన స్వస్థమగును. నాలుకమీక పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీ మూలకల ఔషధముతోను బొషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది.

1 డబ్బీ 0.2.0. టి. ఎస్. సామినాథశాస్త్రి.
జడను- 1.4.0

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గత మంగళవారము (24.6.24) నాడు మహారాజా సర్. కె.ప.కా ప్రసాదు బహద్దరుగారి కుతురు వివాహ మతి వైభవముతో జరిగినది. ఈయమ మహమ్మదీయభార్యకు జన్మించినది. వరుడు నవ్యాబు రియాసత్ అలీఖాను జాగీర్దారుగారు. వివాహమహోత్సవములకు పలువురు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. పిండుస్థానీభాషయందు కవిశరణులచే వ్రాయబడిన సంద త్కావితపద్యములు చదువబడెను. అతిథులందరు దివ్యమైన విం దారగించినతరువాత పుష్పమాలలంకృతులైరి. తాంబూలాది సత్కారములు జరిగినవి.

మహానుభవహించిన వైజాముప్రభువుగారి క్రింది ఘర్మాన ప్రకటించిరి:—

ఖిలీఫాపదవినుండి తొలగింపబడిన అబ్దుల్ మజీదుఖాను యొక్క ఆర్థికస్థితి ప్రస్తుతము బాగుగలేదు. ఆతడిపై డైరీపా దేశమునం దున్నాడు. అచ్చటిజీవనము ఎక్కువ వ్యయభరిత మైనది. కొరాసులో చెప్పబడిన “అల్ మోమిన్” ఇఖ్వా తుల్ మోమిన్” న్యాయానుసారము ప్రతి ఇస్లాముమతస్థుడు ఇతరముస్లిముతో, సోదరభావము గనబరచవలెను గనుక ఆతని కష్టదశయందు నాశక్త్యానుసారము తోడ్పడుట నామతసంబం ధమైన విధియని తలంచుచున్నాను. ఈవిధి ననుసరించి ౧౯౨౪ జూలై నెలనుండి ఆతని జీవితాంతమువరకు నెలకొట్టికి మూడు వందల పాసులచొప్పున ఇచ్చుట కంగీకరించుచున్నాను. ఆతని విలాసము తెలిసినతోడనే రొక్కమంపుట కేర్పాటు చేయ బడును.

హైద్రాబాదు రెసిడెంటుగారును, నవాబు ఘరదూకొజంగు బహద్దరుగారును నీలగిరినుండి తిరిగి హైద్రాబాదుకు వచ్చిరి.

నిజాంరాష్ట్రోద్యమినికి వాగ్దత్తము చేయబడిన ౯౧౫ రూపాయల విరాళములలో ౨౫౫ రూపాయలు మాత్రమే వ నూలయినవని ప్రకటించబడినది. దాతలు బాకీయున్న వైకము చెల్లించినకేగాని వర్తమానసంవత్సరమున విధించబడిన కార్య ములు నెరవేరజాలవు. ప్రభుత్వపరీక్షలందు ప్రభములుగ విజయమొందిన ఆంధ్రవిద్యార్థులను సువర్ణరజితపతకములతో బహూకరించు నేర్పాటు చేయబడుచున్నది.

నల్లగొండలోని కళాభివర్ధనీ పాఠశాల కార్యదర్శు లగు శ్రీయంత గండికోట అనంతరామరావుగారు వ్యయప్రగూఢ ములతోనై నల్లగొండ, వరంగల్లుజిల్లాలలో పర్యటనమొనర్చి పాఠ శాల సహాయార్థము ద్రవ్యము వసూలుచేయుటయే గాక అనేక నూతనసంస్థలను సహితము స్థాపించిరి. వీరిసర్విన సేవ యెంత యు ప్రశంసార్హమై యున్నది.

శ్రీయంత పువ్వాడ వేంకటప్పయ్యగారి సంపాదకత్వ ముక్రింద స్థాపింపబడిన కృషిప్రచారిణి గ్రంథమాలయొక్క ప్రథ మకుసుము “శ్రీధరవిజయము” వెలువడినది. ఇందు సాంఘిక దురాచారములు, బానిసల కష్టజీవనము వర్ణింపబడినవి. వలయు వారు కృషిప్రచారిణి గ్రంథమాల దేవరకొండ (వై జాం) అని వ్రాయవలెను. వెల రూ ౧.౦.౦.

భిమ్మం మిట్టు బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని యగు శ్రీమతి చాట్రాతి లక్ష్మీనరసరాంబగారిచే వ్రాయబడిన గద్యపద్యరూపకంబైన ధూంసీమహారాణి లక్ష్మీబాయిచరిత్ర వెలువడినది. వెల పది అణాలు. చలయవారు గ్రంథకర్తకి వ్రాయవలెను.

ఇచ్చట నెలకొల్పబడుచున్న బాలికాపాఠశాలలకు ఉ పాధ్యాయులు దొరకుట దుర్లభముగనున్నది. హనుమకొండ యందున్న మహిళాబోధనాభ్యసనపాఠశాలలో తయారగుచు న్నవారి సంఖ్య అతిస్వల్పము. ప్రభుత్వమువారి పాఠశాల య వసరమే పూర్తిగ తీరుటలేదన్న ప్రజలచే స్థాపింపబడి చందాల పునడుపబడుచున్న బాలికాపాఠశాలల కుపాధ్యాయులకొరత మిగిలియుండుట వేరే చెప్పవసరము లేదు. హైద్రాబాదపట్టణాంతర్యాగమున నెలకొల్పబడిన గజాననబాలికా పాఠశాల కుపాధ్యాయుని కావలసియున్నది. కార్యనిర్వాహకులు విశ్వ ప్రయత్న మొనర్చినను జయముచేకూరలేదు. బ్రిటిషు ప్రాంతము లోని ఆంధ్రదేశమునందుండు విదూషిమణులు నిజాంరాష్ట్రోం ద్రుల కీవిషయమున తోడ్పడరా?

మహబూబనగరము జిల్లాలో గొట్టెలమందను కాచు బాలుడొకడు చిటుతపులిని మహాదైర్యముతో నెదుర్కొనినాని తలపై చేతికట్టితో బెబ్బకొట్టెనట. బాలునితోనుండి మొరుగు చున్నకుక్క వైబడి నాపులి దానిని చంపెనట. అంత బాలు డితి సాహసముతో దానిమెడను బట్టుకొని క్రిందబడివేసి రాళ్లతో కండ్లు, ముక్కు, మూతి, తలపైగొట్టి పుర్రాణముల గొనెనట. బాలునిదేహము రక్తపాతమయ్యెననియు, సమీపముననున్న ఆసుపత్రిలో గాయములు మాన్యుటకు ప్రయత్నము చేయబడు చున్నదనియు తెలియవచ్చినది.

పంజాబు తిరుగుబాటు

అణచివేతము

(సర్ మైకేల్ ఓడ్యయరుగారు)

5 సంవత్సరములకు పూర్వము 1919 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో, మధ్యపంజాబునందు ఒక గొప్పవిప్లవము ప్రారంభమయ్యెను. కొలబుబిల్లలసందర్భమున గాంధీగారు బంపిన తీవ్రమగు ఆందోళనమున కిది ఫలితము. దురుద్దేశముతోడ దుర్భప్రాయములను వ్యాపింపజేయుచున్నవని ఈ ఆందోళనము జరుపబడెను.

ఇండియా ప్రభుత్వపు సొంత మగు ధిల్లీయందు మార్చి నెల 80 వ తేదీ ఈ విప్లవము ప్రారంభమయ్యెను. ఏప్రిల్ 10 వ తేదీకి అమృత్ సరము ప్రాంతము. కనకపూరి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ల నందు నీ విప్లవకారులు చంపిరి. కొంతమంది ఆంగ్లేయ స్త్రీలను కూడ చంపి యత్నించిరి. సరిహద్దు ప్రాంతములకు సంక్షేమపరిపాలనను తెచ్చివచ్చుటకు వీలులేని విధమున తంతిరిగెలను తెంపివేయుటకు గట్టి ప్రయత్నములు చేయబడెను. సైనికులు వచ్చుటకు వీలులేనివిధమున రోడ్లుచెరువబడెను.

అస్థనిస్తానము

ఆకాలమున అస్థనిస్తానపు అమీరునకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు పరస్పర సంబంధములు వివరించుచున్నాము. అమీరు, సరిహద్దుల జాతీయ దండెత్తివచ్చి తమకుతోడ్పడి బ్రిటిషు పరిపాలనమును అంతమొందించెదరని భారతదేశమునందలి విప్లవకారులు తలచిరి.

1919-వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 12వ తేదీన మిలిటరీవారు తమ కత్తివై పుణ్యములపల్ల లాహోరునగరమును స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఆనాడే జెనరలు డయరుగారు అమృత్ సరమున ప్రధాన సైనికోద్యోగిగ నియమింపబడెను. త్వరలో కాంతిని స్థాపించు నలయునని డయరుగారు ఉత్తరువులను పంపిరి. వారిపని నులభమైనదికాదు. తనకింద 400 మంది బ్రిటిషు సైనికులు 600 భారత సైనికులు మాత్రమే యుండిరి. కొలబుబు నూరుమంది ఆంగ్లేయ స్త్రీలు బిడ్డలు యుండిరి. అల్పసంఖ్యాకులగు ఈ సైనికులు కొలబుబు సంగ్రహించి వేలకొని విప్లవకారులను అణచి 150000 మంది ప్రజలుగల నగరమును పరిపాలింపవలసియుండెను.

సైనికులకు త్రువులు నిరసింపబడుట

ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ ఉదయం జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతో డయరుగారు ఊరంతయు 4 గంటలు తిరిగి, 8 మందికన్న ఎక్కువమంది ఎక్కడను చేరియుండకూడదనియు, ఇట్లు చేరిన ఆగుంపుపై సైనికులు తుపాకుల ప్రయోగమునకు ప్రకటించెను. కాని వారి ప్రకటనలను ప్రజలు తిరస్కరించిరి. ఇదంతయు ఆర్కాట్ నుండియు, అట్లు తుపాకులు ప్రయోగము కలిగి కఠినకారము లేదనియు ప్రజలు చెప్పుకొనిరి.

అతని ఉత్తరువులకు విరుద్ధముగ 15 లేక 20 వేలమంది ఆదినమే సమావేశమైరి. 10 వ తేదీన బాంకిమానేజరులను చంపుటయందు ప్రధానముగ నున్నవాడే ఈ సభను సమావేశపరచెను. విప్లవమునందు నాయకులుగ నుండిన 8 మంది ఆసభయందు పాల్గొనిరి. డయరుగారు తన ప్రకటనలను ననుసరించి గుంపుపై కాల్చెను. ఆగుంపు విప్లవకారుల సైన్యమని డయరుగారు తలచిరి. ఇట్లు తలచుట తప్పని ఎవరు చెప్పగలరు?

ఇట్టి చర్యలు తుల్యుట డయరుగారికి ఇష్టములేకుండెను. కాని ఒక గొప్ప సందిగ్ధ సమయమున తన సర్వమును నివ్వ హింపవలసియుండెను. కాని వారు గాంధీజీని చర్యలన్ని గొప్ప ఫలితము కలిగెను. విప్లవము ప్రారంభమననే అణచబడెను. 400 మంది మరణించిరి. కాని విప్లవము వృద్ధిచెందియుండిన ఎంతమంది మరణించియుండిరో ఎవరికి తెలియును.

డయరుగారి కఠినచర్య విచరములు అందరకు తెలియగనే అన్ని ప్రదేశములందు విప్లవము అణగిపోయెను. పంజాబునందు మరెవ్వరు తుపాకీ ప్రయోగము అనవసరమయ్యెను. హే నెలలో జరిగిన అష్ట నలవాడికి పూర్వమే పంజాబునందు శాంతిపరిస్థితు లేర్పడెను. విప్లవముతో నిండిన దేశము, విప్లవమునకు సంసిద్ధులై యున్న సైనికులు భారతదేశమునందుండరను అష్ట నల ఆశ నిరాశయ్యెను. అష్ట నలను ఎదుర్కొనుటకు 2 లక్షల సైనికులు, శాంతిమగు దేశము, సంసిద్ధమై యుండెను.

పంజాబులో అల్లరి నిర్మూలమయ్యెను. విప్లవకారులు, భారతీయ మోసపోయినవారు న్యాయస్థానములకు తగు శిక్ష పొందిరి. బ్రిటిషు రాజ్యము గుఱుపింపబడెను.

అంత అన్నియు తలక్రిందయ్యెను. పంజాబునందలి ముఖ్య విప్లవకారుల మిత్రులగు భారతదేశపు అతివాద నాయకులు గాంధీగారి నాయకత్వముక్రింద తీవ్రమగు ఆందోళనము ప్రారంభించిరి. పంజాబు ఘోరములని పేరుబెట్టి పంజాబు అధికారుల దూషణతో కూడిన ప్రచారమును నానగించిరి. అప్పుడు పార్లమెంటువారు భారత సంస్కరణముల విషయమై ఆలోచించుచుండిరి. పిరికివాడను ఏగాడికి ఆచారములు ఆంగ్లేయులు భారతదేశపు అతివాదులకు లోనై వారితోటి కీలుబొమ్మలవలె ఆడుచుండిరి. విప్లవమునకు సంబంధించిన సంపూర్ణ వివరములు కొన్ని మాసములవరకు బ్రిటిషువారికి తెలియలేదు. శిక్షసాగించిన విప్లవకారులలో కొందరు తప్ప మిగిలిన వారందరు 1919 డిసెంబరులో విడుదల చేయబడిరి. మరల వారు రాజద్రోహపూరితముగ ఆందోళనమును ప్రారంభించిరి.

తలవంపులు

అప్పుడు భారతదేశపు అతివాదులు సంపూర్ణముగ విజయముగాంచి రని చెప్పవచ్చును. అవమానకరముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లాంగ్విఫ్ వారు చేసిరి. పిమ్మట రెండు సంవత్సరములవరకు భారతదేశమున గాంధీగారి ప్రభ వెలుగుచుండెను. అతని మిత్రుడును, అతనిని అభినందించువాడును అగు మాంటాగుగారు ఇండియా మంత్రిగ నుండెను. ఈ రెండు సంవత్సరములు అల్లరులు అరాజకము విపరీతముగ ప్రబలెను. 1920.21 సంవత్సరమున మలబారు విప్లవము సంభవించెను. పంజాబు అల్లరులలో 50 మంది మరణించిరి. మలబారు విప్లవమున 10 వేల మంది మరణించిరి.

డయరుగారిపై తీసికొనబడిన చర్యను ఆధారముగ గ్రహించి తిరుగుబాటునర్హిన కష్టముండదని భిలాఫతు ప్రచారములు మాపిలాలకు బోధించిరి. కాలచక్రము మరల తిరిగెను. 1922 సంవత్సరము మార్చి నెలలో మాంటాగుగారు పదభ్రష్టులైరి. ఆదినమే గాంధీగారు నిర్వహింపబడిరి. తనకత్తికొని రాజద్రోహమును వ్యాపింపజేయుచుంటిని వారే ప్రగల్భముల కొట్టుచుండిరి. వారిపై రాజద్రోహనేరము మోపబడెను.

అటుపిమ్మట భారతదేశము కొంతకాలమువరకు శాంతియుతముగ నుండెను. కాని దుర్బల ప్రభుత్వమును గాంధీగారు తిరస్కరించుటకు చూచి పలువురు అజ్ఞేయ ప్రారంభించిరి. నేటిదినియు ఆవేశపూరితులగు అకాలీ సిక్కులు కాంగ్రెసు పార్టీవారి సైనికులకు నున్నారు. వివిధమున నైనను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును అంతమొందింపవలయునను ఉద్దేశముగలవారై యున్నారు.

మాత్ర ఆమోదింపబడుట

అహింసాసాధ్యంత మెంతవరకు ముడిపెనవో ఈక్రింది వివరింపబడిన నిదర్శనములన్ని గ్రహింపవచ్చును. కొన్ని దినముల క్రితము జరిగిన బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశమున కలకత్తా ప్రభుత్వము డేగారి హాతమున దేశభక్తి అభినందించుచు ఒక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. డేగారు పోలీసు అధికారియని ప్రస్తుత ఆ హాతముడు మాత్రమేనెను. ఈ పక్షమునకు చేరినభక్తులు ఈ విధముగ ప్రచారము నలుపుచున్నారు.

ఇట్టివారికి ప్రైవేటుగా జూబుల వ్రాయుట తప్పకగాదని ఇండియా మంత్రి సమర్థించుచున్నాడు. భారతదేశమున అధిక సంఖ్యాకులు రాజభక్తిగలవారై యున్నారు. ఈ ప్రభుత్వపు మిత్రులకు ఎట్టి ఆశలేదు. శత్రువులకు ఎట్టి భయములేదు. ఇంక ఈ ప్రభుత్వ మంతకాలము నిలిచియుండగలదని వారు సందేహించుచున్నారు.

భారతదేశము అరాజకమునకు దారిపట్టుచున్నది. ఇంకను బ్రిటిషు ప్రభుత్వం లెంతవరకు అశ్రద్ధవహించి యుందురో తెలియజేస్తుంది. బోర్నియోను వారు కూడ అన్ని విషయముల మరచుచు కొత్తవిషయములను గ్రహింప జాలవచ్చుట తోచుచున్నది. భావిదేశ మిగుల నిరుత్సాహకరముగ గోచరించుచున్నది.

బ్రిటిషు న్యాయము

“మొన్న నే ఒక బ్రిటిషు జడ్జి జూరీ జనరలు డయరుగారి ప్రసంగమును పరిశీలించవలసి వచ్చెను. న్యాయమూర్తి తన అభిప్రాయమును ఈక్రిందివిధముగ ప్రకటించెను. “మంచిచెడ్డలు తెలిసినవాడైన నా ఎదురుమున్న సాక్షులను సంపూర్ణముగ పంకిరించి నా అభిప్రాయమును తెలుపుచున్నాను. అపూర్వముగ సందిగ్ధ పరిస్థితులయందు జెనరలు డయరుగారు ప్రవర్తించిన వలసిన వచ్చెను. ఈ సాక్షులమును పట్టివూడ వారి ప్రవర్తనము నిర్భోగమైనదియు ఇండియా మంత్రి డయరుగారికి సగిసగి తప్పనియు నా అభిప్రాయము.”

నటప్రకాశిక సహాయసిద్ధి.

ఆంధ్రనటరాజు నటేశంగారు 116 రూపాయలు విరాళ మొసగిరి.

భూమారు పదునైనది నటులనుండి మా బందరుపురమున ఆంధ్రనటరాజుబిరుదాంకితులును, అభినవ ఆంజనేయులునగు సి. ఎస్. నటేశంగారి నాటక సభాజమువారు నాటకముల ప్రదర్శించుచున్నారు. నటేశంగారు లంకాదహనాది నాటకములయందు ఆంజనేయభూమిక ధరించి వీరు ప్రదర్శించు నాటకకళలను ప్రతిమాన మని వారి నెరిగినవారందరు అంగీకరించి తీరెదరు. వీరు ఆంజనేయపాసములు. మంచి భక్తిపరులు. ధార్మిక గుణమునకు వీరిని జెప్పి మరొకరిని తెప్పవలెను. గత రాత్రి అనగా 1.7.24 తేదీని ప్రహ్లాదనాటకము ప్రదర్శించి నటప్రకాశికానిర్దేశలగు బ్రహ్మశ్రీ పసుమరీ యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారికి వారి గ్రంథ ముద్రణాది వ్యయములకు రు 116 ల నొసంగిరి. ఈనాడే నటేశంగారి కంపెనీలో హాస్యగాడుగ నున్న నంపూరి రంగనాయకులుగారికి “విశోదరత్నాకర” యను బిరుదుతో సహా ఒక బంగారుపతక మొసంగబడెను. శాస్త్రిగారు నటేశంగారివద్దనుండి వైకమును గ్రహించి రెండు మాటల జెప్పిరి. నటప్రకాశికరచన ప్రారంభమునుండి చిట్టూరి నరసింహముగారు, పురాణం నూరిశాస్త్రిగారిల్లు సాయపడినది నుడిచి నటేశంగారి బహుమతిని కృతజ్ఞతతో నందుకొనుచుంటి నని నమస్కరించిరి. తాను రచించుబూనిన యావస్థింధము భూమారు 200 వ చిత్రఫలకములతో సహా 2000 పుటలకు తక్కువ కావనియు ఒక్క సారిగ నిన్ని పుటలు ప్రచురించుట కడు కుర్చుటవలయు యిప్పటికి పూర్తియైన 350 వేలల గ్రంథమును ప్రథమ భాగముగ ప్రచురింప నేపితులు ప్రోత్సహించుచున్నారనియు, 10, 15 దినములలో ముద్రణమునకై యిచ్చి వేయబడుననియు నుడివిరి. ఈ ప్రథమభాగముద్రణమున కగు కాగితపు వ్యయమును పురాణం నూరిశాస్త్రిగారే భరింప నిచ్చగించిరినియు చెప్పిరి. ఈ గ్రంథరచన కిదివరలో బందరులో కొన్ని నాటకముల ప్రదర్శింపించి రు 500 ల నష్టమును శాస్త్రిగారు పొందిరిని ఆంధ్రదేశ మెరుగని విషయముగారు.

శాస్త్రిగారి స్థితిగతులు ఆంధ్రదేశములో నెల్లరకు తెలియకపోయినను బందరువారు మట్టుకు తెలియనివారు కారు. ఈ గ్రంథరచనావసరమును గమనించి బందరువారు తలచుకొనినవో శాస్త్రిగారిని రు 500 లనుండి ఋణ విముక్తినిజేయుట ఒక గొప్ప విషయములోనిది గాదు. బందరు బుట్టయ్యపేట కంపెనీవారును, ఇండియన్ డ్రమాటిక్ కంపెనీవారును బాల భారత సంఘమువారును, సికింద్రాబాదు ఆంధ్రసమాజమువారును, పెద్దాపుర విద్యావిశోధిని సభవారును తలొకరు తలొకనాటకము ప్రదర్శించి శాస్త్రిగారి కన్ని విధముల సాయపడుదురని వివచ్చినందులకు సంతస మునున్నది. ఆంధ్రదేశమునగల ఎల్ల సమాజములవారును నాటక కళాభిమానులును శాస్త్రిగారి కన్ని విధముల తోడ్పడి సమగ్రమైన 2000 పుటగ్రంథమును ద్వారలో ఆంధ్రమాత కర్పింప త్వరపడెదరని హెచ్చరించుచున్నాను. ఇట్టి సాయమునకు ముందుగ నూర్చవచ్చులైన నటేశంగారి కంపెనీకి పరమేశ్వరుడు ఆ శిస్సులొసంగుగాతే!

బందరులో నటసభాసంతకము ఆంధ్రనాటకపరిషత్తు నొకటి స్థాపించి పురాణం నూరిశాస్త్రి, సి. వి. నువ్వూ గావు గార్ల కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనిరి. రాబోవు ఆంధ్రనాటకపరిషత్తు సమావేశమునకు నటేశంగారిని సహమానుషాంగ నాథియింప వలసినదిగా సూచనలు చేసిరి. నటేశంగారు రంగీకరించిరి. పరమభాగవతోత్తములగు నటేశంగారు మహానుపాత్ర నభినయించుచుండ ముఖ్యముగా చూడవలసినదే.

(ఒక చిత్రం)

బ్రిటిషు న్యాయము రాజకీయమంత్రియలను అతిక్రమించు ననుమాటలేదు. జలియన్ వాలాబాగ్ లు మరల జోగలయునని ఎవరు కోరుటలేదు. మాపిలాలిష్ట మా మోలజుగలదు నని ఎవ్వరికొందిలలేదు. కాని ప్రజలను పెట్టింపుచున్న అరాజకము అధికారతరస్కారులు విప్లవమున వారి జూపుచున్నది.

కావున బ్రిటిషు ప్రజలు హేళ్యలు జనకము. స్వాభివృద్ధిపెట్టుచు రాజద్రోహముతో ప్రచారమునలుపుచున్నవారు ప్రమాణివృద్ధి అనుకొనవలసివచ్చును. అగణనముల బ్రిటిషు ప్రభుత్వము. (సందేహింపదు)

“క్రాంతి” మాననప్రపంచము

కర్తవ్య సామ్యమునకు క్రాంతి.

జంబయి, జూలై 2:— జంబయి హైకోర్టులో జూరీలుగా కేసులు “జంబయి క్రాంతి” మాననప్రపంచము విచారణకు సాగించిరి. అడ్వోకేటులైన కలకత్తా గౌరవ సీన్యారులచేత కేసును వివరించుచు నిట్లు జరిగెను.

ఈసామ్య కాలపుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనలు గావించిన తరువాతగూడ ముద్దాయిలు నిర్లక్ష్యముగా కమ్యూనికేషన్లు సాగించుచునేయుండిరి. (క్రాంతిలనుండి వ్యాసమును జరుపుచు) ఫిర్యాదియగు పెయింటరుగారు, దివాకరు కబ్బార అనువారికి, తాను వారి కమ్యూనికేషన్లు చాల దుష్ప్రసారమునందున, వారి నొకసంవత్సరమువరకు జైలును కుంపిదననియు, నడివలయు వ్రాయుచును. ప్రభుత్వమువారి యిది దనకు నూచనమువచ్చెననియు అందుచే వారి కమ్యూనికేషన్లు కృతనిశ్చయముతో బయలుదేరిననియు మాత్రమే పెయింటరుగారు నడివరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనలు గావించిన తరువాతగూడ నిట్టివాక్యములు క్రాంతిలనుందు గానించుచునేయుండెను.

దస్తావీజులు:— ప్రభుత్వ ప్రకటనలు యథార్థమైనవని యుజ్జ్వలమైనవని! అప్రకటనలు ప్రభుత్వమువారివద్దనుండి వచ్చెనని చెబునవలెను కాని అవి నిజముగా నెవరివద్దనుండి వచ్చినో తెలియదు.

నా. కంపుగారు:— ప్రకటనలు తప్పక నిజములై యుండునని నేను అభిప్రాయపడుటలేదు.

తరువాత కంకాగారు మరొకని వ్యాసముల జరుపుచు వానిపై నచ్చటచ్చట వ్యాఖ్యానముల నొనర్చెను.

మొదటి ఫిర్యాది వాక్యాలము

తరువాత ప్రస్తుతము దక్షిణాదివిజయ అక్కింగు కమిషనరు హెచ్.ఎస్. పెయింటరుగారి యిట్లు సాక్ష్యమునగిరి. 1921 ఫిబ్రవరి 23 తేదీనుండి 1922 మార్చి 17 తేదీవరకు ధార్యులు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగానుంటిని. ధార్యులకేసునందు అడిమనలు వే జప్తులు యెరుబను, నెవస్సుజెడ్డి (ధార్యులు) యెరుబను సాక్ష్య మొసగిరి. అప్పుడు పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగానున్న డివిల్వూగారు రప్పించు పరిశోధనను సాగించుచుండెను. మార్చి 17 తేదీన (జిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంటు) నూచనలపై రాత్రి 11 గంటలకు, అల్లరిజరిగిన ప్రదేశమును వివరించుచు వెళ్ళిపోతిని. ఇదిజరిగి మూడువారములకుచే ఈ విషయము సరిగా జ్ఞాపకములేదు. మార్చి 17 తేదీన ఇంటికి వెళ్ళితినిగాని అసీబ్బాయి నూపరింటెండెంటు అనుస్థితుగా రచ్చటనే నిలచియుండిరి. స్మితుగారు ముందుగానే ఇంటికి వెళ్ళి అప్పటికి తిరిగివచ్చెను. రాత్రి 1 గంటకు మార్చి 17 తేదీన తిరిగి అల్లరిజరిగిన ప్రదేశమునకు వెళ్ళెను. ఉదయము 6 గంటలకు తిరిగి నేనువెళ్ళి అచ్చట 8 గంటలకు ఉండితిని. డివిల్వూగారు పరిశోధనలసాగించెను. నేనొకటిసంబంధమును గ్రహించుకొనలేదు. మార్చి 17 తేదీన యాజమాన్యమున డివిల్వూగారు పరిశోధనలను జరిగెను. కేసుములు ప్రాతిపేక్షితులైన తరువాత జూలై 2 తేదీ ఆదివారమున మొదటి 14 అరెస్టులు చేయబడెను. తరువాతి అరెస్టులప్పుడప్పుడు జేయబడెను. అల్లరి జరుగుననియుందుగానే యెంచి, ఆదివారము స్టేషనునందే యుంటిని. అప్పుడు పెద్దగుంపులేరను. వారు కాంతముగ నేయుండిరి. కాని అరెస్టుజేయబడినవారినిదీసికొనిపోవుననుచు ‘గాంధీయహాజరు’ అని అరచుచుండిరి. అరెస్టుల ప్రారంభించిన రెండు మూడుదినములవరకచ్చటనే యుంటిని. మొదటిసారి కివలింగప్ప స్టేషనునందే యుండెను. విచారణలో నాతని కట్టి సంబంధములేదు. జూలై 2 తేదీన నీతడును మార్చి 17 తేదీన కలిసి ఒక తంతువారైన ప్రభుత్వమువారికి పంపిరి. తరువాత వ్రాతములముగా, అల్లరులనివేదిక నంపిరి. వైదిక సహాయముననననననన, అందు చెలువబడెను. తరువాత మరుదాడు ఉదయము 8 గంటలకు ప్రభుత్వమువారికి అల్లరుల గురించి నివేదిక నంపిరి.

వానియరము

తరువాత “కర్కషీ” పత్రికాధిపతిని, ప్రచురకుని హెచ్చరింప వలసినదని గోరుచు ప్రభుత్వమువారి నుండి యుత్తరువు వచ్చెను. నేను వారిని జేవరింపలేదు. ఉరక హెచ్చరించితిని. ఒక సంవత్సరము వరకు వారిని ఖయిదులో పెట్టినగాని తాను సంతృప్తిపడనని

తాను నడువలేదు. నేనింకా కర్కషీనులగు ప్రయత్నముననే యున్నాను అనగా, నేనింకా ఆపనియందే యుంటిననియు, వారి కర్కషీయును వదలివేయరాదనియు, వారికి చెలువలే నని నాయుద్దేశము అనగా ప్రభుత్వమువారు వారిపై నూచించిన చర్యను దీసికొన నెంచుచున్నానని చెలువులు నా యభిప్రాయము.

ఎవరినెవరు అరెస్టుజేయవలెనను విషయమున సంబంధంపడలేదు. మార్చి 17 తేదీన మాత్రము ఒక్కరియరెస్టును గురించి నాతో సంప్రదించెను. కాంగ్రెసుసంఘము ప్రతివాదులపై కొన్ని యారోపణల నొనర్చుచు, ప్రభుత్వమువారికి తంతువార నంపినది తొడిగా రగులుచే ఆతని అరెస్టునుగురించి నాతో నాలోచించిరి. ఇతరు లెవరి యరెస్టునుగురించుచు మార్చి 17 తేదీన నాతో సంప్రదించలేదు. కలకత్తా, మితపానకాంగ్రెసు యుద్ధముల నణచుటకు తా మెట్టికట్టను జేయలేదని చెయింటురగారనిరి. లా ఆర్డరులకును, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించినంతవరకు వారితో నాకట్టి సంబంధము లేదు. తమ భాతాదారులను ఇబ్బందిపెట్టుచున్నారని, సారా దుకాణదారులనుండి ఫిర్యాదులువచ్చెను. బలములను, దౌర్జన్యమును నుపయోగింపకుండునట్లు జూడవలెనని క్రిందియొద్దొకరు కుత్తర్యు జేసిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు విచారణవద్దకును గురించి నాకట్టి ఆరోపణలు జేరలేదు. మార్చి 17 తేదీన మొదట నాసికయందుండెను. ఆతనిని ధార్యులకు మార్చటంతో నాకు సంబంధము లేదు.

వ్యాఖ్యానము:— ఈ వ్యాసములవలన మీకే రికినెట్టును గలిగినని ఫిర్యాదు జేసితిరిగాదా? ఏవిధముగా నష్టము గలిగెనో తెలిపెదరా?

ఉ:— ఇదివరకు నాకు మిత్రులుగానున్న భారతీయులు నాతో నిష్పక్ష చాలాదూరభావముతో మొలగుచున్నారు. వారు నన్ను కొంత అనుమానముతో పరిగణించుచున్నారు. ఇదివరకు వారితో నాకు సరళముగా అన్యోన్యసంబంధము లుండెడివి. అవి ఇప్పుడు మారిపోయెను. అందు ముఖ్యముగా గుజరాతీ మిత్రులకు నాపై నట్టిభావము గలిగెను. నేను ఉత్తరపు డివిజనునకు వెళ్ళినచో ఒకప్పుడు డివిజనునకు వెళ్ళవలెననియెంచి తిని—అచ్చట నాకు సజ్జెటు మొదలగువానిని ఆహారమునగూడ నిరాకరించి బహిష్కరించెదరని వారు నాతో జెప్పిరి. ఇది వరకు ప్రజలు నాయెడల నట్టి సద్భావముతోనుండెడివారో అది యంతయు మారిపోయెను. నేను క్రూరుడననియు, ప్రజల యభివృద్ధినిగోరువాడనుగాననియు, చలించుచున్నాను. అందుచే ప్రభుత్వకార్యనిర్వహణమునందు నాపని చాల కష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రమునందు దన్ని డివిజనులలోను నేను పనిజేయుంటిని. నాపై నెప్పుడును తీవ్రముగా నాలోపణ లానర్పబడలేదు. అంతటితో సాక్షి విచారణ ముగిసెను.

క్రాంతి పరీక్ష

తరువాత దేశాయిగారు ఫిర్యాదిని క్రాంతిపరీక్ష చేయగా, పెయింటరుగారి యిట్లు నడిచిరి. మార్చి 17 తేదీన ధార్యులలో జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగానుండెను. ఆతదాపని నెత్తుకు మానుకొననో లేదని చెప్పలేదు. కివలింగప్ప ఇంకను ధార్యులలో సబ్-మేజిస్ట్రేటుగ నుండెను. 1928 మార్చివరకు నేను ధార్యులకు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగ నే యుండితిని. 1921 సం. ఫిబ్రవరిలో ధార్యుల కరెక్టుగా చార్జీ పుచ్చుకొంటిని. నాకు పూర్వము ఎమాన్యుయలుగారు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగ నుండెను. ప్రీవీటీ సానేసు వెళ్ళునప్పటికి ప్రీవీటీ గారు ధార్యులలో జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుగ నుండెను. తరువాత మార్చి 17 తేదీన అపదవికివచ్చిరి.

ప్ర:—మీనూచనమైన? ఉ:—కాదు.
ప్ర:—మీరు నాసికలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుగ నున్నప్పుడు దాతడచ్చట జి. పి. నూ. గ లేడా? ఉ:—అవును.
ప్ర:—ఆతడు నీతో స్నేహముగ లేడా? ఉ:—అవును.
ప్ర:—మీ పరిపాలనా పద్ధతిలో నాతో డింగీకరించెనా? ఉ:—అవును.
ప్ర:—నీవు ధార్యులవచ్చి చార్జీ పుచ్చుకొని నపుడు, అసహాయోద్యమములో నొక భాగముగా మద్యపానమును నిరసించు నుద్యమమును, భిలాభుకు యుద్ధమును గలదు. అవి అప్పుడు చాల చురుకుగా నభివృద్ధి నొందుచుండెను.

ఉ:—అవును. మద్యపానము వైసినేగాక, విదేశీవస్తు బహిష్కారము కొరకుగూడ నొకయుద్యమము గలదు. నేను చార్జీ పుచ్చుకొని నపుడది చురుకుగాలేదు.

ప్ర:—ఈ యుద్యమములో దేనినిగాని అణచివేయుటకు మీరు చార్జీ పుచ్చుకొనక పూర్వము చురుకైన చర్యల దీసికొనలేదు.

ఉ:—నాకు తెలిసినంతవరకు తీసికొనలేదు.

ప్ర:—మీరు చార్జీ పుచ్చుకొనిన తొడనే ఆ మద్యమును చురుకైన ప్రయత్నములను ప్రారంభించితిరి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఈరెండు ఉద్యమములను అణచుటయందు మీకు చాలా పట్టుదల యుండెడిది.

ఉ:—ఈ రెండు ఉద్యమములవలనను, లా ఆర్డరులకును వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకును గలుగు భంగమును కలుగకుండ జేయుటలో నాకును పట్టుదల యధికము.

ప్ర:—మీరే రెండు ఉద్యమములను అణచుటకు చర్యదీసికొనుటకు పూర్వము, వానివలన, లా ఆర్డరులకుగాని వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకుగాని భంగము గలిగిన నిదర్శనముల జూపగలరా?

ఉ:—చూపగలను.

ప్ర:—వానిని చెప్పండి.

ఉ:— మనుష్యుల మొగమునకు నల్లరంగుపూసి వారిని గాడిదలమీద వెనుకకుత్తిపై కూర్చోనపెట్టుట మొదలయినవి.

ప్ర:—ఈ రెండు యుద్యమముల యెడలను స్వతస్సిద్ధముగ మీకేమైన ఆక్షేపణగలదా?

ఉ:— రెండవ యుద్యమము తరువాత వచ్చెనని ఇది వరకే జేసియుంటిని.

ప్ర:— అవి ఎప్పుడు వచ్చిన నేవి. ఆ యుద్యమముల యెడల మీకేమైన నాక్షేపణలు గలవా?

ఉ:— ఎట్టి ఆక్షేపణయులేదు.

1921 మే 28 తేదీన అసహాయోద్యమమును గురించి, నా క్రింది యభిప్రాయములకు సర్దుకొనుట నొసగితిని. జహుళ: నేనే యుసగియుండును. ప్రభుత్వమువారి యుత్తర్యుల ననుసరించి వానిని గావించితిని.

దేశాయిగారి కోరికపై కంకాగారిక సర్దుకొనుటను తెచ్చి జూపెను.

ఉద్వోగులు తమతమ శక్తిని గన్నరచి ప్రశంసనందుట కిదియే మంచి యవకాశమని అందు తెలిపితిని. ఫిర్యాది అంగీకరించెను. దివాకరు, కాబ్బూరుగార్ల నెరుగుదును. కాంగ్రెసులో వారు మరుకుపనిజేయువారో కాదో తెలియదు. భిలాభుకు కమిటీలో కొంతమందినిగూడ నెరుగుదును. ధార్యులలో దాదాపు అరడజను వారాపత్రికలు గలవు. కాబ్బూరు, దివాకరుగారు రచ్చట “కర్కషీ” పత్రికకు సంబంధించినవారు.

ప్ర:— విదేశీవస్తు బహిష్కారము ఎప్పుడు చురుకయ్యెనని మీరు తెలిపితిరి?

ఉ:— విదేశీవస్తు బహిష్కారోద్యమము కొన్ని వత్సరములనుండియు గలదు. కాని 1921 సం.న, ఇదివరకు కంటే నెక్కువ తీవ్రమయ్యెను. ఈ రెండు ఉద్యమములలోను చురుకుగా పనిజేయువారి పేరులు చెలువు ప్రహస్యపత్రిక నావద్ద లేదు.

ప్ర:—కొల్లాపురములోనున్న ఎస్. ఎస్. దేశాయి అనునాతనిని నీ నెరుగుదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆతడు కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో నొకడా?

ఉ:—ఆతడు కాంగ్రెసుపక్షములోనివాడని నాకు తెలియదు.

ప్ర:—ఆతని ఆస్తిని ప్రభుత్వమువారు కలుపుకొనవలెనని యుత్తరువు జేసితిరా?

ఉ:—చేసితిని.

ప్ర:— రి. వి. తొడిగారిపెన్ననును రద్దుజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి ఫిర్యాదుజేసితిరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:— జి. వి. దేశపాండ్య, ఎస్. ఆర్. దేశాయిగార్ల భూములపై రచ్చట నున్నవి ఆయాకీ దీయించితిరా?

ఉ:—అవును. నేను సరిగా చెప్పలేను కాని అవసరమున వారిపై చర్య దీసికొనుట కట్టుచేసితిని.

ప్ర:— జూలై 1 తేదీలోగా నీజిల్లాలో నెవరిభూములపై ప్రభుత్వమువారికి కలిపిజేసితిరా?

ఉ:— లేదు. అట్లుచేసితిని యెంచను. నా కేసుయు జ్ఞాపకములేదు.

ప్ర॥ అసహాయములలో నెక్కువగా పనిజేసినది.
 'మాన్యముగా బ్రాహ్మణులేనా?
 ఉ॥ అవును, చాలవరకు.
 ప్ర॥ వారి యుద్ధమునకు ప్రతీకారము చేయుటకు
 బ్రాహ్మణులేతరులను ప్రోత్సహించి నియమింపలేదా?
 ఉ॥ లేదు. నే నెవ్వరిని నియమింపలేదు.
 ప్ర॥ — ఈయుద్ధమును నణచుటకు నీక్రిందియుద్ధోగు
 కు ఒక్కసగ్గెల్లరునే పంపితివా తేక ఇతరనూచనల నింక
 ఏ జేసియుంటివా?

ఉ॥ — మీ ప్రశ్నను నే నాతేపించుచున్నాను. నేనా
 గ్రామముగా నుద్ధమును ఎదుర్వలేదు. ఆయుద్ధముయొక్క
 యాత్రాస్థితిలను ఆదాయము మాత్రమే నేను ప్రయ
 త్నించుచితిని. ఆయుద్ధము మున్నంతయులేదని నానుటకు
 నేను ప్రయత్నింపలేదు. అట్లు చేసినయెడల నితరకారములచే
 కిసియుండును.

ప్ర॥ — ఈయుద్ధమును అన్నివిధములగున తప్పనని
 నుభిప్రాయము గాదా?

ఉ॥ — ఎంతమాత్రమును గాదు.

ప్ర॥ — విదేశవస్త్రబహిష్కారమును మీ రామోదిం
 చెదరా?

ఉ॥ — దేశీయవస్త్రములను తయారు జేయుటను ప్రోత్స
 హించుట నామోదించెదను.

ప్ర॥ — విదేశవస్త్రబహిష్కారము నామోదించెదవా?
 ఉ॥ — లేదు.

ప్ర॥ — మద్యపానముపై ప్రారంభింపబడిన యుద్ధము
 నును మీ రామోదించెద రని నే ననుకొనవచ్చునా?

ఉ॥ — మితపానము మంచిదని నమ్మెదను.

ప్ర॥ — మద్యపానమును నిషేధించు ఉద్దేశము?
 ఉ॥ — నే నంతదూరము పోను.

ప్ర॥ — అధికముగ త్రాగుటను మాన్పునద్యమేమో?
 ఉ॥ — నే నందు కంగీకరించెదను.

ప్ర॥ — ఈయుద్ధమునువలన ప్రభుత్వదాయమునకు
 ధ్వంస వచ్చుచున్నదని మీరు కనుగొంటిరా?

ఉ॥ — ప్రభుత్వదాయముతో నా కెట్టి సంబంధము
 ఏ లేదు.

తరువాత సాక్షి ఇట్లు నుడివెను:—ధార్యులలో అధి
 కారులు పర్యటనముమీద వెళ్లినపుడు మాత్రమే బలవంతముగా
 పనిజేయించుకొనునాచారము గలదు. అది బలవంతముగా పని
 జేయించుకొనుటయుగాదు, వారంతట వారు పనిజేయుటయు
 గాదు. ఆ ఆచార మీరెంటికిని మధ్యగా నుండును. అసహాయో
 ధ్యమపక్షమువారు, సామానులను మోయించుకొనుట కధికారు
 లకు పనివారు దొరికకుండ జేయుటకు ప్రారంభించిరి. అట్ల
 నులు జరిగినపుడు నేను మెలగానులో లేను.

ప్ర॥ — నీవు చాల బలవంతుడనియు, అసహాయోధ్యమ
 మను. ఖిలాఫతు ఉద్దేశమును అణచగలవాడనియు తలచి
 రిన్ను ధార్యులను మార్చిరా?

ఉ॥ — నా కెప్పుడును అట్లుచెప్పలేదు.

ప్ర॥ — అదియే వారయుద్దేశముని నీకు తెలియునా?

ఉ॥ — నా కెంతమాత్రమును తెలియదు.

ప్ర॥ — నిన్ను ధార్యులను నియమించినతరువాతనే,
 అసహాయోధ్యమము నొనరుటకధికారులు పూనుకొనుట ప్రారం
 భమగుటకాక తాళనీయముగ సంభవించినవిషయమా?

ఉ॥ — లేదు. అవి కాక తాళనీయముగ సంభవించినది
 లేదు. ఆసమయమున అసహాయోధ్యమము మరింత ప్రతరముగ
 నుండెడికారణము.

ప్ర॥ — ప్రభుత్వమువారు మిమ్మును ధార్యులను నియ
 మించుటకు, అప్రదాసహాయోధ్యమము తీవ్రరూపము దాల్చుచు
 న్నదనుటయే కారణమా?

ఉ॥ — ప్రభుత్వము వారు తమరహస్యములను నాకుఁజెల్ప
 పలేదు.

ఆనరరీమేజిస్ట్రేటులపైలులోని కేసులను నేను ముగ్గుత
 దారులైనను మార్చలేదు. తీర్పు జెప్పినతరువాత తీసికొనవలసిన
 చర్యలనుగురించి పోలీసు అధికారులతో నాలోచింపలేదు.
 కాంగ్రెసువారు ప్రారంభించిన విచారణయందు వచ్చి సాక్ష్య
 మొసగవలెనని వారు ఆహ్వానించినది. వారియాహ్వానము నే నంగీ
 కరింపలేదు కాని జూలై 7 లేదన బొంబయిక్రానికలు ప్రతి
 నిధి నావద్దకువచ్చి మాటలాడివెళ్లెను.

క్రాసుపరీక్ష ఇంకను ముగియలేదు. ఇంతలో కోర్టు
 ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

ప్రభుత్వపు రెవిన్యూ కార్యదర్శి:— ప్రభుత్వ
 పురవిన్యూ డిపార్టుమెంటు కార్యదర్శియగు ఇ. డబ్ల్యు. లేగా
 రు నేటిదినుము ఛార్జిపుచ్చుకొనెదను. వారిధలమున ప్రస్తుత
 ము పనిచేయుచున్న పి. టి. శ్రీనివాసాచారిగారు మరల ఛార్జ్
 కైక్రలేరియలునందు చేరెదను.

**చెంగల్పనాయకరు ఉచితఆయుర్వేద వైద్య
 శాల వేపేరి:—** ఈవైద్యశాలయందు మేసల యాతటి
 లోను 1901 మందిశ్రీ ప్రవులును, 403 మంది మహమ్మదీయు
 లును చికిత్సజేయబడిరి. రోజుకు మొత్తముమీద 142 మంది
 చికిత్సజేయబడిరి. ఒక్కరోజున 20వ లేదని మాత్రము 489
 మంది వచ్చిరిని కార్యదర్శి తెలుపుచున్నాడు.

రాకపోకలు:— నేటుకాన్సిలు సభ్యులగు గౌ॥కె,
 వి. గంగస్వామి అయ్యంగారు నేటిదినుము ఉదయం కలకత్తా
 మెయిలులోచెన్నపురికివచ్చిరి. ఆహమదాబాదు యావద్భారత
 కాంగ్రెసు సంఘపు సమావేశమునకు వెళ్లెయిన్న ఆంధ్రప్రతి
 కా సంపాదకులగు కె. నాగేశ్వరరావుగారు నేటిదినుము బొం
 బాయి మెయిలులో వచ్చిరి. రా॥ బి॥ తనికాచలంకెట్టిగారు
 నేటిదినుము బోటుమెయిలులో వచ్చిరి.

ఇండియను బ్యాంకు:— 1924 జూను 30 వలేదీ
 తో అంత్యముగ అర్ధసంవత్సరమునకు ఇండియను బ్యాంకుకు
 నెట్టు లాభము 1630-10-11-8 రూపాయలు వచ్చెనని మాకు
 తెలియుచున్నది. గ్రామలాభము 4179-14-12-0 వచ్చెను. ఖ
 ర్చులు 254904-0-4 అయ్యెను. నెట్టులాభమును, క్రిందటి ఆర్ధ
 సంవత్సరము అక్కాంటునుండి వచ్చినది. 17122-7-3 కలసి
 మొత్తం 180133-2-11 రూపాయలు నిలవలేదనిది.

**చెన్నపురి శాసనసభ మధ్యజిల్లాల సభ్యుని
 ఎన్నిక:—** మధ్యజిల్లాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముచే
 యెన్నుకొనబడిన సయ్యదు దివాన్ అబ్దుల్ రజాకు సాహెబు
 భూదూరుఖాను సాహెబుగారు చనిపోవుటవలన ఆసనమున
 కు ఎన్నికలు ఆగస్టు 31వ లేదీలోపుగా పూర్తిగావలెననియు
 జూలై 14వ లేదీనాటికి నామినేషనులును, 17వ లేదీ నాటికి
 వాని పరీక్షయు, 18వ జూలైనాటికి అభ్యర్థుల పేర్లును ప్రకటిం
 చుటయు, ఆగస్టు 18వ లేదీని పోలుదీసికొనుటయు జరుగవలె
 నని యీవారపు గెజిటులో ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించు
 చున్నారు.

ఒక నమ్మక భంగముకేసు

భీమాకింపెని నభ-ఏజెంటు

సెషన్సుకు బంపుట

కే. మాధవరావు అను నొకతడు ఒకఫార్మరీ రసీదును
 సరియైన రసీదుగ నుపయోగించి విశ్వాసద్రోహము చేసెనను
 నేరముపై తెచ్చినకేసులో నేడు ఉదయము రెండవ ప్రెసిడె
 న్స్ మీజిస్ట్రేటు ఖా॥ సా॥ మొహిద్దీను ఖానులోడిగారు వి
 చారణచేసి సెషన్సుకు పంపిరి.

ప్రాసిక్యూషను పక్షపుకేసు ఈ విధముగ నుండెను.
 ముద్దాయి గ్రహం లైఫ్ అయ్యారెన్ను సాపైటి, లిమిటెడునందు
 సబ్ ఏజెంటుగ నుండెను. కే. నరసింహులుకెట్టి అనుకోక
 పాలిసిహోల్డరు మొదటిమారు ప్రీమియం (రూ 2000 లకు)
 రూ 48-6-0 లను చెల్లింపగా, ముద్దాయి ఆతనికి ఒకమోసపు
 రసీదునొసగి ఆసాముకు కంపెనీకి చెల్లింపలేదని నేరాకోషణ.

తాను రూ 48-6-0 లను పుచ్చుకొననే లేదనియు రసీదు
 ఇవ్వలేదనియు, ప్రాసిక్యూషనుపక్షపు ఆరోపణ అబద్ధమని
 యు, కే. నరసింహులుకెట్టి ఇన్వారుచేసినవిమర్శలు తాను జ
 బ్బున నుండెననియు ముద్దాయి చెప్పెను.

మేజిస్ట్రేటుగారు వి. పి. సి. క్రింద 406, 471 కెక్స్ ను
 లకింద నేరములను ప్రువృథచి, మోక్షార్థ సెషన్సు విచారణకు
 బంపిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘము

బెజవాడలో 5 వ లేదీనే సమావేశమగును
 బెజవాడ, 31:— ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము
 బెజవాడలో 5 వ లేదీ మధ్యాహ్నము అరంభము సత్తములో
 సమావేశమగును. 'స్వరాజ్య' పత్రికలో 5 వ నాటిన 6 వ
 లేదీ యని ప్రమరించినది. సరిగాదు 4వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ
 కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి తంతివార్త నిచ్చిరి.

* * * * *
 21 వ లేదీన బెజవాడలో జరుగబోవుసభకు వచ్చుప్రతి
 నిభులకు పశ్చిమకృష్ణా జిల్లా సంఘమువారు ఉచితముగా భోజన
 మున్ను వసతియు నొసంగుదురు. అరంభమున తములో బసలు
 ఏర్పాటుచేసియున్నారు. రైలువద్ద స్వచ్ఛందసేవకులు వేచి
 యుండురు. సభ్యులెల్లరు దయచేయ వ్రాధితులు.
 వేలూరి సత్యనారాయణ,
 స కార్యదర్శులు.

రాజమహేంద్రవరం ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్యసభ

బెజవాడలో కాంగ్రెసుసంఘసభ కాగానే
 సమావేశ మగును

రాజమహేంద్రవరము 30:—బెజవాడలో ఆంధ్రరా
 ష్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము ముగియగనే వెంటనే
 రాజమహేంద్రవరం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘం
 యమునందు రాజమహేంద్రవరం ఆంధ్రయువజనస్వరాజ్యసభ
 సమావేశమగును. ఈసభలో కాంగ్రెసు భవిష్యత్తును గూర్చి
 యేముఖ్యముగ చర్చజరుగును. సభ్యులకు జరుగవలయు బెజ
 వాడలో యెలపబడును. సభ్యులందరూ తప్పక రాప్రాధి తులు
 అని. మ శివరామకృష్ణయ్యగారు తంతివార్తనిచ్చిరి.

తారకేశ్వరము
 రెండవలేదీ అరెస్టులు
 నిన్న తారకేశ్వరమున 16 గురిని అరెస్టు చేసిరి.
 (అ. ప్రె.)

లాహూరులో బక్రీదు
 అల్లరులుజరుగకుండ ఏర్పాటులు
 ఈరెల 8 వ లేదీని బక్రీదుపండుగ గాన ఆనాడు
 హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్లాటజరుగకుండ చూడ
 వలెనని లాహోరు డిప్టీకమిషనరు ఎమర్సనుగారు సూచించి
 నందున లాహోరులో హిందువులును మహమ్మదీయులును
 ప్రత్యేకముగ కాంతిస్థాపకసంఘముల నేర్పరచిరి. (అ. ప్రె.)

స్వపరిపాలన
 అక్కాంటు పరీక్షలు

చొంబాయి, జూలై 2:—బొంబాయి ప్రభుత్వము
 వారిప్రకటన యొకటి యిట్లు చెప్పుచున్నది:—స్వపరిపాలనను
 వృద్ధి చేయు కొరకు ఏ క్కు వ బాధ్యతలను లోకలు
 బోధింపబడెను పురపాలకసంఘములమీదను వరలెవేయుటవలన
 ఈసంఘములు ఆర్థికనూత్రములను సరిగా గ్రహింపజాలక
 తమలెక్కలనే సరిగా నుంపజాలకున్నవని కొంతకాలమునుండి
 ప్రభుత్వమునకు తెలిసి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు.
 లోకలుఫండు ఆడిటుశాఖవారి వార్షికనివేదికలు ఆ కలోప
 ములను హెచ్చుగా కనపరచుచున్నవి. ఆర్థికనూత్రములను
 ఎరుగకపోవుటవలనను సరియైనశిక్ష లేకపోవుటవలనను స్థానిక
 సంఘమువారేర్పరచుచున్న పనివాంఛ నయమునిబంధన
 లను పాటించకపోవుటవలనను ఈలోపములు కలుగుచున్నవని
 ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. ఈక్రింది చొక్కిరచుట
 కు ప్రభుత్వమువారు రీసంఘములతో మరింత జోక్యమును అధి
 కారమును కలుగజేసికొనకుండ అక్కాంటు గమనాలకును
 జిల్లా లో కలుబోగ్గులలో నిలకలు భం
 దు అక్కాంటెంటులకును కొన్ని పరీక్షలను పెట్టిన బా
 గుండునని తలంచుచున్నారు. మొదటి పరీక్ష 1925 ఆక్టోబరు
 నెలలో జరుగును. తమ సామర్థ్యమును జూపు యోగ్యతాప
 త్రములను జూపినట్లయిన ప్రస్తుత యుద్ధోగ్యత పరీక్షలలో
 కృతార్థులు కావగలరేదు. (అ. ప్రె.)

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము

మహాత్ముని ముఖ్యాభిప్రాయము

పరాజితుడను - హృతగర్వుడను

మౌలానా మహమ్మదాలీ, ఎం. కే. ఆచార్యగార్ల యభిప్రాయములు

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు

ఎం. కే. ఆచార్యగారు

విలేఖరితో నిన్న నిటుల సంభాషించిరి.

కాంగ్రెసు వారిలో నేర్పడిన వాక్కులహము లడంగ వలెనని నేటియును కోరుచున్నారని కాకాగృహమునుండి వచ్చినతోడనే నాకు బోధపడెను. పని ప్రారంభము కావలెనని ప్రజలు ఘోషించుచున్నారు. పని ప్రారంభమైన వెంటనే కాంగ్రెసు స్వృతినిరూపి ధర్మశాస్త్రజ్ఞులు చేయుచిన్న వ్యాఖ్యానములతో పాటు యితరవివాద లన్నియునుగూడ సంత మొందిగలవు. సోమరితనమును కనిపెట్టు కలిపురుషుడు పని కల్పించుచున్నాడు. మనమిపుడే కలిపురుషునితో పోటీ చేసి ఇంతకుండు స్పష్టమును శేషమునను పని కల్పించవలెను. స్వరాజ్య పక్షమువారిని తరిమివేయగూడదను భావమును అసహాయ వాదులలో (బహిష్కరణపక్షము వారు) పలువురు అహమదాబాదులో మొదటినుండియును చూపసాగిరి. మహాత్ముడు వారి అభిప్రాయములను గౌరవించెను. ఆరు నెలల పాటు మనమంద రముల కలసి పనిచేయరాదు. ఈ ఆరు నెలలలోను స్వరాజ్య పక్షమువా రేమిచేసెదరు. వారి విషయమున మన మేమిచేయ వలెను అను నాందోళనను బహిష్కరణపక్షమువారి కేమియు నుండదు. అందువలన 1921 లో కలిగినట్టి అనుకూల ఫలి తమే దానికి తీసిపోతుండ కలుగగలదు. భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ తీర్మానములను మనము సద్భావముతో గ్రహించి ననే యీ ఫలితము కలుగును.

గాంధీమహాత్మునితో ప్రతిఘటించి విజయము ను బడయజాలమని స్వరాజ్యపక్షము వారు గ్రహించక తప్పదు. ఏలనగా స్థాయిసంఘ సభలోనుండి స్వరాజ్యపక్షము వారు వెడలిపోయినందున వారి కనుకూలముగ చాలమంది బహిష్కరణపక్షము వారు మాటలాడుట ఎటులైన స్వరాజ్యపక్షమునకే విజయము కలుగవలెనను నుద్దేశమున కానేకాదు. గిల్లిలోను కాకినాడలోను మహాసభలలో వారి కనుకూలముగా తీర్మానములు చేయబడియుండగా యిపుడు వారిని తరిమివేయజూచుట అన్యాయ ము. దేని వారిలు మహాత్ముని ప్రోత్సాహపరుచు టకు మాటలాడిరి.

మహాత్ము డదివరకే పరిస్థితులను సరిగా గ్రహించియుండి నచో ఎవ్వరను ప్రోత్సహింప నవసరమేలేదు. ఏలనగా స్థాయి సంఘసభలో బహు జనాభిప్రాయ మిటులున్నదని మహాత్ముడు గ్రహించగలిగినంతే యితరులెవ్వరును సూచించకుండనే మహా త్ముడు శిష్టార్థకవాక్యములను తీసివేయు టవసరమని నిశ్చయించెను. గాంధీమహాత్మునితో పరిచయము కలిగినప్పటినుండియు, నేనెవ్వలైనా దయన సాకు మహాత్మునియందదికముగ భక్తి కుదిరినదిగాని స్థాయిసంఘసభ శిష్టార్థక వాక్యమును తీసివేయుట కంగీకరింపవలెనని మహాత్ముడు బహిష్కరణపక్షము వారిని ప్రోత్సహింపరుచుచున్నపుడు నాకు కలిగిన ఆనందము నకు మేరయేలేదు. ఈసారి జరిగిన స్థాయిసంఘసభ అన్ని పక్షములవారికిని భారతీయుల కందరికిని అనేకములగు మంచి నీతులను నేర్పినది. ఆ నీతులను సరిగా గ్రహించి అటుల నడచుకొనినచో మనకు తప్పక విజయము కలుగునుగాన నెల్లవారును ఆనవసరముగ నీక వాలస్యము చేయకుండ తమకు తోచిన రీతిన పనిని ప్రారంభింపగోరెదను.

నేను ద్వారవ్యవస్థాగమనే ఆంగ్లీకరించి మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారమే దేశ సేవ నెనరింపబూను కొంటిని. “ఓ ప్రభువా నేను నీ అధీనుడను” అని తెలుపుట మహాసరాధము య్యుండకున్నచో నే నటులనే వ్రాసేయుచున్నాను. అని మౌలానా మహమ్మదాలీగారు తెల్పిరి.

భారతశాసనసంఘ సభ్యుడు

“అహమదాబాదులో అనుకూల ఫలిత మేర్పడినందు లకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. గత రెండువత్సరముల లోను దేశీయుల భావములలో మార్పుకలిగినదను విషయమును మహాత్ముడు తుణీకములో కనిపెట్టెజాలినందులకు నేను ముఖ్య ముగా సంతసించెదను. పద్ధతిప్రకారము హెచ్చుటల తనకు వచ్చినను అది సరియగు విషయముకాదని గ్రహింపగల యుదా రభావమును గ్రహించి దానిని స్పష్టముగ తెలుపగల నిష్కపటలీలమును మహాత్మునకే తగుగాక యితరులకు శక్యమా? మహాత్ము డటులచేసినందుననే దేశభక్తుల కందరికిని మహాత్మునిపైన గలభక్తి వేమకును లభిశోయించినది. మన దౌర్జన్య విరహిత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమున సర్వసాధారణత్యమును వహింపదగిన వాడు మహాత్ముడొక్కడే యను విషయము యాదృతిగా మరి యొకసారి విస్మయమైనది కాననసభల కెగుట స్వృతివిరుద్ధముగ నాకాదాయను సాంకేతికవివాద మెటులున్నను కాననసభ లలోనుండి అసహాయభావమును కొనసాగించుటగూడ స్థిర ముగా జరుగకతప్పదను విషయమును మహాత్ముడు గ్రహించుట యుచితము. ఆవిధానముగూడ లాభకర మగునటుల తగినవిధాన లులు చేయుటయే యిపుడు మహాత్మునకు ముఖ్యకర్తవ్యముగు నున్నది. ఆపుడు రెండుపక్షములను మహాత్ముని నాయకత్వ ముక్రిందనే పనిచేయును. ఆపుడు రెండుపక్షములను కలసి పని చేయు టకు ప్రోత్సాహ ము ధి క మ గు ను. బహిష్కరణ పక్షము వారిలో మొరకుపట్టు గలవారు కొందరు వైకే మహాత్మునిపట్ల భక్తి విధేయతలను ప్రకటింతుమన్నను యిట్టి మంచివిధానము సాగనీయరేమోయని మాత్రము నేను భయపడుచున్నాను. అట్టివారు కొందరు ద్రవిడ కర్మాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములందున్నారు. ఆంధ్ర ఘోర్జననాయకులకు మహాత్మునిపట్ల గలభక్తి నిష్కళంకము. ఏవిషయము గాని అభిప్రాయములు మారుటకు కొంతకాలము పట్టుట సహజముగాని అహమదాబాదులో జరిగిన పరిష్కార మును కాంగ్రెసువారందరును చాల ప్రశంసించుతురని నేను నమ్మెదను. జేకీయులలో కలిగినమార్పు మహాత్మునకు తెలియకపోవు టచే మహాత్ముడే గట్టిపట్టు పట్టునేమోయని నేను సంతయించితి ని. మహాత్ము డమ్మతిముగా మెలిగినందులకు చాల సంతసించు చున్నాను. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులుగూడ దూరదృష్టితోను ధైర్యవ్యమతోను ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసిరి. ఇంతటినుండి యైన మనము పరస్పర అవిశ్వాసమును సాంకేతిక వివాదలను వదిలి సమగ్రముగ దీక్షతోను సుత్యాహముతోను పనిచేయవలె నని కోరుచున్నాను.” అని ఆచార్యగారు నడిచిరి. అ|| ప్రె

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

పరాజితుడను హృతగర్వుడను

అనుకీర్తిక క్రింద భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభలో నా మోదించబడిన తీర్మానములను గూర్చి యంగుయిండియా ప్రతికొత్తముమహాత్ముడు రెండు వ్యాసములను వ్రాసెను.

ఈ విషయమునుగూర్చి మహాత్ముడు స్పష్టముగా నిది వరకేమియును తెలుపలేదు. కాన నీవ్యాసమును దేశీయులందఱును చాల నాసక్తితో చదువగోరుచున్నారు.

“విలేఖరులు సాధారణముగా నా చిత్రిము నా కర్షింప జాలరుగాని మొన్ననొక విలేఖరిమాత్రము నా చిత్రిము నా కర్షింపగలిగెను. అందువలన చూపకొడుకాంతమున నతడా కించినదానికంటె అధికముగానే ఆతనికి లభించినది.”

“ఓట్లు సంసమానముగానుండిన నేమి చేసెదరు?”

అని అతడడిగెను “ప్రతిపక్షము కలుగకుండ భగవంతుడేదో కల్పించకమానదు” అని నేను పరిహాసముగా నేదో యంటినిగాని అటులనే జరుగునని నేను కొంచమైన తలంప నేలేదు.

నాలుగో తీర్మానములు

నమ్మ చెరసాలకు పంపుటకు ముందు ఢిల్లీలో జరిగిన సభలో జరిగిన చర్య అహమదాబాదు చర్యవలన జ్ఞాపకమునకు వచ్చినది. ఢిల్లీలో కలిగిన భ్రాంతి వివాదమే అహమదాబాదులోగూడ కలిగినది. నాలుగు తీర్మానములనుగూడ ప్రతికూలరకంబై అనుకూలరసంఖ్య కొద్దిగా హెచ్చుగా నుండిన మాట నిజమేగాని ఆ హెచ్చుహెచ్చు కాదు. అదితక్కువయేయని నేను వ్రాయుటనావిధి. సభ్యులలో దాదాపుగా సగము మంది అనుకూలరు సగము మంది ప్రతికూలరు వైరి.

గోపీనాథసాహా తీర్మానము

ఈ తీర్మానముతో సంశయము పూర్తిగా తొలగిపోయినది. దీనినిగూర్చిన ఉపన్యాసములను, అప్పుడు సోకు గోచరించిన దృశ్యములు (సినిమ)దాని ఫలితమునుబట్టియే నేను కనులను పూర్తిగా తెరువక కలిగితిని. పద్ధతిని బట్టి దాసుగారికి వచ్చినట్లుకంటె నాకు రి ఓట్లు హెచ్చుగా వచ్చినందున ఆయన సవరణజడినదనికే గాని పరమార్థము చూచిన దాసుగారే నెగ్గిన చెప్పకతప్పదు. 148 మంది ఓట్లనిచ్చిరి. వారిలో 70 మంది దాసుగారి కనుకూలముగా వోట్లనిచ్చిరి. దీనివలననే నామనకు సత్యమును బాసగా గ్రహింపగలిగినది. గాంధీధర్మకారమున నియ్యది చిరుకాంతి నిచ్చినది. అది కోటి చంద్రప్రకాశముగ కాంతికాదు. ఇప్పటికింకను మిలుగురుపురుగువెలుగేయని చెప్పవలెను. ఓంట్లసంఖ్యను తెలుపువరకునుగూడ నాకాలాపమంతయు నిజముగా నది ప్రహసనము కాదని నేనెగ్గి యున్నను, నావట్టు కొకగొప్పప్రహసనమువలెనే కనబడినది. నేను చిత్రముగా చూచి ఆనందించుచుంటిని. ఆయానందముపై తైలనందమేయని నాకప్పుడు విధియైనది. ఓట్లసంఖ్యను తెలిపినపిమ్మట మనసులో ప్రారంభమైన సంశయభావము నది మరుగుపరచినది.

చవలత్వము

ప్రధానపాత్రధారులు రంగస్థలమునుండి నిష్క్రమించిరి. మిలిగినసభ్యులు చవలత్వమును చూపసాగిరి అటుపిమ్మట అతిముఖ్యములగు తీర్మానములుగూడ కేవలము నిర్లక్ష్యముగా నామోడింపబడెను. మధ్యమధ్య వాక్కునుట్టుతీరి తళుకుమని మెరయుచుండె. మధ్యమధ్య నెందరో క్రమభంగమనియు విషయము తెలియలేదనియు మాటిమాటికిని తలపసాగిరి. దానితోనే మరెవ్వరికైన ప్రాణము విసిగియుండును గాని మహమ్మదాలీగారు మాత్రము కడవరకును నిలువగలిగిరి. ఆయన చాలవరకు ఓరిమినిచూపిరి.

విధేయత

విషయము తెలియలేదను నాక్షేపణలను మహమ్మదాలీగారు చెవినిపెట్టనేలేదు. యుక్తకాములందఱును అధ్యక్షుని ఆజ్ఞలకు విధేయతను చూపిరి. అవిధేయత ఏసమయమునందునుగూడ చూపబడలేదు. ఉద్రేక మత్సర్యముగా నుండినను అభిప్రాయ భేదము ప్రబలముగా నుండినను వ్యక్తిమానము మింతతక్కువగా నుండినసభను మరిజేసినిగూడ నేను చూచియుండలేదు. కొన్నిసభలలో అధ్యక్షుడు శాంతిని నెలకొలుపజాలకపోవుట నేను స్వయముగా నెరుగుదును ఈ సభలో నట్టి దేది యును జరుగలేదు గాని గోపీనాథసాహా తీర్మాన మామోడింపబడినపిమ్మట మాత్రము సభలో ఏకాగ్రత అంతరించి చవలత్వము ప్రారంభమైనది ఆస్థితిలో నేను కడపటి తీర్మానము నుపపాదించుట తటస్థించినది.

అందోళన

క్రమక్రమముగా నాకాందోళన మధికమైయుండునని నేనుతలంచెదను. మనస్తాపకరముగు నారంగమును వదలిపోవలెనను చూపబలుసాక్షులు నాకు పుడు కలిగినది. అట్టి సీతిలోనే వెంటల నా తీర్మానము నుపపాదించదగును? దానినిపుడుపపాదించ నింకొకసారి యుపపాదించెదనని తెలుపుదునాఅనుయూహ గూడ నాకు కలిగినది.

కడపటి తీర్మానము

మూడుతీర్మాన మామోడింపబడుటవలన పంచబహిష్కరణములందును నమ్మకముగలవారు కార్యసంఘసభ్యులకు రాజీవామల నియ్యవలెనని నిర్ణయింపబడెను గాన తమ యిచ్చలేనిదే న్యాయస్థానములకు వాడులుగను ప్రతివాడులుగను

రాజధానిలోని గృహ విభాగము ప్రభుత్వమునకు దానికేదైన సాధారణమునాలోచించినచో లేదా వారినిమనచేయుచుట కొకతీర్మానమును సుపాదించెదనని అప్పుడునేను వాదనముచేయుంటిని. మొదట నేను వ్రాసిన రూపమునందలి మినహాయింపుగలదాని దరిమలాను సమాధానమును కుదిరినప్పుడు వ్రాయబడిన రూపము నందు స్పష్టత పడుచు వారికి గాని పార్టీలకు మినహాయింపు చేర్చబడలేదు. కాని నీ తీర్మానమువలన వారినిగూడ మినహాయించవలెనని నేను నిశ్చయించితిని మాధవతీర్మానమును సుపాదించినపుడు నే నావిషయమును తెలిపియుంటిని. ఆ వాదనము ప్రకారము నేను సుపాదించిన తీర్మానము గాఢాంధకారము నుండి నాకు కొంత దారి చూపినది. "ఈ దయమున నేను వాదనముచేసిన ప్రకారము నేనిప్పుడీ తీర్మానమును సుపాదించుచున్నాను. ఈ యిబ్బంది కలదును గంగాధరరావు దేశపాండిగారి విషయముకని దు. ఆని గూడ నేను తెలిపితిని. వీలైనంతవరక కట్టిమిన హాయింపు లుండగూడదనియే నా అభిప్రాయముగాని అసహాయ వాదులలో అధికముగ పట్టుకల గలవారుగూడ వ్యాయస్థానములను పూర్తిగా బహిష్కరించుట చాల కష్టమని తలచుచున్నారు. నీతి విరహితముగ బాకీదారుల సహాయముల కియ్యవలసిన బాకీల నియ్యక తీరస్కరింపసాగిరి. అసహాయ వాదులు తమపై దావాలుచేయరను ధైర్యమువలననే వారలు చేసిరి. అట్లులే మరొకరు అసహాయవాదులపై దావాలు చేసిన విషయముగూడ నే నెరుగుదును. అసహాయవాదులలో చాలమంది తమ కథకముగ నమ్ము కలుగుచున్నవారుగాదు లుగాను ప్రతివాదులుగాను కొద్దికు వెళ్లనే లేదను విషయమును పరీక్షించుట గ్రహించినచో వారి కథకముగ నాశ్చర్యముకలుగకపోదు గాని అసహాయవాదులలో అందఱుగూడ నటులే చేసినచేపు పీలులేదని నలుల దావాలునందర్మున కొద్దిలకు వెళ్లిన వారిని ప్రతిత్తింపుటగూడ పరిపాటియైనది. దావాలుచేసిన వారికంటే ప్రతివాదులుగా వెళ్లినవారిసంఖ్యయే హెచ్చు. ఈ పద్ధి దూష్యము కాదని నిర్ణయించుట కాంగ్రెసుసంఘము వారు పెక్కుసార్లు నిబంధనలనుగూడ చేసిరి. ఇప్పుడు కఠినముగా తీర్మానము నమలుజరుపవలయుచే యీ పార్టీలవిషయమును నిర్ణయించుటవలననే నేను తలచినది. అన్నిబహిష్కరణములను పూర్తిగా నమలుజరిపెనువారే కాంగ్రెసుసంఘములలో సభ్యులుగానుండుటయే నాకు విక్కిలియిట్టము. గాని వ్యాయస్థానబహిష్కరణమును పూర్తిగా సాగింపవలెననిన అందఱుగూడ నైచ్చికముగా దారిద్ర్యము నంగీకరింపవలసి వచ్చును. అట్లు హెచ్చుమంది దారిద్ర్యమును కాంతింపవలకు చాలకాలము పట్టునుగాన ప్రస్తుత మీ బహిష్కరణము పూర్తిగా నెరవేరుట అసంభవముగాననే కొందరు నన్ను పరిహాసితరని నే నెరిగి యుండియు నేనా తీర్మానమును సుపాదించ సాహించితిని. నే నా తీర్మానమును చదివి ముగించుటయే తడవుగా ధీరులగు హరినర్సోత్తమరావుగారు గభిల్లన లేచి గంభీరముగ సహేతుకవాదముతో దాని నాక్షేపించిరి.

క్రియత హరినర్సోత్తమ రావుగారు

నా తీర్మానము నెదిరింపవలసి వచ్చినందులకు తన మనసుకు కష్టముగానున్నదని హరినర్సోత్తమరావుగారునిది. నేను సమర్థింపజాలని తీర్మానమును నేను సుపాదించవలసివచ్చుటచే కష్టపడినది నామనసుగాని మీ మనసుగాదు. సమర్థింపజేసి తీర్మానమును ఆక్షేపించే బూనుకొనుటవలన మీ మనసు కానందముకలుగవలెను గాని కష్టముకలుగగూడదని నే నాయనకొరిగించితిని. అయినను కాంగ్రెసుసంఘముల నెట్లులేన నిష్కర్షకముగా నుంచుటయే నా అభిమతము నగుటచే నే నిప్రతివాదమునుగూడ నామోదించితిని. ఓట్లఫలితమును నిశ్చయించుటగిగాని గోవిందానందస్వామి లేచి మరొక సాంశ్రితికముగ ఆక్షేపణను తెచ్చెను. "ఒకసభలో ఒక తీర్మానము అమోదించబడినపుడు అసభ ముగియుటలోపల దానికి ప్రతికూలముగ మరొక తీర్మానమును సుపాదించి గూడవననదియే స్వామి తెచ్చిన ఆరోపణ. ఆ ఆక్షేపణ చెల్లదని అధ్యక్షుడు వ్యాయముగా పరిష్కరించెను. మొదటి తీర్మానము మొదటిరోజున నామోదించబడిన వెంటనే దానికి వ్యతిరేకముగ సవరణగూడ నామోదించబడినదిగాన ఈ ఆక్షేపణ చెల్లదని అధ్యక్షుడు నుడిచెనుగాని దాక్షుడు వోతీరాంగారు అనాలోచితముగ పనివ్రాచిచేసెను. ఆయన బాధ్యతను గుర్తించినవాడని నే నెరుగుదును. ఆయన చాలకాలమునుండి అంతరాయము లేకుండ చేకూర్చిచేయుచుండెను. ఆయన చేకూర్చుకొనకు బాధ్యతవ్రతమును పూ

సేను. అదివరకు బహిష్కరణమున కొంత సమపాదము చేయుటకు సంఘమువారు సమ్మతించి యుండుటచే యిప్పుడు దీనిని గూర్చి నియమసంబంధముగ నాక్షేపణను చాతీరాంగారు తెచ్చెదరని తలపోయలేదు. "బహిష్కరణ తీర్మానముల కీ తీర్మానము విరుద్ధముగాదా" అని చాతీరాంగారు ఆలోచింపకుండ నడిగెను. ఈ ఆక్షేపణ సహేతుకము కాదా యని నన్ను మహామృతాలిగా భవించిరి. సహేతుకమే అని నేను తెలిపితిని. అందువలన నా తీర్మానము స్వల్ప విరుద్ధమని మహామృతాలిగారు నిర్ణయించుటలో రోషమియును లేదు. అంతట నాలో నేను కృంగిపోతిని.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం. జూలై నెల 3-వ తేది గురువారము

కల్పా ముఖ్య సగములు	గ్రీష్మ కాలములో అత్యధికముగ	గ్రీష్మ కాలములో అత్యల్పముగ	వర్షా కాలములో అత్యధికముగ	వర్షా కాలములో అత్యల్పముగ	వర్షా కాలములో అత్యధికముగ
	గ్రీష్మ కాలములో అత్యధికముగ	గ్రీష్మ కాలములో అత్యల్పముగ	వర్షా కాలములో అత్యధికముగ	వర్షా కాలములో అత్యల్పముగ	వర్షా కాలములో అత్యధికముగ
గోపాలపురం	90.7	81.6	...	0.68	44.66
విశాఖపట్టణము	90.9	81.6	...	1.17	87.09
కాకినాడ	94.9	79.8	0.38	1.48	89.09
మచిలీపట్టణము	99.2	81.1	0.07	2.17	41.09
కర్నూలు	98.2	78.2	...	0.65	26.01
బళ్లారి	95.5	76.9	...	1.44	20.51
కడప	98.7	74.2	0.99	2.98	81.28
మొలూరు	97.7	79.2	...	1.94	87.98
మద్రాసు	94.0	76.5	0.81	5.17	50.74
కడపూరు	97.9	77.6	0.08	0.85	52.94
నీలము	97.9	76.1	0.02	2.51	89.80
కోయంబత్తూరు	90.8	71.1	...	4.96	22.29
తిరుచనాపల్లి	102.5	78.2	0.02	0.05	88.18
నాగపట్టణము	94.9	79.8	...	0.40	54.98
మధుర	99.2	78.7	...	2.14	88.58
పాంబన	98.1	81.5	...	0.05	87.08
తిరునల్వేలి	0.44	28.84
తిరుకేంద్రము	82.0	75.1	0.82	25.94	64.51
కొచ్చిన్	88.8	76.5	0.01	45.65	114.51
కాకినట్టు	85.8	78.9	0.97	41.84	117.16
మంగళూరు	88.5	72.9	0.87	52.80	125.68
బెంగళూరు	88.8	67.8	0.14	5.78	85.87
మైసూరు	70.4	62.5	0.27	20.89	125.46
కొడైకానూరు	67.0	52.8	0.19	5.56	62.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.83 వాన కురిసెను. మచిలీపట్టణంలో చినుకులు బడెను. గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కినవోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణము, విశాఖపట్టణములందు ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో పగటికేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రికేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు:—కడపలో 0.99 వానకురిసెను. చాలవోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటికేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రికేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూటుకము:—వర్షము అంతటను యున్నది. మద్రాసులో 0.81 వర్షము కురిసెను. కడపూరులో 0.83 వాన కురిసెను. ఆకాశము తలచని ముప్పుతో గూడుకొన్నది. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మద్రాసులో పగటికేడిమి 8.1 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రికేడిమి 4.3 డిగ్రీలు తక్కువ. రాజధానియందు చాల వోట్ల స్థానికచినుకులు బడవచ్చును. ఎన్. ఆర్. సామ్రాజ్య, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

స్థిమరులో ఒక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బడి దౌర్జన్యముగా పోలీసువారితో ఒక ఫిర్యాదు చేసికొనెను. ఈ యి ఫిర్యాదును పిల్లతోను కొరమాండలో తీరమునుండి "చిల్కా" స్థిమరు ప్రయాణము చేయుచు స్నానపుగదిలోనికి పోగా రి గురు ఓడవారిదును, ముగ్గురు బాస్కరులును, ఒక చిమ్మేవాడును ఒక మంగలియు దౌర్జన్యముగా ఆమెపైబడి కొట్టిరట్ట. ఈ విషయము ఓడ యధికారికి తెలియజేయ నాతడు మరునాడు వారంతరిని నిలువబెట్టి చూపించెను. అప్పుడామె తన్ను కొట్టిన వారిని గుర్తించెను. (ఆ. ప్రె.)

బహుమూత్ర వ్యాధికి ఆమోఘమైన ఔషధము

నేను ఆదిద్రావిడను. మైసూరుకు చేరిన కొలారు బంగారుగనులలో కంట్లాక్టు గా నున్నాను. ఆతిమూత్రవ్యాధిచే చాలా బాధపడుచుంటిని. ఒక సంవత్సరము క్రిందట స్వారకము తప్పి దిగువపడితిని. నేను ఆనేక ఆంగ్లవైద్యులవద్ద నుండి ఔషధములను సేవించియు గుణములేక పోయెను. మిక్కిలి కఠినపత్యము చేయుచుంటిని కలియన్నమును పూర్తిగా మానివేసితిని. అట్లుండియు నాజబ్బు మిక్కిలి హీనస్థితికి వచ్చెను. నేను బ్రదుకుదునను అశకూడ లేకపోయెను. కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జి టౌను, ఆస్ట్రేలియన్ వీధిలో నెం 72 రు గృహమునందు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు చేయుచున్న అద్భుతచికిత్సలను గురించి వినినందున నేను వారివద్దకు 19-6-24 తేదిన వెళ్ళి ఈ అపాయకరమైన వ్యాధినుండి నన్ను రక్షించ వలెనని వారిని ప్రార్థించితిని. వారి బౌద్ధార్యమునకు అనేకవందనములు. తక్షణమే పశ్చాత్తాపము చెంది తండ్రివలె(మిక్కిలిప్రీతితో నాకు ఔషధము నిచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. వారి చికిత్సలో 12 దినము లుంటిని. కఠినపత్యములేదు. నేనువరియన్నము మత్స్యములు మాంసము మొదలగువాటిని మామూలుగానే భోజనము చేయుచున్నాను. అనేక ఆంగ్లవైద్యులు నామూత్రమును పరిశోధించి అందులో తీపుగాని లేక శ్వేతభాతువు (ఆల్బు మెన్) లేదనియు స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి మామూలు కంటే తక్కువగానే యున్నదని తెలిపిరి. నాకు దీర్ఘ కాలముగా నున్న ఈవ్యాధి 12 దినములలో యింత అద్భుతముగా కుదురుట చూడ ఇంద్రజాలమువలె నున్నదని పండితులవారితో తెలిపితిని. గాని ఆదిఔషధముయొక్క మహిమయని వారు తెలిపిరి. పూర్వచార పరాయణుడైన పండితులవారు నేను ఒక బీద పంచముడుగానున్నను వారి దగ్గరకు వెళ్లి, వారి వ్యవస్థానమునుండియే ఔషధమును తీసుకొనుటకు నాకవకాశము నిచ్చిరి. వారివద్ద పూర్వచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు, జమిందారులు మొదలగు వారందరు చికిత్సకై వచ్చుచుండినను వారిసందర్శి ఎట్లు ఆదరించుచుండినో అదే ప్రకారము జాతి, సాంఘికస్థితి, ధనము మున్నగు వాటినిమాడక నన్ను కూడఆదరించుట మిక్కిలి ప్రశంసార్హమైన పంగతి.

భగవంతుడు వారికి వారి భార్యకు దీర్ఘాయువు, ఐశ్వర్యము, ఆరోగ్యము మొదలగు వాటిని నొసంగవలెనని సదా ప్రార్థించుచున్నాను. వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0 ఆర్. కృష్ణస్వామి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోస్టు, కోలార్ గోట్టపల్లి, ప్రస్తుతవిభాగము:— మైసూరుసంస్థానము. నెం 116, బ్రాహ్మ్య, జార్జి టౌను, మద్రాసు. (పతకము) నెం 41.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం. జూలై నెల 3 వ తేది

గురువారము

మహాత్మని విషాదము

గాంధీమహాత్మనికీ, ఆఖరి భారతి కాంగ్రెసు సంఘటిత్యములు విషాద కారణమయ్యె నని యంగుఁగొండియాపత్రికలో నతడు చెలిపిన సంగతిలవలన గ్రహించవచ్చును. పరిస్థిరకలహముల చెలిసి, ఆవిశ్వాసముచేతను నింతకుమున్ను దేశ ములయు నెటుల విచారిత మయ్యెనో, కాంగ్రెసుకార్యక్రమ మెటుల స్తంభించునో, మహాత్ముడిప్పుడు చక్క గ్రహించ గలిగెను. సాంకేతికముగ సంఖ్యాబల మధికముగ నున్నను, కాంగ్రెసుసంఘటిత్యములు తమ కవ జయచిహ్నము లనియే, మహాత్ముడు భావించు చున్నాడు. వడుకుటకు సంబంధించిన మొదటితీర్మానమునందు నిర్బంధవిధిని తొలగించవలసివచ్చుట, మొదటి యవజయము. మూడవతీర్మానము బహిష్కారములకు సంబంధించినది. ఆవిషయమై తన కెక్కుడు అవజయము గలిగెనని మహాత్మునియందే శ్యము. ఇందుకు కారణము చెలిసియే యున్నది కాకినాడ కాంగ్రెసుసభా తీర్మానములు, ఉభయ వక్షముల వివాదములను పరిష్కరించుటకై యుద్దేశించబడెను. అయ్యవి, అసహాయధర్మమును కొంతవలకు భంగపరచినను, తదనుగుణ్యముగ కాంగ్రెసు సర్వాణ మేర్పడియుండెను. దానిని కదలించుట కిప్పుడు సాధ్యపడదని, మహాత్మునకు గోచరించెను. ఇకముందయినను ఉభయవక్షముల వారును ఒకరి నొకరు విమర్శించుటతో కాలము గడువక, ప్రతివారును తమవిధిని నిర్ణయించుటయుక్తమని మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. నాల్గవతీర్మానము, గోపీనాథాసాహకు సంబంధించియుండెను. మిగిలిన ఏవయములగుర్చి ఎట్టి యభిప్రాయభేదమున్నను, యీ తీర్మానము విషయమై ఏకా ప్రాయముయపసని, మహాత్ముడు భావించెను. ఇందునుగుర్చి యభిప్రాయ భేదమునకు తావులేదు. అసహాయోద్యమమునకు అహింసయే మూలాధారమని ఎల్లరకు చెలిసిన సంగతియే. ఇంతియ గాక కాంగ్రెసు క్రీడునకే అహింస ముఖ్యము. కాంగ్రెసులో ప్రవేశించెడి యన్నివక్షములవారును రాజకీయ దౌర్జన్యమును నిరాకరింపవలసిన యవ సరము గలదు. అట్టిస్థితిలో మహాత్ముడు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నెల్ల రేగ్రీవముగ సంగీకరించి ఉపవలసినది. ఈ తీర్మాన మంగీకరింపబడినను, ప్రతి కుటుంబధికముగ నుండుట, మహాత్ముని కాశ్చిర్యము గలిగించెను. అన్నిటికన్నను, యీతీర్మానమునందు తనకెక్కుడు ఓటమి గలిగెనని మహాత్ముడు విచారించుచున్నాడు. తన తీర్మానమునకును దానుగారి తీర్మానమునకును భేదము లేదనుట కేనిల్లముయని మహాత్ముని తలంపు. హత్యనుండి దేశభక్తి పెరుజేసి, దేశభక్తినిమాత్రము ప్రశంసింపమని తీర్మానించుట, సంభావ్యము గాబులదు. ఇయను అరెస్టుజేసిదరిని పెదపించుటచే, ఇట్టి తీర్మానము సంగీకరింపవలసిన దానుగారు జెప్పుటవలన, ఎల్లవలన వారి తీర్మానము సంగీకరించి యుండునని మహాత్మునికే చెలియక పోలేదు. కాని భావోదేశ

ము ననుసరించి, నైతికమాత్రములను విసరించుట మహాత్మున కేమాత్రము ఇష్టములేదు. ప్రభుత్వమువారు దానుగారి నీ సమయమున అరెస్టు జేయదలపెట్టుట మాత్రము అప్రకృష్టము. కలువ రహితమగు అహింసాధర్మమునకు దానుగారి తీర్మానము కొంతకొరవడినను, అయ్యది శిక్షార్హమనుట కన్నను అక్రమము వేరొకటుండబోదు. దాను గారు అహింసవిషయమై తమకు గల నమ్మకము ననేకమార్లు వెలిబుచ్చిరి. సిరాజుగంజీ తీర్మానమునందయినను, దానుగారు దౌర్జన్యపద్ధతులను నిరసించి యుండిరి. కేవల అభిప్రాయప్రకటన కొరకు దాను గారిని ప్రభుత్వము వారు శిక్షించినచో దేశముం దంతటను తీవ్రమగు నశాంతి ప్రబలి, స్వరాజ్యాందోళనము మరింత బలవడక మానదు. ఆకారణముచే మహాత్ముడు నిరూపించిన పరిమాణమునకు దానుగారి తీర్మానము దీని పోయిన దను నవకాశము దీసికొని, ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములకు గడంగుటవలన, వారి కిసుమంతయు ప్రయోజన ముండదు. కాంగ్రెసు సంఘసభలో ప్రబలిన భేదభావము ప్రభుత్వము వారి కట్టి చేయుత నొసగజాలదు. ఆసంగతిని మహాత్ముడు స్పష్టముగ వివరించుటచే, ప్రభుత్వమువారు నిజసందర్భములను గ్రహించుట యుక్తము. సాహితీర్మానముపై చర్చజరుగుచున్నపుడు, రాజకీయ దౌర్జన్యము నామోదించినవారి నుడువులు, మహాత్ముని మనమునకు మిగుల నెప్పికలుగజేసినవి. ఇక నయినను అహింసాధర్మమున కేమాత్రము భంగము కలుగకుండునటుల కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రవర్తించియుండల, మహాత్ముని నాయకత్వమును దేశము కోల్పోవుట తలస్థింపకమానదు. కాంగ్రెసుసభ్యుల ప్రస్తుతధర్మ మేమి? మానముతో నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటయే ఎల్లరధర్మమని మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఉభయవక్షములనాయకులును ఏ కాభిప్రాయమును గను బ్రచించినందులకు సంతసింపవలసియున్నది. ఇక్కార్యము త్వరితముగ కొనసాగుచో, మహాత్ముని విషాదము తొలగుననుటకు సందియములేదు. 5 వ తేదిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము విజయవాడలో గూడుచున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమమును ఆంధ్రులెటుల నిర్వహింపవలయునో లెస్సగ యోచించి, అనుకూలమార్గములను నిరూపించి, కృతకృత్యులయ్యెదరుగాక!

కర్జను ప్రభువు : హిందూదేశము

లేబరు ప్రభుత్వమువారు హైందవసమస్య విషయమై తగిన చర్యలను దీసికొనరని విధితమయినను, కర్జను ప్రభువుగారికి మాత్రము భయము వడలలేదు. నిన్నటిదినము మాకు చేరిన ప్రత్యేక తంతివార్తయందు, కర్జను ప్రభువుగారు తమకు గలిగిన యలజడిని వివరించిరి. డిపార్టుమెంటులు విచారణ నిరర్థకమయినను, కర్జను ప్రభువుగారి కది గూడ గొప్ప యుద్ధద్రవమనియే దోచుచున్నది. ఇందు కవకాశమిచ్చుట గూడ వివేకముగాదని వీరి యుద్దేశ్యము. కల్లెమును పడలించినందులకు వీరు వగచుచున్నారు. పదిసంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట గాని, ఎట్టి మార్పునుగూర్చి యాలోచింప గూడదని వీరు ఖండితముగ బలుకుచున్నారు. వెంటనే స్వరాజ్యము నిచ్చినచో, ప్రళయమువచ్చుననియే వీరి భయము. చిట్టేషువారి హస్తమునే మాత్రము వెనుకకు లాగినను, పరిపాలనము క్రుశ్చి పోవునట. భావనీతి యంధ కారబంధురమగునట.

లేబరు మంత్రుల ద్వంద్వార్థపూరితములగు వలుకులు, వీరిభయమును మరింత హెచ్చుజేయుచున్నవి. మంత్రుల పరిపాలనము క్రింద, తమ జేమమునకు పద్రవము వాటిల్లవచ్చునని, కర్జను ప్రభువు భావించుచున్నాడు. కర్జను ప్రభువునందప్పటికిని ఇప్పటికిని మార్పు ఏ మాత్రము గనుపించదు. హిందూదేశమునకు గవర్నరుజనరలుగవచ్చిన నాటినుండియు నేటివరకును హైందవాశయములను భంగపరుచుటయే వీరుపనిగ బెట్టుకొనిరి. తమ జీవితకాలములో హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయకుండుటకై వీరు తమశక్తిసంతతు వినియోగించెదరనుటకు సందియములేదు. లేబరుమంత్రులయినను వైపైన సానుభూతి జూపినను క్రియలో నెక్కటిగనే ప్రవర్తించుచున్నారు. సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధి పనికీరాదని, కర్జను ప్రభువుగారు చెలిపినంత తీవ్రముగ ఆలివియరు ప్రభువుగారును బలికీయే యుండిరి. అయినను, లేబరుపక్షమువా రెక్కడ లొంగిపోమెదరేమోనని కర్జను ప్రభువు భీతిల్లుట సహజము. భారతీయులు మాత్రము ఏవక్షమువారి పైనను ఆధారపడుటలేదు. ప్రజాశక్తి సనుసరించయే, స్వరాజ్యము సిద్ధించునని వారు నమ్ముచున్నారు. ఇంగ్లండుకుబోయి ఎంత మొరలిడినను ప్రయోజనము గనుపించుటలేదు. ఇటు బిసెంటు వర్గపురాయణారముగాని, అటు కెనియా రాయ బారముగాని సఫలముగాంచ లేదని వెల్లడియైనది. స్వరాజ్యసంపాదనకై దృఢనిశ్చయము బూని, ప్రజలు తమశక్తిసంతతు భారపోయవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. హైందవ ప్రతిపక్షులు తమ బలములను సమకూర్చుచున్నారు స్వరాజ్య సిద్ధి నాటంకపరుచుటకు విశ్వప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. కాని, స్వాతంత్ర్యావేశపరులగు ప్రజలసంకల్పము నివి నిరోధింపజాలవు. కర్జను ప్రభువుగారికాలములో ఇంగ్లండు, ఈ జిప్స దేశములు స్వాతంత్ర్యము బడసినవి. హిందూదేశమునకు మాత్రము అన్యథా జరుగునా? కర్జను ప్రభువు లింకను నవలంబించుచున్న నిరోధప్రయత్నములు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కధికముగ తోడ్పడునని విశ్వసించెదము.

బెంగాలు బడ్జెట్టు

బెంగాలు బడ్జెట్టు గ్రాంటులు నిరాకరింపబడిన పిమ్మట, లిట్టను ప్రభువుగారు తమకు గలిగిన ఆగ్రహమును అనేకరీతుల వెలిబుచ్చిరి. రిజర్వుడు శాఖలకు సంబంధించిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరించినను, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు సంబంధించిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరింపరయిరి. రాబోవువారములో జరిగెడి శాసనసభలో సెల్లి మెంటరీ గ్రాంటుల నడుగుటకు నిశ్చయింపబడినది. మంత్రులజేతములు నిరాకరింపబడిన పిమ్మట, వారు తమ పదవులను విడువకుండుట, అసభ్యముగ నుండును. అయినను బెంగాలుమంత్రులు తమపదవులను విడువరయిరి. గవర్నరుగా రెట్టి చర్య దీసికొనరయిరి. సెల్లి మెంటరీ గ్రాంటులలో మంత్రులజేతములుగూడ జేరియున్నవి. బెంగాలు శాసనసభ వారేమి జేసెనరో జూడవలయును. ఇంతియగాక, వైద్యము, ఆరోగ్యము, మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన గ్రాంటులంగీకరింపబడునా లేదా? స్వరాజ్యపక్షమువారి నూతన కార్యక్రమము ప్రకారము, పూర్ణప్రతిష్ఠంభనము జరుగబోదు. రండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు "ఔముస్ అఫ్ ఇండియా" పత్రికా ప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు, "దేశముపై అధికారవర్గము వారి యధికారమును హెచ్చుజేయు విషయములకు మేము పాఠకూల్పము జూపెదము. దానిని తగ్గి

మటకు గాని తొలగించుటకుగాని తోడ్పడెడి కార్యములకు మేము తోడ్పడి పెంపొందించెదము." అని వెలిపియుండిరి. అందుచే భ్రాన్తస్థులగు ఖిలకు ధన రహాయము జేయుటకు వీరు పూనుకొనవచ్చును. ఎటుల జరుగునో త్వరలో తెలియగలదు.

అకాలీకేసు : మేజిస్ట్రేట్లుగారి తీర్పు

జయిల్ కుబోయిన అకాలీజతిపై మోపబడిన కేసులో మేజిస్ట్రేట్లుగారి తీర్పు మిగుల నిస్సారముగ నున్నట్లు, చూచినంతనే తెలియగలదు. అకాలీలు నాభాసంస్థానములో అఖండపాఠము కొరకు పెరి రనుట అబద్ధమనియు, రాజకీయోద్దేశ్యమును బెట్టుకొని వీరిట్టి జరిగెను సంఘటనలనియు, మేజిస్ట్రేట్లుగారు దెలుపుట కెట్టి యాధారము గనుపించదు. తమ యుద్దేశ్య మదిగాదని అకాలీ సంఘమువారు పదేపదే ప్రచురించియుండిరి. అకాలీలు ఆయుధములను తీసికొని పోలేదని, అమెరికా పత్రికా ప్రతినిధియగు జమ్మండు గారు సయితము తెలిపియుండిరి. జమ్మండుగారు మత్సరగ్రస్తులై ఇటుల వ్రాసినని, మేజిస్ట్రేట్లుగారు దెలుపుట నిరర్థకము. ప్రజలు తుపాకులను గూడ ప్రేర్పిర. అటులగుచో, పోలీసువారిలో నెవరికిని ఏలదెబ్బ తగులలేదో తెలియదు. అకాలీలచుండి వీరు తుపాకుల నేల బట్టుకొనలేక బోయిరో తెలియదు. మేజిస్ట్రేట్లుగా రిందుకు సమాధానము దెలుపలేక బోయిరి. నిష్పక్షపాతులగు ప్రముఖుల ప్రకటన ముల ఎదుట, మేజిస్ట్రేట్లుగారి తీర్పును ప్రజలు విశ్వసించుట దుర్లభము. ఇంతియగాక, పిమ్మట ఎనిమిదిజతలు వెడలినను, ఎట్టి దౌర్జన్యము జరుగకుండుటబట్టి, అకాలీలు మొదట నయినను అక్రమముగ ప్రవర్తించియుండుట యసంభవమని, తేటతెల్ల మగును.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు : కాంగ్రెసు వక్షము మద్రాసు కార్పొరేషను సభలో కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రవేశించి విషయమున కిదలిక యారంభమయినది. వోటరులను ప్రబోధించుటకు వీరు మొదలిడిరి. శ్రీనివాస య్యంగారు ప్రభుత్వం లీవిషయమై శ్రద్ధవహించుచున్నారని, స్థానిక సభలో కాంగ్రెసు సభ్యులు స్థిరవేశించుటకు నిర్మాణ కార్యక్రమమును పాఠించుటయు ముఖ్యోద్దేశ్యము. అట్టి యవకాశములున్నచోట, వాని నుపయోగించుకొనుట, లాభకరము. మద్రాసు కార్పొరేషను సభ యంతివరకు ప్రజాభిప్రాయమును తిన్నగ ప్రతిఫలింపజేయక, అధికారవర్గ సాంప్రదాయముల ననుసరించుచున్నది. విద్య, ఆరోగ్యము, నీటివసతి, మున్నగు సౌకర్యముల విషయమై ఇంతవరకు అశ్రద్ధ చూపబడుచుండెను. కార్పొరేషను సభ్యులందు రానురాను వెరిగిపోవుటయు, ప్రజల పన్నులు హెచ్చిగుబుయు తీటస్థించుచున్నవి. ప్రజలెచ్చు ద్రవ్యము ప్రజాభ్యుదయమునకై వ్యయపడునట్లు జేయబడెను. కాంగ్రెసు పక్షమువారి ముఖ్యవిధియగుచున్నది. వోటరులు తమ ఉపేక్షాభావమును విడనాడి కాంగ్రెసు సభ్యులను ప్రతినిధులుగ బంపుట క్రోధపూర్వకము.

హర్షిగాజిగారి దృక్పథము

దక్షిణాఫ్రికా నూతనమంత్రముగు హర్షిగాజిగారు తమ దృక్పథమును వెల్లడిజేసిరి. వీరు జాతీయపక్షనాయకులయినను, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై కృషిసలుపుట కిప్పుడు వీలులేదు. సార్వమేంటు సభలో, వీరికి సంఖ్యల బల మధికముగ లేదు. లేబరుపక్షమువారు గూడ వీరికి దోష్పడిన

ఆంధ్ర ల గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

3.7-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు			కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు		
		చందాలు		చంతులుగారికి చేరిన వసూలు	
ఇదివఱకు	మొత్తం	40988-4-4	ఇదివఱకు	మొత్తం రూ 16104-12-5	
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము			రేపల్లెతాలూకా డి.హెచ్.సంఘమువారు		
బందరువారు 1-6-1924 మొదలు			వసూలుచేసి పంపినది	1100-0-0	
30-6-1924 వఱకు వసూలు చేసి			(వివరములు రేపు ప్రకటింపబడును)		
నది.		1245-5-3	గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము		
నేటివసూలు		1100-0-0	వారు వసూలుచేసి 5, 26-వ తారీ		
			ఖులలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించి		
			యున్న దాఖలా ప్రకారము		
			వసూలు	1180-6-6	
	మొత్తం	43333-9-7		మొత్తం	18385-2-11

పూజానిధికి సొమ్మునబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లెంబు కెట్టిపేథి, మద్రాసు.

గాని, వీరి పాలనము కొనసాగదు. మంత్రవర్తము సందుగూడ లేబరుమంత్రులను చేర్చుకొనవలసి వచ్చెను. అందుచే సామాజ్యవిధానమును హర్షిగాజి గారయినను కొనసాగింపకతప్పదు. అందుచే దక్షిణాఫ్రికా ట్రేడుమును ప్రధానమని తాము భావించినను, ఇంగ్లండుకును, ఆధినివేక రాజ్యములకును తాము తోడ్పడెదమని, వీరు బలికిరి. హర్షిగాజిగారి నిజోద్దేశ్య మిందువలన స్పష్టపడజాలదు. దక్షిణాఫ్రికాముందు, సామాజ్యము పిమ్మట యని జెప్పునపుడు, భారతీయసమన్వయముల పరిష్కరింపబడును? భారతీయుల కిప్పుడు గలకష్టములు తొలగింపబడునా? లేక వెనుకటికన్న నెక్కుడు నిర్బంధము తేర్చునా? హైందవసమన్వయముగూర్చి వీరు తమ యభిప్రాయమును త్వరలో వెల్లడిజేసిన బాగుండును.

ఎనిమిదవ అవజయము

లేబరు ప్రభుత్వమున కెన్నిమారు లవజయము గలిగినో, చూటరు ఎప్పటికప్పుడు తెలుపుచున్నాడు. ఎనిమిదవమా రవజయము గలిగినట్లుల వార్త తెలుపుచున్నది. ఈమారు ప్రభువుల సభలో నోటమి తటస్థించెను. కడచిన మారొక సవరణపై ప్రభుత్వమువారి రోడియుండిరి. ఆసవరణను తాముగ కరించినట్లు, ఫిలిఫ్ స్పీడను గారు వెలిబుచ్చిరి. ప్రస్తుతస్థితి చిత్రముగ నున్నది ప్రధాన విషయములందవజయము గాంచుచున్నను ఎనిమిదిమార్లోడిపోయిన పిమ్మట, ఎట్టి ప్రభుత్వమయినను కలవరపడక మౌనదు. లేబరు ప్రభుత్వము మాత్రము కదలిక జూపుటలేదు. ఇంగ్లండులో కొత్త సాంప్రదాయ మేర్పడవచ్చును. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో ప్రజాప్రతినిధి సభలో నోడిపోయినను, ప్రభుత్వము రాజీనామా నియనకృతలేదు. ఇంగ్లండులో గూడ రాజ్యాంగ విధాన మేలేమన మారునో ఎవరుచెప్పగలరు? ఏ పక్షమునకును నేతమునో హెచ్చు కలుకుబడి లేనపుడు, యిట్టి స్థితి తరుచుగ లేటస్థించుట సహజము.

వర్క్లింగుకమిటీ తీర్మానము
వైకం సత్యాగ్రహముగూర్చి కాంగ్రెసు వర్క్లింగుకమిటీవారు గావించిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. వైకం సత్యాగ్రహాలపై గురిపించెడి బాధలు మహాత్ముని హృదయమును గరగింపజేసినవి. తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు అన్ని పక్షములవారికిని సమానరక్షణ నుసగుల ధర్మము. పక్షపాతము వహించుట వీరికి ధర్మము గాజాలదు. వైకంనుండి వెలువడెడి వార్తలు వినుటకయినను దుస్సహముగ నున్నవి. కాంగ్రెసు వర్క్లింగు కమిటీవారు తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమునకు వారివిధిని గనుపఱచి కృతకృత్యులయిరి. ఎన్నికష్టములు తటస్థించినను, దౌర్జన్య రాహిత్యమును విడనాడక మహాత్ముని మార్గమును నిష్కర్షగ ననుసరించుచో, వైకంసత్యాగ్రహాలకు విజయముగలుగుటయ గాక, హిందూదేశమునందు నిమ్మకాయభివృద్ధికి విశేషప్రోత్సాహము గలుగుననుటకు సందియము లేదు.

గాంధీ పూజానిధి

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము- బందరు

ది 1-6-1924 మొదలు ది 10-6-1924 వరకు వసూలు అయిన మొత్తములు.

కోడూరు:—యెక్కని అంజయ్యగారు 2-0-0, తాతినేని నాగయ్యగారు 1-0-0, అమ్మమిల్లి వెంకట్రామయ్యగారు 0-2-0, కొండపల్లి కొటయ్యగారు 0-1-0, చాపరాల వెంకట్రాయయ్యగారు 0-2-0, కోడూరు రామయ్యగారు 1-0-0, కోడూరు రంగయ్యగారు 1-0-0, అమ్మమిల్లి కృష్ణయ్యగారు 2-0-0, వల్లభనేని వెంకటప్పయ్యగారు 4-0-0, అమ్మమిల్లి సబార్ణముగారు 1-0-0, కోడూరు రామకృష్ణరావుగారు 1-0-0, తాతినేని రామబ్రహ్మయ్యగారు 1-0-0, అమ్మమిల్లి వెంకట్రామయ్యగారు 2-0-0, యా హనుమయ్యగారు 4-0-0, వల్లభనేని జన్నయ్యగారు 2-0-0, అమ్మమిల్లి వెంకట్రామయ్యగారు 2-0-0, యా ల. కొ. వెంకట్రామయ్యగారు 5-0-0, యా వెం. కొ. వెంకట్రామయ్యగారు 1-0-0, కోడూరు చిన నరసయ్యగారు 0-2-0, గుమ్మడి జన్నయ్యగారు 1-0-0, అమ్మమిల్లి మహాత్ముయ్యగారు 4-0-0, కోడూరు వెంకటకయ్యగారు 1-0-0, వరదా నాగభూషణయ్యగారు 1-0-0, సబ్బారామయ్యగారు 0-0-0, కోడూరు నుబ్రహ్మయ్యగారు 2-0-0, ఒక అభిమాని 20-0-0.

ఇంకొక రెండు గొప్ప అభ్యంతరము లెవ్వ యనఃపరిశీలన
మును జూతినమితికి వశపఁచుటలో ప్రగ రాయబారులు జర్మనులు
సెరవేర్చువలెనని తెలియజేసిన ఏ రచకులను జర్మనులు తలపెట్టి
కబోవుట ఒకటి. పరిశీలనమును జేయుటకునుండు సాధనముల
మగూర్చి ప్రారంభమున ఇడంబడికను జేసికొనవలెననుట రెం
డవ యభ్యంతరము. అయిదువ రచకులను సెరవేర్చునుండ వదలి
పెట్టరు. ప్రారంభమున జేసికొను ఇడంబడికలో పరిశీలన
సత్యములకు నేర్బంధము లుండరాదను చున్నారు.

ఆక్రమణ రాష్ట్రము

ప్రవాసితుల పరిస్థితులు

వారు ఎదుర్కొనుకష్టములు

లండన్, జూలై 1 రాత్రి 11-30:—రూరలో పరిస్థితులు యధాప్రకార మేర్పడుటకు ఇంకను చాలమాసములు పట్టును. ప్రవాసమున కంపబడిన జర్మనుల ఇండ్లలో ఇప్పుడు పైచి అధికారులు వారి కుటుంబములతో కాపురమున్నారు. కమిషనరులకు రావచ్చునని ఆమెనుతనిచ్చిరి. కాని వారికి సదుపాయములను జేయలేదు. ఒక నెల గృహపరిశీలననుసరమైనప్పుడే మైనను జీవనోపాధి విషయమై ఏమియు ఏర్పాటుజేయలేదు. ఈ ప్రవాసితులందరకు వారిప్రాంతముల నిచ్చెదరా? వీరిసానే ఇప్పుడు పనిజేయుచున్న వారి సంగతి మి గావలెన?

ఇవియే ప్రజల నెదుర్కొన్న విషయములు. ప్రవాసితులు తిరిగివచ్చిన సంతసించుటయేగాని ఆక్రమణరాష్ట్రమున వారు పడు చిక్కులను ఎదుగరు.

బ్రిటిషు వర్తక సభ

లో భామనుగారు జాతిద్యేవమును ఖండించిరి. కార్మికులు పెట్టుబడిదారులు సహకారముతో పనిజేయవలె ననిరి. సాంఘిక త్యాగసిద్ధాంతమే సామ్రాజ్యసమస్య లన్నిటిని పరిష్కరించగలదనిరి. సామ్రాజ్యమంతటను మరల తపాతేట్లును అణావంతకున ఏర్పాటు జేయవలెనని సభవారందరను ఏకగ్రీవముగ ఏర్పాటు జేసిరి. న్యూజిలండులో అణా (పెన్సి) తపాధరలు లాభకరముగ నుండెనని న్యూజిలండు ప్రతినిధి తెలియజేసెను. సామ్రాజ్య వాయువార్తాప్రచార ముండవలె ననియు సామ్రాజ్యము లోనే వలస నభివృద్ధి జేయుటకు వర్తకసంఘమువారందరను ప్రయత్నింపవలెననియు తీర్మానించిరి.

రాచపుండు

నివారణోపాయములు

రోమములను క్రిమి సోకగుండ ద్రావకములతో తడవవలె ననుట

జనీవా జూలై 1:—రోమములు, కొమ్ములు, డెక్కలు మున్నగువాటిని పొర్చికామిక పనుల నిమిత్తము క్రిమిసోకగుండ ద్రావకములతో తడవవలెనని అంతర్జాతీయ రాచపుండు నివారణసంఘమువారు తీర్మానించిరి. నేతపరిశ్రమల కుపయోగించు రోమము, ఉన్నివిషయమై ఏమియు జెప్పలేదు. దీనిని జేర్చనందులకు స్వల్పసంఖ్యాకులనివేదకమున ఆక్షేపించిరి.

నేతపరిశ్రమ

ఈజిప్టు అమెరికన్ ప్రతిపరిశ్రమలు రెండును, వడుకుట, నేయుంయు నభివృద్ధి గాంచుటకు బడులు వెనుకబట్టి పాడుగుచున్నవని సర్ చార్లస్ మకారాగారనిరి. కొద్దికాలమే పనిచేయవలెనను నుద్యమమువలన ఈ పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు వీలులేకున్నది.

రమ్మగు (సాతాయిని) దొంగతనముగ గొనిపోవుట

గాల్వెస్టా, జూలై 1:—బిలంకుహాముఅను బ్రిటిషు పదవ యున్న టెడ్ స్ట్రేట్సు మద్యపాననిషేధచట్టమునకు విరుద్ధముగను సుంకములకు భిన్నముగను ప్రవర్తించి దొంగతనముగ సారాయిని గొంపోయెనని ఫెడరలు కోర్టువారు నేరమును స్థాపించిరి.

మక్లారను నై మానికుడు పూచోకి బతులుదేరెను

సామ్రాజ్య సంరక్షణము

ఇంగ్లీషుచానలుగుండా రైలుమార్గము అక్కరలేదు

లండన్, జూలై 2:—సామ్రాజ్యసంరక్షణముగూర్చి ఆలోచించు సంఘమువారు నిన్నటిదినము సమావేశమైరి. పూర్వము ప్రధానామాత్యులుగనున్న బార్క్లె, లాయిడ్ బార్క్లె, ఆస్క్విత్తుగారుగూడ వచ్చిరి. ఇంగ్లీషుచానలుగుండా సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థము రైలు అక్కరలేదని తీర్మానించిరి.

దక్షిణఆఫ్రికా ప్రధానామాత్యుడు వార్తి జాగు గారు

సామ్రాజ్యసంబంధములు

“బ్రిటను” మా మొదటి స్నేహితుడు

1. తనకు తను ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినంతవరకు బ్రిటనును ప్రధానస్నేహితునిగ జూచుకొనెద మని వార్తి జాగునే నాని తెలియజేసెను. దురదృష్టవశమున పూర్వము తమ్మపై నిందలు మోపబడినవి. దక్షిణఆఫ్రికా సిద్ధాంతమును మొదటిదిగ జూడవలెననుటచే నిందించినది. కాని ఈ విషయమై పూర్వము తమరిని నిందించిన వారందరను ఇప్పుడు తమతో జేరినది. బ్రిటనుతో ఇతరదౌమినియసులతోడను సదా సహకారముతో ప్రవర్తించుటయే సంకల్పమనిరి. (హార్న్ థ్యాంకు)

కార్మిక ప్రభుత్వము

అష్టమపరాజయము

లండన్ జూలై 2:—గత సాతంకాలము ప్రభువుల సభలో కార్మిక ప్రభుత్వమువారు యుద్ధఖర్చుల చట్టమును గూర్చి ఓడిపోయిరి. 28 గురు ప్రతిపూలుగ నుండిరి. 23 గురు అనుమతముగ నుండిరి.

సముద్రమున ప్రాణాపాయము రాకుండ ఏర్పాటుజేయుట

లండన్, జూలై 1:—అంతర్జాతీయ ప్రాణరక్షకసంఘమువారు సముద్రమున ప్రాణాపాయము రాకుండ గాపాడుటకు అంతర్జాతీయ ప్రాణరక్షక పడవలసంఘము నేర్పాటు జేయవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును జాతిసమితువారి కంపుచున్నారు.

జగులుల్ పాపాగారి పలుకుబడి

ప్రజల విశ్వాసము

వార్తాపత్రికలు నడించుట

లండన్ జూలై 2:—ఉదయం 12/35. జగులుల్ పాపాగారు మంత్రిపదవిని మరల స్వీకరించు నుద్దేశ్యమును డెలుపుటచే ఈ జిప్టు ప్రజలు కాంతము జేంచిరి. జగులుల్ పాపాగారు రాజీనామా నిచ్చుటచే గ్రేటుబ్రిటనుతో రాయబారములు ఆగిపోవుననేగాక దేశములో పరిస్థితులుగూడ పాడుగునని భయపడిరికాని ఆభయమునకు ఇప్పుడవకాశములేదు. దేశమంతయు ఏకగ్రీవముగ మిరే గావలెను, మియందే మాకు సంపూర్ణవిశ్వాసమున్నదనుచుండ, ఒక వంక తనప్రభువు నీవే యుండితిరవలె ననుచుండ ఎవరో విడికాంగప్రభుత్వమువారు తనకు దుచ్చిపనిమాట లనిరిన జగులుల్ పాపాగారు రాజీనామా నిచ్చెదమనుట ఎచటను కనివిని ఎరుగని మాట యని పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇట్టి రాజ్యాంగవిషయములందు మనము చూడవలసినది పర్యవసానముగాని దానిని సాధించుట కవలంబించుపద్ధతులు గావు. మనకు గావలసిన విషయమునుగూర్చి అందరును ఏకీభవించిరేని ఏసాధనముల నరయునది ఆవ్యవహారములను బాధ్యులైనవారికే వదలిపెట్టవలెను. ఒక సాధనములో విఫలమై రేని విజయము చేకూర్చు ఇంకొక పద్ధతిని అవలంబించుటకు అవకాశ లేయవలె ననుచున్నది.

ఇట్టి ప్రాణప్రదమును ముఖ్యవిషయములను పరిష్కరించుటకు జగులులు పాపాగారే సమర్థులు. వీరు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండక తప్పదు. అందుచే ఈజిప్టు దేశాభ్యుదయమును గోరువారందరను జగులులు పాపాగారు మరల మంత్రిపదవిని అంగీకరించుటకు నిశ్చయించినందున ఆయనకు ఎంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండవలె ననుచున్నది.

కార్మికసభ్యులు జగులుల్ పాపాగారి కంపిన

సందేశము

ఈజిప్టు డేమము నశింపించు మిత్రత్వములందరును మకు మగ్ననాల్లా గారి ఆహ్వానము సంగీకరింపుడనియు, లండన్

నకు వచ్చి ఆలస్యముగ గాకుండ వ్యవహారములను స్వయముగ చర్చింపవలెననియు స్పీట్లీ ల్యూస్సుబరీ, స్పూర్ మున్నగు ప్రముఖులు జగులుల్ పాపాగారికి తంతునపిరి.

జూన్ 30 తేదీని ఇండియా కార్యాలయమున ఆలివియరు ప్రభువుతో దీర్ఘకాలము జే. హెచ్. ఎబ్బటుగారు మాట్లాడిరి.

కామన్సుసభలో వృద్ధులపించున చట్టము రెండవసారి ఆమోదించబడెను.

సర్ మార్షల్ రిడుగారు ఇండియా నేషనలు బ్యాంకుసంఘమున జేరిరి.

ప్రెంచి నైనిక మార్పులు

లెర్లినులో నైనిక పరిశీలన సంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నొల్లేటు నేనానికెబులు వాలచినేనాని నియమించిరి. సామీప్య ప్రాచ్యదేశమున పూర్వము వి.త్రమండలి నైవ్యములకు అధిపతిగ నున్న సార్ క్లెనేనానిని మరల చుటుకుగ పనిచేయువారిలో జేర్చిరి.

ఆంగ్లోబర్మాచమురు కంపెనీ ఆస్తు 16000 పౌనులు ఆస్తి 22 పెన్సులు ఇంతపాడుగుటకుకారణము ఇంకొకకంపెనీ వారెహో వాటాసామును ఇన్వెస్టుండుటయేయనుచున్నారు.

కార్మిక ప్రభుత్వ సప్తమ పరాజయము

కామన్సు సభలో సప్తమ పరాజయమును నూచించుచు ప్రభుత్వమువారు అధికచట్టమునుగూర్చి చేయబడి సవరణను సిద్ధాంతముగ అంగీకరించుటకు నిశ్చయించిరిని స్పీడనుగారు తెలియజేసిరి.

లాసేను ఒడంబడిక

ను ఆలస్యముగ ద్రువపడుటకు కారణము అన్నిదౌమి నియులుద్రువపరచకుండ ఇంగ్లండు చేయబాలక పాపుటయేయని యు ఒక్క విరిఘ ప్రీస్టేటుమాత్రమే చేయవలసియున్నదని యుపాన్ సకబీగారు జేమన్సుసభలో తెలియజేసిరి.

జూలై, 2:—విరిఘ ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వమువారు లాసేను ఒడంబడికను ద్రువపరచిరి. తమకును తుర్కీకిని స్నేహమున్నదని తెలుపుటకే ఒడంబడికను ద్రువపరచిరి.

గల్లిపోలీలో విరిఘ సైనికుల సమాధులను గూర్చి తెలుపుచు లాసేనుకు విరిఘ ప్రతినిధులను ఆహ్వానించియుండిన బాగుండెడిదని మేజరులైరెకూపరుగారనిరి.

అహమ్మదాబాదు రాజీనామా

గాంధీగారు - స్వరాజ్యవాదులు

మాంచెప్పరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జూలై 3:—గాంధీ స్వరాజ్యవాదులను గూర్చి ప్రధానవ్యాసమున మాంచెప్పరుగార్డియనుపత్రిక ఇల్లు వ్రాయుచున్నది అహ్మదాబాదులోజరిగిన రాజీనామా చాలయుక్తితో చేయబడినది; ఎందుచేతనగా అసలుతగవునివ్వుగ రాజోవు దేశీయమహాజనసభలో నింజోలగమునజైపరిష్కారమునటుల ఆపు చేయుటయే. తాత్కాలికముగ తానుస్వరాజ్యవాదులతో ఓడిపో తిననిగాంధీగారు రంగీకరించిరి. అహ్మదాబాదులోలో ఓడి, దేశమందంతటను ప్రచారమునల్పి దౌర్జన్య రాహిత్యమును అసహాయాద్యమును మరల పునరుద్ధరింపజేయ వాశించుచున్నాడు. నిశ్చయముగ భారతీయుల మతభక్తికై గాంధీగారు ఆధారపడవచ్చును. కాని జాతీయమహాజనసభలో తన అధికారమును, పలుకుబడిని మరల సంపాదించుటకు ఆయనకు సాధ్యముగాదని తోచుచున్నది. స్వరాజ్యవాదులను తొలగింపలేకని తోచుచున్నది. అహ్మదాబాదులో తాను భారతీయులను స్వపరిపాలననునకు గొంపోవు ప్రయత్నములన్నియు నిరర్థకములై నవని గుండె బ్రద్దలగునటుల ఒప్పుకొనిరి. దీనివలన అహ్మదాబాదులో ఈ వ్యక్తి విషయము వెల్లడియగుచున్నది.

రాజప్రతినిధి సెలవుచట్టము

రాజప్రతినిధి ఇండియానువారి అమెరికా, ఆసియా మరియు ఇండోచైనా లకు ఎంతకాలమైన గడపవచ్చుననియు యూరపు దేశమునకు తనవదలిని వదిలివచ్చి రాగూడదనియు రిచర్డు గారు ఇండియా ప్రభుత్వదాయమునుండి దీనికగు ఖర్చును ఏర్పాటుజేయవలెనను తీర్మానము సందర్భమున కమిటీచే. జిల్లా జెప్పిరి. ఇందులకు కమిటీచేజవా రంగీకరించిరి.

అమెరికను పతాకము నెత్తుకబోయిన ద్రోహిపట్ట వదుట

లండన్ జూలై 3:— బోకియా వార్త లిటు తెలుపుచున్నది. అమెరికనుపతాకము నెత్తివేసిన ద్రోహి మరియు పట్టువదలను. పతాకము చెక్కుచెదరలేదు. ఈవిషయమై వాషింగ్టన్ లో శ్రద్ధను జూపుటలేదని తెలియుచున్నది. ఎవరో బాధ్యత నెరుగనివారు జేసియుండు రనిరి.

ప్రధానామాత్య పదవి

కింగ్ పార్టీ గారు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఆయన స్థానే వెలింగ్టన్ కూగారు తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి.

మెక్లారక్ వై మానికుడు

ఫ్రాంచీలో ప్రవేశించెను.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

సినిమనర్వసు ఉద్యోగులు

రాష్ట్రీ యో ద్యో గు లు

సంస్కార విధానము ననుసరించి సినిమనర్వసు ఉద్యోగులకు ఇచ్చినట్లులే రాష్ట్రీ యో ద్యో గులకుగూడ అంతాంత పంచనము. ఇవ్వవలెననువిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో జరుపుచున్న ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల పర్యవసానము తేలివదా యని కామన్వెస్థలో ఏటుగారడుగ ఈవిషయము చాలపెద్దదనియు బ్లూ ఇండియా ప్రభుత్వము తోడనేగాక స్థానిక ప్రభుత్వములవారిలోగూడ ఆలోచింపవలసియున్నదనియు ఈవిషయమై విచారించుచున్నారనియు రిచర్డు గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ప్రస్తుత విషయమై ఏమియు ప్రకటించుటకు వీలులేదనిరి.

ప్యాస్పోర్టులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట

ఆలివియరు ప్రభువు జోక్యము కలుగజేసికొన ననుట

బాబూ శివప్రసాదుగారు తన భార్యను ఆరోగ్యము నిమిత్తము యూరపు దేశమునకు దీసుక వెళ్లవలె నని వైద్యులు చెప్ప సంయుక్తపరగకాల ప్రభుత్వమువారు వీరికి ప్యాస్పోర్టుల నీయలేదని తెలియజేయుచు ఈవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విచారించవలె నని టర్నుగారడగ ఆలివియరుగారి కీసంగతులు తెలియు ననియు సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి తీర్పునందు జోక్యము గలుగజేసికొనుట సమంజసము గాదని ఆలివియరు ప్రభువుగారినిరనియు రిచర్డుగారు తెలియజేసిరి.

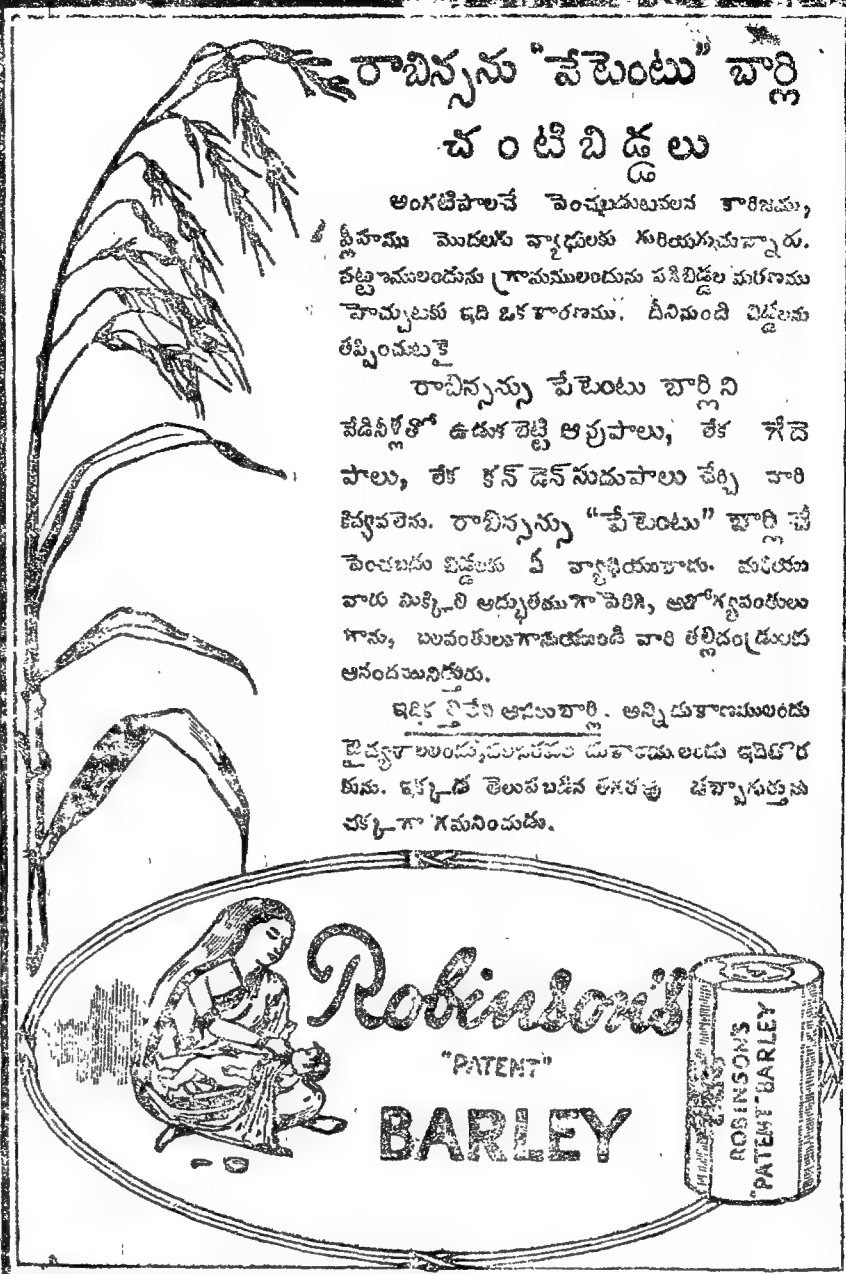
మవులానా అబ్దుల్ కలామజీదుగారికి ప్యాస్పోర్టులను దెంగాలు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన విషయములో ఆలివియరు ప్రభువు జోక్యము కలుగజేసుకొనరని రిచర్డుగారు పత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

వాయువు నొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1.0-0 వి.సి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మూర్ఛలను, 1. జ్వరమునకు, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల విగడియుట, 4. సుదులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కడలుకుట వీలులేనటుల సర్వరాగములూ విగడియుట తెంచుటకు. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సంది యందు పోటు నొప్పులు పోయి కీరము యధాస్థితికి వచ్చును. రాక్షస స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.

అమృతాంజనం డిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

రాబిన్సన్ "వేటెంటు" బార్లీ చంటిబిడ్డలు

అంగటిపాలనే పెంచుదుటలన కారణము, స్త్రీహము మొదలుగ వ్యాధులకు మరియు మున్నగు. వట్టములందును గ్రామములందును పసిబిడ్డల మరణము పొచ్చుటకు ఇది ఒక కారణము. దీనినుండి బిడ్డలను తప్పించుటకై రాబిన్సన్స్ వేటెంటు బార్లీని వేడినీళ్లతో ఉడుకబెట్టి ఆప్రాలు, లేక గేదె పాలు, లేక కన్ డెన్ నుదుపాలు చేర్చి వారి కివ్వవలెను. రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ చే పెంచబడు బిడ్డలకు ఏ వ్యాధియురాదు. మున్నగు వారు మిక్కిలి అద్భుతముగాపెరిగి, ఆరోగ్యవంతులు గాను, బలవంతులుగానుండుచు వారి తల్లిదండ్రులకు ఆనందమునిచ్చును.

ఇదికొన్నిచోట్ల ఆసుపత్రి, అన్నిదుకాణములందు లైచ్చుకలందు, చలనచిత్రము దుకాణములందు ఇదిబోర కును. ఇక్కడ తెలుపబడిన లక్షణపు డిస్కాస్ట్రను చక్కగా గమనించుడు.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

పెరియమెట్టు డివిజను

కార్పొరేషను ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు అభ్యర్థుల గమండుటకై నగరమునందు మదరాసు కాంగ్రెసు సంఘమువారి మధ్య అచ్చటచ్చట సభల జరుపుచున్నారు. పెరియమెట్టు డివిజను రేటుపేయర్ల నిమిత్తమై నిన్నటి సాయంకాలము 8 గంటలకు అక్కడి తిరువేంకట మొదల్యారు విధిలో నోకరభ జరిగెను. అక్కడ అదివరకే ఒకయుత్సవమునకై ఒక గొప్పవందిరి నిర్మింపబడి యుండెను. ఆభందరి ఇందు కుపయోగింపబడినందున, మరింత జయప్రదముగ గన్పించెను. సభకు ప్రేక్షకు లనేకులు హాజరైరి. శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వి. చక్రారెడ్డి, మోహన్మూర్తు, ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, ఆదికేశవులు నాయకరుగార్లు ఉపన్యసించిరి. పెరియమెట్టు డివిజనులో పలుకుబడి గలిగినట్టియు, శ్రీమంతులైన ట్టియు తిరువేంకట మొదల్యారుగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి.

శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు మొట్టమొదటియుపన్యాసములు. ఆయనలేవగానే, ఆయననుపుష్కమాలాలం కృతులంజేసి హర్షధ్వనుల గావించిరి. ప్రారంభమున ఆయన అహమ్మదాబాదునందు జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమునుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. స్వరాజ్యము రాకమానందు. ఎప్పుడో యొకప్పుడు వచ్చితిరును. కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్య విధానమునందు ఎన్ని భేదాభిప్రాయములు కలిగియుండినను పాలకవర్గమునుండి స్వరాజ్యమును లాగుకొను నుద్దేశ్యమం దందరికిని ఒకేయభిప్రాయమని అహమ్మదాబాదునందు జరిగిన కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము నూరవమారు స్పష్టపరచినది. వారాప్రతికలు వాని యుష్టమువచ్చినట్లు ప్రకటించును. కాని వార్తలు ఒకచోటనుండి యింకొకచోటకు ప్రచురించుట కింత కన్నున వేరుమార్గము గన్పించదు. రాజకీయవాదు లందరికీ క్షులలన తమకు లాభముగలుగునని తలంచిన, అది వట్టి భ్రాంతి యని ఇప్పటికైనను వారు కనుగొనవలెను. ఇట్టి కక్షలనలన, ప్రభుత్వమువారికే చిక్కుగ నుండును. ఏవిధముగ పనిచేసిన తొందరగా స్వరాజ్యము వచ్చునాయను విషయమై సాధనము లందు భేదముగలదు గాని సాధనల తీవ్రతను తగ్గించుటయం దెట్టి భేదమును లేదు. 1921-22 సంవత్సరము లందుకన్నను, దేశవిప్లవంకను ఎక్కువ స్వార్థత్యాగముజూపుటకై సంసిద్ధమై

యున్నది. గాంధీజీహాత్ముడు నిర్ణయించిన నిర్మాణకార్యక్రమము ప్రకారము కార్పొరేషనునకు పెరియమెట్టు డివిజనుపక్ష మున నగరములోని కాంగ్రెసు, కిలాఖతు స్వరాజ్యపక్షములు అతని అభ్యర్థిత్వమునునిలిపిరి. కార్పొరేషనునందు పెరియమెట్టు డివిజనుకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటకై మోహన్మూర్తుగారు నియోజింపబడిరి. ఎన్నికలందు స్వాగత్యాగమైన వారే యుండవలెను గాని తమపేరును ప్రతిష్ఠను గొప్ప చేసికొను నిమిత్తము అభ్యర్థులు గ నుండరాదని కాంగ్రెసు సంఘమువారి యభిప్రాయము. మోహన్మూర్తుగారు సర్వవిధములను ఇందులకు తగినవార. ఈ సందర్భమున ఉపన్యాసముడు. హిందూ ముస్లిము సఖ్యతనుగూర్చి యొకింత ప్రస్తావించెను. ప్రతివాదను స్వల్ప కులభేదములను పాటింపక, హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్యతను కాపాడుటకై కృషింపవలెను. ఈసఖ్యత రాటుముకన్నగూడ ప్రధానమైనదని గాంధీజీ హాత్ముని యభిప్రాయము. ఈ డివిజను పక్షమున ఇతరులవలెన అభ్యర్థులు గ నున్న, వారికి ప్రతికూలముగ మోహన్మూర్తుగారిని అభ్యర్థింపగనుంచవలెనను అభిప్రాయములేదు. కాని ప్రజాక్షేమమునే ప్రధానముగనుంచుకొని కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముల ననుసరించువారి కెవరైనను, కాంగ్రెసుసంఘము సహాయము చేయుచుండును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఎన్నికలందు జయము గలిగినయెడల, కాంగ్రెసుకు జయము గలిగినట్లే. కాంగ్రెసుకు జయము గలిగినయెడల, గాంధీకి జయముగలిగినట్లేయని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చెప్పిరి.

చక్రారెడ్డిగారు అంతట మాటలాడిరి. బొంబాయి, అహమ్మదుబాదు, కలకత్తా మున్నగునగరములందు మునిసిపాలిటీలలో ఇదివరకే కాంగ్రెసువారు అధికసంఖ్యాకులుగనున్నారు. అట్లుండి, వారు ఆయానగరములకు ఎంతో సేవ చేయగలిగినారు. ఈ నగరమునందును ప్రస్తుత మనేక ఇబ్బందులు గలవు. కాంగ్రెసువారిని పంపినయెడల, నీటివనతి, రస్తాలు, దీపములు, మున్నగువానియందు అభివృద్ధి బాగుగ జరుగునని చక్రారెడ్డి చెప్పిరి.

మూడవ యుపన్యాసములు మోహన్మూర్తుగారు: గడచిన పది సంవత్సరములలో, నగరమునందుపన్ను లయాంతముగ పెచ్చినది. బీదవారికి కష్టముగనున్నది. తనను సభ్యునిగ నెన్నుకొనినయెడల, రేటుపేయర్లకొలకు పనిచేసెదనని మహమ్మదుగారు చెప్పిరి.

మొట్టమొత్తము అయ్యరు, ఆదికేశవులు నాయకరుగార్లు ఉపన్యసించిరి. "హాత్మాగాంధీకి జయ, " అల్లాహ్ అక్బరు" భ్వనులతో సభ ముగిసెను.

గవర్నరుగారి వర్తమానము

కర్నూలు హెడ్ క్వార్టర్స్ వైద్యశాల

ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపుట

గవర్నరుగారు గోపేంద్రప్రభుత్వంలోను సిబ్బందితోను 2 వ తేదీ ఉదయం కర్నూలు చేరిరి. కలెక్టరు పోలీసునూపరిం పెండ్లి టువారికి ప్రేమనువద్ద స్వాగత మొసరిరి.

కర్నూలు హెడ్ క్వార్టర్స్ వైద్యశాల ప్రారంభ మహోత్సవమును గవర్నరుగారు జరుపవలయుండెను. సిబ్బందితో గవర్నరుగారు సత్సమేలముగ అచ్చటికి వెళ్లిరి. ప్రత్యేకముగ అమర్చబడిన ప్రదేశమున ఉన్న తానము నలంకరించిరి. పురప్రముఖు లనేకులు వచ్చియుండిరి.

ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపవలయునని షర్జను జనరలుగారు గవర్నరుగారిని కోరుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

ఈసందర్భమున వైద్యశాలసరిత్ర కొంత వివరించుట అప్రస్తుతము కాదని తలచెదను. 1852 సంవత్సరము ఒకచిన్నభవనమున ఈవైద్యశాల ప్రారంభింపబడెను. 5000 రూపాయలతో ఈవైద్యశాల ప్రారంభమయ్యెను. 14 సంవత్సరములు ప్రభుత్వమువారికి ఈవైద్యశాలను నిర్వహించుచుండిరి. పిమ్మట మునిసిపాలిటీవారికింద క్రమముగ వైద్యశాల అభివృద్ధిచెందెను. 1919 సంవత్సరము ఏప్రిలునెలలో ప్రభుత్వమువారు మరల ఈ వైద్యశాలను స్వాధీనపరచుకొనిరి. జిల్లాపాలక సౌకర్యమునకు వైద్యశాలకు ప్రత్యేకభవన ముండుట అవసరమని తోచెను. ఈ కొత్తభవనము కట్టబడెను.

ప్రస్తుతము స్త్రీలకు 20 పడకలు పురుషులకు 20 పడకలు ఈ వైద్యశాలయందున్నవి. శస్త్రచికిత్సకు తగిన హాలుయున్నది. చక్కని అవులుపేమంటువాళ్లు లున్నవి. ఈ భవన నిర్మాణము ముగిసి కొంతకాలమైనను ప్రారంభమహోత్సవ మింతవరకు జరుపుటకు వీలులేకపోయెను. వైద్యసౌకర్యముల విషయమై ఉత్సాహముగల మీరు ఈ ప్రారంభమహోత్సవము జరుపగలుగుట మా అప్రస్తుతము. నూతనపద్ధతుల ననుసరించి ఈ వైద్యశాల నిర్వహింపబడినది.

ఈ వైద్యశాల శేవలము ఈనగరవాస్తవ్యులకే కాక జిల్లామందు అన్నిభాగములయందును దుండువారికిని ఉపయోగకరముగ నుండగలదని తలచుచున్నాను. ఈసందర్భమున తాలూకాబోధ్య అధ్యక్షులు ఈ వైద్యశాలవలని లాభములను తమ ప్రదేశములందుండువారికి తెలియచెప్పదండుట ఉచితమని నమ్ముచున్నాను.

పిమ్మట షర్జనుజనరలు రోగచికిత్సకు రోగనివారణము శ్రేష్ఠమనియు శస్త్రచికిత్స మిగుల లాభకారియనియు చెప్పి ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపవలయునని గవర్నరుగారిని కోరిరి.

గవర్నరుగారు

ప్రారంభమహోత్సవము జరుపుచు గవర్నరుగారిట్లుపస్య సింఛిరి:— నేను ఈ పనిని మిగుల సంతోషముతో చేయుచున్నాను. ఇచ్చటికి వచ్చుటకు పూర్వము నేను ఇంగ్లాండులో 20 సంవత్సరములు ఒక పెద్దవైద్యశాలకు అధ్యక్షుడుగనుంటిని. వైద్యశాల నిర్వహణము విషయమై నాకు కొంత అనుభవమున్నది. వైద్యశాలల రోగచికిత్సకు రోగనివారణకై అధికముగ పాటుపడుట అవసరము. పిమ్మట గవర్నరుగారు వైద్యకాస్త్రాభివృద్ధినిగూర్చి వైద్యులు చేయుచున్న సేవల గురించి కొంత ముచ్చటించి ఈవైద్యశాలను జిల్లామందుండువారు ప్రకటించి జిల్లావాస్తవ్యులందరు వైద్యశాలలలో లాభముకలుగునట్లుచేయుట అవసరమనిరి. వైద్యశాలవిజయమును గవర్నరుగారు కోరిరి. వైద్యశాలయంతయు ఒకమారుజూచి గవర్నరుగారు సిబ్బందితో వెడలిపోయిరి.

పాఠశాలలు

గవర్నరుగారు పిమ్మట మహమ్మదీయ బాలకుల పాఠశాల మునిసిపలు హైస్కూలుకు వెళ్లిరి. శేవలము చదువుకొంటున్న పాఠశాలకు ఉత్సాహవంతులను సుక్రమప్రవీర్తనగల పాఠశాలగ నుండవలయునని అభిలషింపవలయునని బాలురకు గవర్నరుగారు హితమొసరిరి. గవర్నరుగారి గౌరవార్థమై పాఠశాల విద్యార్థుల కొకదినము శెలవు ఇవ్వబడెను.

పిమ్మట గవర్నరుగారు బాప్టిస్టు మిషనువారి పారిశ్రామిక పాఠశాలకు వెళ్లిరి. అచ్చట 30 మంది బాలురకు వడ్రంగి చేనేతమున్నగు పరిశ్రమలు నేర్పబడుచుండును.

గోపన ప్రభుగారు గవర్నరుమెంటు బాలికల మిడిలు స్కూలు వెళ్లిచూచిరి.

రాయబారములు

11 గంటలకు పత్తికొండ రైతులు, అంజుమాను ఎము పెడ ఎల్ మున్సి మేనువారు గవర్నరుగారిని సందర్శించిరి.

కర్నూలుజిల్లా పరిశీతులు

తెల్లూరి అనంతపురంజిల్లాలకున్న కర్నూలుజిల్లా కొంత మేలుగనున్నది. కాని జిల్లాలో తామము లేదని మాత్రము చెప్పుటకు వీలులేదు. పత్తికొండ తాలూకా దుస్థితిమిగుల అధికముగనున్నది. ఈ తాలూకా దుస్థితి గురించి తాలూకా ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి కెన్నియో వివరాలు పత్రముల పంపుకొనియుండిరి.

గ్రామములలో కిక్కులు సంపూర్ణముగ వసూళ్లుచేయబడుచున్నవి. ఈ తాలూకాయందు దొకప్పుడుమాడ సకాలము నకు సరియగు వర్షము కురిసియుండలేదు. రైతులు అప్పులపాలై పోవుచున్నారు. వర్షములు సమముగ కురియనందున 7000 ఎకరములు సాగుబడి చేయుటకు వీలులేక యున్నది. పడిపడు నుల వర్షముమాడ సరియలేదు. పండిన పంట సాగుబడి ఖర్చులకు కూడ సరిపోవుటలేదు.

ఇంతకాక ఈ ప్రదేశమున ఇతరదేశములనుండి తిరిగి వచ్చిన హులీల సంఖ్య అధికమైనది. భూమిపన్ను కట్టుటకును జీవితము గడుపుటకును నేర్వపు ఎద్దులను కూడ అమ్మున వలసియున్నది.

ఈవివరము లన్నిటిని పత్తికొండ రైతులు గవర్నరుగారికి తెలిపి 1888 ఫస్ట్ లాండు రెవిన్యూనురెమెటుచేసిరైతు కు కొంతధనము అప్పుగఇచ్చుట అవసరమని విన్నవించుకొనిరి.

ఉదకమండలమునకు పోవుట

గవర్నరుగారు గోపన ప్రభుత్వంలోను సిబ్బంది తోను జూలై 2 వ తేది ఉదకమండలమునకు ప్రయాణమై పోయి.

బెంగుళూరు కళాప్రదర్శనము

బెంగుళూరు, జూలై 2:— 10 వ తేదీ మొదలుకొని బెంగుళూరులో ఒక కళాప్రదర్శనము జరుగును. హిందూదేశములో కళలను పునరుద్ధరించి మైసూరురాష్ట్ర ప్రజలకును విద్యావంతులను జేయుటయే దీని ముఖ్యోద్దేశ్యము. నేపాళం కర్నూలు రాజా జయప్రకాశ్ సింగు బహదూరు, మురారు యన్. వి. రామస్వామి మొదలియూర్, డాక్టరు జేమ్స్ హెచ్. కజిన్సు, మైసూరు ప్రధానన్యాయమూర్తి. కె. యస్ చంద్రశేఖరు అయ్యరు, తంగవేలు ముదలియూరు, బెంగుళూరు డాక్టరు హోల్టన్ గార్లతోను తదితరులతోను ఒక జ్యురీకు మిటి ఏర్పడినది. డాక్టరు జేమ్స్ హెచ్. కజిన్సుగారు హైదరాబాద్ కు నువ్వనొసెతురు. బంగారాదేశములో టాంగూరు గారి పద్ధతి ప్రకారము వాయబడిన చిత్రపులు యీప్రదర్శనములో ముఖ్యకర్షణీయములు. (అ. ప్రె.)

అమెరికను వైమానికులు

అల్టాబాదునుండి వెడలిపోయి.

అల్టాబాదు, జూలై 2:— ఈ ఉదయం 7-30 నిమిషములకు అమెరికను వైమానికులు అల్టాదునుండి వెడలిపోయిరి. నిన్నరాత్రి అమెరికనుగా వర్షముకురిసినది గాని వీరిప్రయాణమున కభ్యంతరము కలుగజేయలేదు. (అ. ప్రె.)

చుప్పిరా పరిశ్రమకు యజ్ఞ

చిమ్మ, జూలై 2:— నిన్న టూల్పుబోర్డులో అచుప్పిరా పరిశ్రమ రక్షకు వచ్చెను. హిందూదేశములో విరివిగా అచ్చుసిరాను తయారుజేయు హుగ్లీ సిరాకంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టరు రిచ్చర్డ్స్ న్ గారి ద్వారా రక్షణను కోరెను. కంపెనీ ప్రయత్నము లిమిటెడ్ కంపెనీ దీనికి భారతీయుల మూలధన లేదు. డైరెక్టరులలో భారతీయులును లేరు.

సిమెంటుకు రక్షణ

గ్యాల్వనైజు సిమెంటుకంపెనీ యొక్కయు యిండియన్ సిమెంటుకంపెనీ యొక్కయు ప్రతినిధులు నేను (జూలై 2) టూల్పుబోర్డు యొక్కటికి వచ్చి ప్రస్తుతము ఒక్కొక్క టన్నుపై నున్న 9 రూపాయల సుంకమును తీసివేసి టన్నుకు 25 రూపాయల చొప్పున విధించి సిమెంటుపరిశ్రమకు రక్షణ నొసంగవలదని తమహక్కును గట్టిగా తెలియజేసికొనిరి. (అ. ప్రె.)

దొంగ కరెన్సీనోట్లు

అల్టాబాదు, జూలై 2:— జి. సి. 195-681878 నెంబరు గల దొంగకరెన్సీనోట్లు రెండుపావుల విలువగలవి ప్రతిదినము కరెన్సీ ఆఫీసుకు వచ్చుచున్నవనియు, అట్టి కెవ్వరును ఉపయోగింపరాదనియు ప్రజలను ముందరింపుచు సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటనను గావించిరి. (అ. ప్రె.)

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజటు

జూలై 1 మ గళవారము

పత్రికాభి

డబ్లియు. డబ్లియు. యం ఈట్సుగారు వాల్తేరుహెడ్ క్వార్టర్స్ సభకలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

జి. హెచ్. కుమారు ఆర్థికశాఖ సహాయకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

ఆర్. గోపాలరావుగారు కర్నూలుజిల్లా సెషన్సుజడ్జిగ నియమింపబడిరి.

వి. ఆర్. కుప్పస్వామి అయ్యరుగారు జిల్లాజిల్లా సెషన్సుజడ్జిగ నియమింపబడిరి.

కృష్ణాజిల్లా నరసాపురం తాలూకా రుస్తుంబావలో నున్న వట్టి ప్రకాశంగారికి మ్యాడేజి సర్టిఫికేట్ టీచ్చు అధికారమీయబడెను.

యం. సచ్చిదానందంపంతులుగారు వద్రాసు అక్కోం పెంటు జెనరలు ఆఫీసులో అసిస్టెంటు అక్కోంట్స్ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

జార్జి ఫ్రెడెరిక్ పాడిననుగారు చెన్నరాజానియంతకును పనివారల కంపెనీయను కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

కే. సుందరం చెట్టిగారు వద్రాసు సామంతులకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూశాఖ

మండలి సోమరాజు చెట్టిగారు, విశాఖపట్నం రేహార్జిలారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడి కృష్ణాజిల్లాలోనివివాద చేయబడిరి. మహమ్మదుఅజింతులసాహెబుబహదూరుగారు గోదావరి జిల్లా లేబరుఆఫీసరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమి. పబ్లిక్ స్టెప్లెజెనరలు డ్యూటీకి చేయబడిరి. ఇరువంటి చెంకట కాయన్న పంతులుగారు ట్రెజరీ ట్రెయినింగు కాగానే కడప ట్రెజరీకి మార్చబడిరి. నగరం గురుశావుగారు కృష్ణా ట్రెజరీకి మార్చబడిరి.

గంగాధరపురం పంచావతళ వెంకటరామశాస్త్రిగారు నెల్లూరు జెనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

ప్రాన్సిసు లోబోగారు బళ్లారి జనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

తాయిసుబ్బారావు నాయుడు గోదావరి జెనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి. గల్లివేటి సుబ్బారెడ్డిగారు అనంతపురం జెనరలు డ్యూటీనుండి అనంతపురం ట్రెజరీకిమార్చబడిరి.

శ్రీహర్ దివాకర హ.పా.తి వహశయోగాను అనంతపురం జెనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

ఆర్థికశాఖ

యం. యస్. బ్రిడ్జిగారు వద్రాసులో ఫార్వెస్టు యూటిలైజేషను ఆఫీసరుక్రింద ప్లేమలు డ్యూటీవివాద నియమింపబడిరి.

ఇ. బి. రామచంద్రారావుగారు ఉత్తరకడప డివిజను జిల్లా ఫార్వెస్టుఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

డి. ఎ. స్ట్రాస్సిగారు బళ్లారిజిల్లా ఫార్వెస్టు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కాప్తెను హెచ్.సి ఇన్స్పెక్టరుగారు ఫార్వెస్టు ఇంజనీరుగ పనిజేయ నియమింపబడిరి. గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి శివలినరెడ్డు, రాజమండ్రియ్యునిసిపాలిటీకిని ధనశేఖరం బొనుకును సర్టిఫైయింగు సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

ఫోనిక్ స్పెషలిస్టులశాఖ

నారు రంగారెడ్డి రెండెండు పి. జోసెఫు చెప్పల్లి కమారు సాహెబుబహదూరు, మిద్దె బాలయ్యగారు ప్రొద్దుటూరు మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

చెట్టి నరసింహారావు గారు గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ వై సుచెయ్యరుగ నెమ్మకొనబడిరి.

సింగంపల్లి ఎరకయ్యగారు రాజమండ్రి మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరుగ నెమ్మకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

అక్కిరాజు శంకరనారాయణ, కందుక స్వప్నయ్యగారు గురజాలనుండి గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషను కాన్సిలు సభ్యులుగ నెమ్మకొనబడిరి.

రెండెండు ఫ్రెడెరిక్ ఆర్థర్ ప్లేమలుగారు లండనుమిషను వారిచే జిల్లాజిల్లా ఎడ్యుకేషనులు కాన్సిలుసభ్యుడుగ నెమ్మకొనబడెను.

దాచేపల్లి రంగారెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లా బోర్డువారిచే నెల్లూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనులు కాన్సిలుసభ్యులుగ నెమ్మకొనబడిరి.

ఇతరప్రకటనలు

కృష్ణగిరి నరసింగరావు, రాజారామరావుగారు రామండ్రి పురం జిల్లాముసబుగ నియమింపబడిరి.

22 ఆకాలిలు ఇక్కింపబడిరి

ప్రభుత్వ మేజిస్ట్రేటు తీర్పు

కొంపమాహిషీతనాయకులపై కేసు

నాభా, 2 జూలై :—ఆకాలిజాత విచారణ కేసును విచారించుటకు సెషన్సుజడ్జి అధికారముతో నియమింపబడిన సైమలు మేజిస్ట్రేటు రా.సా. లాలా ఆమరనాథుగారు నిన్న ఉదినమున తీర్పు జెప్పి, 22 ముద్దయలకు నేరేవురు ఖయిదు శిక్షలను విధించెను.

తీర్పు

మేజిస్ట్రేటు చాల దీర్ఘమున తీర్పు వ్రాయుచు, ఆకాలి యువ్యమచారిత్రిమును గురించియు, హాహిదీజాతాల యుద్ధేశమును గురించియు అఖండపతనము ఆపివేయబడెనను ఆరోపణ యొక్క చారిత్రమును వివరించి, ఆ వార్తలు అమృతసరమునకు వచ్చినపుడు ప్రజలయందు చాల ఆగ్రహమును గలిగించెనని నుడిచెను. అంతట శి. గు. ప్ర. సం|| సంఘమువారు చాలకుపితుడైరి. ఆకాలిప్రతిలందు పెద్ద పెద్ద కేసులువేసిరి. ఆశితవతనము ఆపివేయబడె ననువిషయ మసత్యము. ఈ అసత్యమును నిలువబెట్టుటకు అన్ని విధములకు అసత్యములును సృష్టించబడెను. అచ్చట జరిగిన విషయములకు బాధ్యులగు నాచా పరిపాలకులపైను, సర్దారు గురుదయాళునింగారి పైనను నేర్యచ్చగా నింద లాశింపబడెను. వారిని గురించి, మానవత్వకర మగు విషయము దెలుప దొడగిరి. అఖండ పతనము ఆపివేయబడెననుక శిక్కుహృదయమునకు బాగుగ నచ్చెను. అంతట శిక్కుప్రజలు ధార్తాళముగ తమ సహాయము నర్పించిరి. అంతట శి. గు. ప్ర. సంఘమువారు జైలులోలోని గంగసారగుద్దారమున, ఆపివేయబడినదని తెప్పబడిన అఖండ పతనమును సాగించుటకును దౌర్జన్యరాహిత్య సాత్వికనిరోధము జరుపుటకును ప్రతిదినము 25 గురుచొప్పున ఆకాలిదళమునంప దొడగిరి. తీరు సంస్థానపు సరిహద్దులకు వచ్చినతోడనే, వారు వచ్చినఅఖండపతనము ఇదివఱకునుండియు సాగుచునేయున్నవని యు వారు అఖండపతనము ముగించినతరువాత సంస్థానమును వదలివెళ్ళువరకు నంగీకరించుచు అఖండ పతనము జరుపుకొనుటకు అనుమతి నొసగెదమనియు అధికారులు వారికి స్పష్టము గ దెలుపుచుండిరి. కాని మరియొక అఖండపతనమంతయు గొప్పబూతుకము. దానియడుగున గొప్పరాజకీయసమస్య యున్నది. దానిని జయప్రదముగ నిర్వహించుకొనుటకు ఆకాలిలు సంస్థానమునందు నిలువవలెను. అందుకొరకేవల వచ్చుచున్నారు. ఈవిధముగా 1928 సెప్టెంబరు మాసమునుండియు ఇంతవరకును ఒక్కడినమైనను నాగారేఖండ జరుగుచున్నది.

జనవరి నెలయుం దీయుద్దమమున మరియొక నూతనవిషయము సంభవించెను. ప్రతిదినము 25 గురు చొప్పున సంపుటలముల గాక అఖండపారమును సాగించుటకు అప్పుడప్పుడు 500లు మున్నుపూలుగల జాతాలను పంపెనమని ప్రకటించిరి. వీనిని హాహిదీజాతాయని పిలిచిరి. వీరు దౌర్జన్యరహితము, గనేయుంకి. ఎల్లెనను అఖండపతనమును జరుపుట వారి యుద్దేశము. మొదటి హాహిదీ జాతా 9 ఫిబ్రవరి లేదిన అమృతసరమునుండి బయలుదేరి 21 లేదిన జైలులోకు జేరెను. అది-నాన భానావిహదముల సాంసత్వరోత్సవము వారితోపాటు ఒక వెయ్యిమంది ప్రజలు వచ్చిరి. ఆగంపతయు భయంకరమగు రూపమున వారెను. వారు తాకవాలను సభజంగులను, కత్తులను బాణములను గురించియుండిరి. ఈచెట్ల కొమ్మలను నరికి కర్రలుగా నప్పుడే చెక్కుకొని గూడవచ్చిరి. వీరు రణసింగు వాలాకువన్న సరికి అచ్చటనున్న నాభావాలీకు స్కూటును ఎదిర్చిరి. జైలులోకు 1½ మైళ్లదూరముననుండగా గుంపు ఆగెను అచ్చట 1 మార్దాయి యగు హజరాసింగుగారు ద్రూలీజాతామనుష్యులను “మీవనికి సమయమువచ్చినది” అని హెచ్చరించెను. అంతట నాగుంపు అంతయు భీకరమగు రూపమును వహించి ఆవిరుగు నావేశముతో ముందుగు సాగెను.

తరువాత మేజిస్ట్రేటు నాభా అధికారులు తుపాకుల ప్రేల్పునలవచ్చిన పరిస్థితులను, నిర్ణయించి, తరువాత జాతాయొక్కయు, గుంపునుగరించయు, మరణించినవానికిని గాయములనందినవానికిని గావించిన సహాయమును వివరించెను.

గుంపువారు తుపాకులు ప్రేల్చిరా?

గుంపువారు తుపాకుల ప్రేల్చిరా అనువిషయమై మాజిస్ట్రేటుగా రిట్టుచెప్పిరి. నేను సాక్ష్యమునంతయు చక్కగ పరికిరిం

న్యూవిక్టోరియా మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడు, కాన్పూరు

భాగస్వాముల అవసరసభ

కాన్పూరు, జూలై 2:—న్యూవిక్టోరియా మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడు కంపెనీ భాగస్వాములు జూను 30 వ లేదిన మిల్సు ఆఫీసులో ఒక అవసరసభ గావించిరి. జె. రాట్ క్లిఫ్ గారు అధ్యక్షతవహించి, కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజెంట్లుగా మేముండ నిచ్చగించుటలేదని మెన్బర్సు అల్లెక్ బ్రదర్సు వ్రాసినజాబును చదివి వినిపించిరి. అధ్యక్షుడు తరువాత మేనేజింగు ఏజెంట్లు లేకుండ డైరెక్టరులే మిల్సును నడుపవలెనను తీర్మానమును ప్రకటించిరి. మొట్టమొదట బ్రదర్సు కార్పొరేషన్ లి. ఎన్. డి. మెల్లో గారు సభలో చాల మంది తనకు భిన్నముగా నున్నారని తెలిసియు న్యూవిక్టోరియా మిల్సువారు భాగస్వాములకు పంపిన యుత్తరములో చెప్పబడిన విషయములు కొన్ని అబద్ధములని నుకివీరి. దానికి నిలబడుగాను అవి యన్నియు నిజములేయని బదులుచెప్పిరి. భాగస్వాములతో మిల్సులస్థితినిగూర్చి చర్చించుటయు ప్రస్తుతము మిల్సులస్థితి అసంతృప్తికరముగ నుండుటచే సభ యొనతరువాత మిల్సులను సాధ్యమైనంత చాకగా నడపుటకు ఒక పద్ధతి నేర్పరచుటయు మొట్టమొదట బ్రదర్సు యుద్దేశ్యమని డి.మెల్లో గారు రికనుచెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రధమమున మొట్టమొదట మేనేజింగు ఏజెంట్లుగా తొలగించవలెనను ప్రభుత్వతీర్మానమును ఓటుకు పెట్టెను. పక్షము లేర్పడగా తీర్మానము త్రోసివేయబడెను. మొదటితీర్మానము త్రోసివేయబడుటచేతను అల్లెన్ బ్రదర్సు మానుకొనుటచేతను తక్కిన రెండు తీర్మానములను ఓటుకు పెట్టుటకు అవసరమే కనబడలేదు.

ఈసభ యొనతరువాత 1924 సం|| మార్చి 31 లేదితో ముగిసిన సంవత్సరమునకు మిల్సులయొక్క నివేదికయును లెక్కలును ప్రమరింపబడెను. ఈ లెక్కల ప్రకారము మిల్సుల కీసంపత్సరమున 5 లక్షల రూపాయలవద్దము వచ్చినట్లు కనబడుచున్నది. బోర్డును బలమైనదానినిగా జేయుటకు డైరెక్టరులలోను ఆడిటరులలోను మార్పు కలగవలెనని భాగస్వాములు నోటీసు నిచ్చియున్నారు. మామూలుసభ 15 లేదిన జరుగును. అ||ప్రె||

మారిషసుకు రాయబారము

కున్వారు మహారాజాసింగు ఎన్నుకొనబడెను

అల్లాబాదు, జూలై 2:—మారిషసు ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లీకరించే యెడల భారతీయులు మారిషసుకు వలసబోవుటకు గూర్చి పరిస్థితులను విచారించి తెలుసుకొనుటకు మారిషసుకు రాయబారము పోవుటకు యిండియాదొరతనమువారు కున్వారు మహారాజాసింగును ప్రస్తుతము విన్నుకొన్నట్లు పయనీతప్రతిక తెలిపుచున్నది. (అ||ప్రె||)

చినాను. అన్ని విషయములను పరిశీలించివాడ గుంపువారు తుపాకులు ప్రేల్చిరనియే నిస్సందేహముగ చెప్పవలసియున్నది. గుంపువారు తుపాకులు తీసికొని వచ్చిరని ఆశ్రయములు, ఇతర ప్రేక్షకులు సాక్ష్య మిచ్చి యున్నారు. ఆకాలిల గుంపునుండి తుపాకీగుండ్లు వదలబడెను. కలనలు గోల్డు స్ట్రీటుగారు ఒక ఇసుకదిబ్బ వెనుకనిలిచి ఈ తుపాకీగుండ్లవారినుండి తప్పించుకొనవలసివచ్చెను. కాని గుంపు వీరవద్దనున్న తుపాకుల సంఖ్య స్వల్పముగనుండుటచే తుపాకులు పోలీసువారికి దొరకలేదు. కావున తుపాకులేయిందుదొరకలేదో యనుప్రశ్న ఆ ప్రస్తుతమైనది. తుపాకులున్న వారేల పరగత్తిపోయినందు, వీరు తమతుపాకులను ప్రభుత్వమువారికిల ఇవ్వలేదను ప్రశ్నలకు అర్థములేదు. అధికారపక్షమువారేవ్వరు మరణించలేదేమియును ప్రశ్నకుడ అప్రస్తుతము.

జిమాండుగాను వార్తాప్రతికలయందు ప్రకటించిన తేఖ్ విషయమై మాజిస్ట్రేటుగా రిట్టువ్రాసిరి:—జిమాండుగారి బహిష్కారము వారిని రెలక్రిందు జేసినది. అందుకల్ల గుంపుపై వారికి సానుభూతి అధికమైనది. జైలులోకు ప్రయాణమగుచున్నగుంపు గావించిన ఆలలని తగ్గించి చెప్పటకు జిమాండుగారు ప్రయత్నించిరి. పిమ్మట మాజిస్ట్రేటు గారు కేసుకు సంబంధించిన లీగలు పాయింటులను వివరించుచు నింజీతులందరు దోషులని నిర్ణయించిరి. (అ. ప్రె.)

ఇండియా డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను, లిమిటెడు

పూర్వపుడై రక్తరులను పరిక్ష జేయుట

ఢిల్లీ: జూలై 2:—ఇండియా డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను లిమిటెడును నిర్వహముగా మూసివేయవలసిన దనియు, ఆకార్పొరేషనుయొక్క పూర్వపు డైరెక్టరులను ఉద్యోగులను బహిరంగముగా పరిక్షింపవలసిన దనియు ను బాంబాయి యఫ్-ఇ-దిస్ హాగారు పెట్టుకొన్న పిటిషనుసంబంధమున పూర్వము కార్పొరేషను డైరెక్టరులలో నొకరుగ పి. డి. మెక్సరునగునాడు యింగ్లాండు పోవుచుండ బాంబాయి జూడిషియల్ కమిషనరు యెదుట బహిరంగముగా పరిక్షింపబడిరి. ప్రభుత్వ పరిష్కారకర్త మిల్ మోరియాగారు న్యాయవాదితో కూడి క్రాసుపరీక్ష జేసిరి. వచ్చేతకాలముందు ఢిల్లీలో తక్కిన డైరెక్టరులు పరిక్షింపబడుదురు. (అ. ప్రె.)

వాయువ్యపు సరిహద్దు

దొంగలు కట్టుబడిరి

పిమ్మా, జూలై 2:—రాజ్యాంగ్కుడగర అల్లిగాండురు రిజిస్ట్రేషన్లుబండ్లు పోవుచుండ బోర్నిఫోర్ వజీరులగుం పాకటి ఆబుద్దై బజినట్లు వర్తమానము వచ్చినది. సైనికులు దొంగిలదారులలో ముగ్గురునిచంపి తక్కిననాండ్రును పట్టుకొనిరి. (అ||ప్రె||)

బెంగాలు శాసనసభ

న ప్రిమెంటరీ డిమాండు

కలకత్తా, జూలై 2:—వచ్చే బెంగాలు శాసనసభలోని సప్లి మెంటరీ బడ్జెటు డిమాండుల విషయమై నిన్న నిచ్చిన సంఖ్యలు సరియైనవికావు. డిమాండుల మొత్తము రు. 22,79,805 గాని నిన్న చెప్పిన ప్రకారము రు. 27,88,805 కాదు. తనిఖీ ఉద్యోగులకు జీతములతో కూడా విద్యాడిమాండు రు. 685,400. ఈడిమాండు నిరాకరింపబడినయెడల నోటీసుకాలము ముగిసి సంతకరకు చెల్లింపవలసినదానికై రు. 289,000ల మరియొక డిమాండు చేయబడును. వైద్యకాలల యేర్పాటుల కొరకు రు. 588,000 డిమాండు చేయబడును. ఇది నిరాకరింపబడినయెడల రు. 240,000 ల మరియొక డిమాండు చేయబడును. (అ||ప్రె||)

బెంగాలు జిల్లా బోర్డుల సభ

కలకత్తా జూలై 2:—నేను ప్రభుత్వమంజురమున జిల్లా బోర్డు సభను లిట్టను ప్రభువు ప్రారంభించెను. రాష్ట్రములో గల నేరుబేరుజిల్లాబోర్డులు తెలుపునట్టి 100 మంది ప్రతినిధులు సభకు వచ్చి యుండిరి. పరిపాలనాసమస్యలు మిక్కిలి లాభకరముగ చర్చింపబడునట్టియు రాష్ట్రీయ ఫ్లానికాధికారుల సహకారమును సమకూర్చునట్టియు నామహాసభల ప్రాముఖ్యును గవర్నరు ఉపన్యసించుచు నొక్కిచెప్పెను. నీటిసదుపాయముల విషయమై గవర్నరుట్లు చెప్పెను. ఎటువంటి ప్రభుత్వమును బెంగాలులోని ప్రతి గ్రామమునకును నీరును సప్లయజేసి దానిని నిర్మలముగానుంచజాలదు. ఈసమస్యను సంతృప్తికరముగ, పరిష్కారము జేయుటకు జిల్లా బోర్డులు మిక్కిలి పెద్దచేత పరిపాలకసంఘములు చిన్న చిన్న సంఘములలో సహకార ముండినగాని యీ ప్రశ్న తేలదు. గ్రామములే తమయేర్పాట్లను తాము చేసికొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు మంచినీటిని నిచ్చుటకు సంసిద్ధులైయుందురు. కాని పని ఫలప్రదముగా జరుగుటకు గ్రామస్థులే పనినాండ్ర నేర్పరచుకొని తమకుకావలసిన విషయములను తామే చూచుకొనుచుండవలెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా జూలై 2:—ఆగష్టు 4 వ లేదిన గవర్నరు డక్కాలో దర్బారుచేయును. (అ. ప్రె.)

కాశీనల్ల మందుపెట్టెలు

కలకత్తా జూలై 2:—నేటివినమున 250 కాశీనల్లముల దుపెట్టెలు అమ్మబడెను. మొత్తము రు. 11,89,250 వచ్చెను. మిక్కిలి యెక్కువసర కమ్ముబడిన పెట్టె రు. 5600 కు అమ్ముబడెను. మిక్కిలి తక్కువసర కమ్ముబడినదానికి 4590 రూపాయలు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

దేశీయుల కొరకమనవి

మదరాసు కేంద్ర కార్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారు రగు వి. ఎన్. శర్మ టి. ఏ., వి. టి. గారు మాకి విజ్ఞప్తి ప్రచురణార్థము పంపుచున్నారు:-

సర్వకారాస్రములను ఇతరదేశీయులను ఆంధ్రమున గంఘము తమ మాతృభాషలోనే నేర్చుకొని విద్యావంతులై ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమును ప్రపంచమునకు చాటుటకు అన్ని విషయాల అవకాశ మిచ్చుటకుగాను, విజయనగరమున ఆంధ్ర భారతీ తీర్థము (ఆంధ్ర రిసర్చి యూనివర్సిటీ) సంస్థాపింపబడినది. విశ్వవిద్యాలయము శాస్త్రముగ పరిణి తన విద్యుక్త ధర్మముల నెట్టి యాటంకము లేక నిర్వహించుటకుగాను 1860 సం॥పు 21 వ చట్టము ననుసరించిరిజిస్టరు చేయబడినది.

ఇచ్చట విద్యార్థులు ఆంధ్ర కళాశాలలో తగిన రీతిని పరిశ్రమ చేసి, పట్టభద్రులగుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడియున్నవి. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మహాద్దేశ్యములపట్ల అభిమానముగలవారందరు ఇందు సభ్యులుగ చేరవచ్చును.

ఇచ్చటి ఉపాధ్యాయులందరు ఎట్టి ప్రతిభలము నపేక్షించకయే విద్యార్థులకు అన్ని శాస్త్రములలో తగిన నాణ్యత గల విద్యానిచ్చి ప్రాచీన గురు శిష్య సంప్రదాయమును పునరుద్ధరించుటకు బడకంకలు లెనట్టి వారు. అట్టిమహాశయుల శిక్షణక్రింద నారి తేరిన విద్యార్థులు పుణ్యవంతులని నేరుగ చెప్పవచ్చురలేదు గదా.

ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయమున ఇంటరుమీడియటు (ప్రథమ) టి. ఏ. (విదత్త) ఎం. ఏ. (ప్రవీణ) విదద పరీక్షలకు విద్యార్థులను సాహిత్య, భాషాతత్వ, ఆంధ్రవిజ్ఞాన, నాట్యతేద, వైదిక విజ్ఞాన, తత్వశాస్త్ర, రాజవిద్య, వ్యవహార, లోకాగమ, శాస్త్రములందు విజయనగరమున తిరగతులు స్థాపింపబడి శిక్షణ గలవగుచున్నది. ఇస్లామియా విజ్ఞాన, జ్యోతిష, ఆయుర్వేద, శిల్ప, ధాతువాద, చిత్రకళ పటశిల్ప, సంగీత, నిశితంత్ర శారీరకయోగశాస్త్రములలో సైతము యువకులకు తగినశిక్షణమిచ్చి యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చుటకు తగిన ఏర్పాట్లు విజయనగరమున చేయబడుచున్నది.

ఇంతియేగాక విశ్వవిద్యాలయ పండితులచేత వారి అభిమానశాస్త్రములకు సంబంధించిన మాతృభాషలో గ్రంథములను వ్రాయించి ప్రచురించుటకు కార్యనిర్వాహకులు తీర్మానించుకొనియున్నారు. త్వరలో, విశ్వవిద్యాలయపు గ్రంథములలో ఏరీతిని సంపూర్ణస్వరాజ్యమును సంస్థాపించి కీర్తికాయులైరో సమర్థులమన జూపు; రాజ్యగ్రంథ మొకటి ప్రథమ మాలికగ ప్రచురింపబడును. విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావుగారు తగిన పరిశ్రమ చేసి వ్రాసిన కళింగదేశచరిత్రము సైతము విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున త్వరలో ప్రచురింపబడును. ఒకగ్రంథములే గాక విద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయమున, తమ అభిమాన శాస్త్రములలో చేయుచున్న పరిశ్రమమునకు సంబంధించినపత్రములు, ఆంధ్రవ్యక్తిత్వమునకు సంబంధించిన విషయము అన్నిటిని ప్రచురించుటకు సంస్థాపకులు నిర్ణయించుకొనియున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయము వారి మహాద్దేశ్యములను కొంతవరకు నెఱవేర్చి మదరాసు ప్రాంతమున నివసించుచున్న ఆంధ్రమహాశయులు సైతము ఈమహాకార్యమున తగిన రీతిని పాల్గొనుటకుగాను జూలై నెల మొదటి తేదీని మదరాసు నగరమున విశ్వవిద్యాలయకార్యక్లాప మొకటి సంస్థాపింపబడినది. ఇచ్చట సైతము విద్యార్థులకు విశ్వవిద్యాలయపు ఇంటరుమీడియటు, టి. ఏ. పరీక్షలలో శిక్షణమిచ్చుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలోగాని, కళాశాలలలోగాని, మెట్రిక్యులేషను స్కూలులపైను, బ్రవేశపరీక్షలలో నారిలే రినవారు ఇంటరుమీడియటు పరీక్షకును, దానిలో సమానముగ మరీ యితరపరీక్షలోగాని నారితేరినవారు టి. ఏ. పరీక్షకును చదువవచ్చును. ఆధ్యక్షుల ప్రత్యేకయోగ్యతల ననుసరించి కొన్ని కొన్ని సమయములందు ఉన్నతపరీక్షలకు చదువుకొనుటకు కొంతఅవకాశము (ఎక్షంపను) సైతమియ్యబడును. ఇట్టి అవకాశమును బడయుటలందువారుతమవరఖాస్తుపత్రములలో అట్టిఅవకాశమును బడయుటకుగాను తగినకారణములనునూచింపవలయును. విద్యార్థులఅవకాశము ననుసరించి మదరాసు నగరమున విశ్వవిద్యాలయ తరగతులు వారమునకు మూడుసార్లు (బుధ శని ఆదివారములు) జరుపబడును. తరగతులు ఏర్పాటు జరుపబ

డునదియు ఏకాలమున జరుపబడునదియు త్వరలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కలలో ప్రచురింపబడును. తక్కినవేళలలో విద్యార్థులు తమతమ కాలము ననుసరించి తరగతులకు రాకనే ఉపాధ్యాయు లిచ్చు సలహా ననుసరించి యిండ్లలోనే చదువుకొనవచ్చును. దీనినిబట్టి ఇతరయూర్వ్యగములలో నుండి దినమంతయు పనిచేయువారు సైతము విశ్వవిద్యాలయమువారు మదరాసునందలి ఆంధ్రమహా శయుల కిచ్చుఅవకాశమును బడయవచ్చును. కొన్నికొన్ని పరిస్థితుల ననుసరించి అభ్యర్థులు తరగతులకు హాజరు కాకుండానే ఉపాధ్యాయులసలహా ననుసరించి తామున్న చోటనుండియే చదువుకొని—అంతకే సామర్థ్యము లున్న—కృతార్థులు కావచ్చును. పాశ్చాత్యదేశము అన్నిటిలో ఈవిధానమును విశ్వవిద్యాలయము అన్నియు నవలంబించుచున్నవిషయము నూచించుట అనవసరము. ఇట్టిపద్ధతిననుసరించువారె, తమఅభిమానశాస్త్రముందు స్వతంత్రముగ పరిశ్రమ సలిపి తమవ్యక్తిత్వమును డెలుపుటకు వీలుండగలదు.

విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనమునకు కేలూరినిచ్చి అన్నివిధములుగ తోడ్పడుటకు శ్రీ విజయనగరమహారాజులుంగారు ముందంజవేయుటయేకాక, చాన్సిలరుగను పోషకులుగను నుండుట కంగీకరించిరి. ఇంకను విద్యావేత్త లనేకులు విశ్వవిద్యాలయపండితవర్గమున గౌరవసభ్యులుగ నుండి విద్యావిధానమును నిర్ణయించి తోడ్పడుట కంగీకరించిరి.

ఈమహాకార్యము కొనసాగుటకు ఆంధ్రదేశీయు లందరు తోడ్పడినగాని సంస్థాపకులయోగ్యములు నెఱవేరజాలవు. ఆంధ్రులందరు ఇందుసభ్యులుగ చేరి తోడ్పడెట్టిభాగితులు. సభ్యులగుము వార్షికమునకు అయిదురూపాయలుమాత్రమే, లక్ష్మీపుత్రు లీప్రతిస్థాపనకు తోడ్పడిన విశ్వవిద్యాలయకార్యవిభానమును ఇంకను పెంపొందించుటకు అవకాశ ముండగలదు.

ఇంకను విశ్వవిద్యాలయమునుగురించి డెలిసికాన నెంచవారుమదరాసుకార్యాలయమునకుగాని (అదయారు,మదరాసు) విజయనగరమునందలి ప్రధానకార్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారికి గాని వ్రాసికొనవచ్చును.

కౌటిల్యుని ఆర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూడిపూడి వేంకట రంగయ్య., ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రిగుప్త చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రియు చాణక్య ధనునామాంతరముగలిగినట్టియు కౌటిల్యునిచే రెండువేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగుఱించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో నగ్రగణ్యము,దీనిసాధారము చేసికొనియే కానుదకాయలు వ్రాగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియంద్రగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. వ్రాసిన కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెటు పాలింపబడుమందెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నిది యమూల్యమైనది. గ్రంథమునువ్రాసినవాడు కౌటిల్యుడేనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథమందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము లెవి—అనువిషయములను విమర్శించిన యపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలికోలైదు. ఖరీదు రు 4.0-0 మాత్రము.

మూడిపూడి వేంకటరంగయ్య. మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బులోనున్నా, ఖద్దరునులలో, నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టుపున్నె, ప్రత్తి, వర్గరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పీలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు ధేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిట్ట కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపెలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6.0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహోజీరీమిల్సు, తెజవాడ, దక్షిణఇండియా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై నెల 3-వ తేదీ గురువారము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like rice, oil, and other market goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like various types of rice and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like different grades of rice and other market items.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like various types of rice, oil, and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like different types of rice and other market goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like various types of rice, oil, and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like different types of rice and other market items.

శ్రీ మయిలవరం బాలభారతీసమాజమువారు

(5-7-24) తేదీ బెజవాడలో శనివారంరాత్రి

కనకార యను నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కె పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-8-0

రక్తచేచనములు, బంకవిచేచనములు, జిగటవిచేచనములు, అశ్మిరచేచనములు, నీటివిచేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలకు మూడుపూటలు నేనించిన తోడనే నిలిచిపోవును. పిటిని పిల్లలకువాడ వాడవచ్చును. పెంటనే గుణ మిచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి,

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

1924-25 సం॥రం యెన్నుకొనబడిన నూతనసభ్యుల సమావేశము గుడివాడ-30.6.24 తేదీ రాత్రి ఘనము 11 గంటలకు హాజరైన సభ్యులు. శ్రీయుత 1 ధైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు 2 బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు 3. చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు 4. దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు 5. గండ్రం బసవరాజుగారు 6. రెంటుచింతల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు 7. మరదు గోపయ్యగారు 8. కూరాల శివధరపతిరావుగారు 9. వారణాశి సుందరరామయ్యగారు 10. దేవరకొండ వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారు 11. పరమి వెంకటసిన్హయ్యగారు 12. రాయప్రోలు చంద్రమూర్తిగారు 13. మందా బాబిరెడ్డిగారు, 14. నర్రా ఆంజనేయులుగారు 15. వాలతాళి లక్ష్మీనారాయణగారు, 16 కోనూరు అచ్చయ్యగారు.

1 వ తీర్మానము. అధ్యక్షుని ఎన్నిక:- ఈ సమావేశమునకు కాన్వేయముగా ఎన్నుకొనబడినవారగు శ్రీయుత ధైరవభట్ల వెంకట సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను.

ఉ. మరదు గోపయ్యగారు

అ. బా. వెంకటేశ్వరరావుగారు

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

2 వ తీర్మానము. లోగడ యీ సంవత్సరం మేసెల 25 వ తేదిన గుడివాడలో జరిగిన తూర్పుకృష్ణా జిల్లా సంఘ సమావేశములో 1924-25 సం॥రములకు జిల్లాసంఘమునకు ఆయా ఫీర్సులలోనుండి రావలసిన ప్రతినిధుల యెన్నికలు 1.6.24 వ తేదీ మీరకుండా ముగియవలెననియు అట్లు యెన్నుకొనబడిన నూతనసభ్యుల సమావేశము 20.6.24 వ తేదిన బందరులో జరుగవలయుననియు తీర్మానింపబడియుండుటచేతను, ఆ ప్రకారము ప్రాతకార్యదర్శులు 20.6.24 తేదిన నూతనసభ్యుల సమావేశము జలుపక 15.6.24 తేదిన అప్పటికే కాలదోషము పట్టిన ప్రాతసభ్యులసమావేశము జలుపుటకు యేర్పాటుచేయగా అట్లుజరుపుట అక్రమమును, గుడివాడలో 25.5.24 వ తేదిన జరిగిన జిల్లాసంఘ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకమును అనియు పూర్వపు యేర్పాటుప్రకారము నూతనసభ్యులయొక్క సమావేశము వెంటనే జలుపవలసిన దనియు నూతనసభ్యులు ఘనము 12 మంది కార్యదర్శులకు లిఖితరూపముగా తెలియపర్చినను అది పాటించక కార్యదర్శులు 15.6.24 తేదిన ప్రాతసభ్యులసమావేశము జరిపి యేమేమో అక్రమమును అకాన్వేయములగు తీర్మానములు చేసి నూతనసభ్యుల సమావేశము 8.7.24 వరకు ఆపియుండుట జల్లును, మండలసంఘ నూతనసభ్యులు 19 గురు మండల నూతన సభ్యుల సమావేశము 30.6.24 తేదిన గుడివాడ, భజనసమాజ మందిరములో జలుగునట్లు ప్రయోగించుటచేయు, ఆసమావేశమునకు మండలసంఘపు రికార్డుతోకూడ హాజరుకమ్మని ప్రాత కార్యదర్శులకు 25.6.24 వ తేదిన తెలియపరచగా అందుకు అనుగుణ్యముగ ప్రాతకార్యదర్శులు 30.6.24 తేదిననే నూతనసభ్యుల సమావేశము గుడివాడలో జరుగునట్లు ప్రకటించుటచేయు, 30.6.24 వ తేదీ రాత్రి గుడివాడ భజన సమాజమందిరములో కాన్వేయముగ (అనగా 10.6.24 తేదీని మీరకుండా) యెన్నుకొనబడిన నూతనసభ్యుల సమావేశము జలుగునప్పుడు ఆసభకు అకాన్వేయముగ పదరు 10.6.24 వ తేదీకి పిమ్మట ఎన్నుకొనబడినవారు వచ్చి ఆ సభాకార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు పట్టుబట్టినందున ఆ సమావేశమునకు కాన్వేయముగను యేకగ్రీవముగను యెన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులగు ధైరవభట్ల సుబ్బారావుగారు యాదిగువ ఆభిప్రాయముగల నిర్ణయమునులోగడ 25.5.24 తేదీ గుడివాడలో జరిగిన జిల్లాసంఘ సమావేశములో జిల్లాసంఘమునకు ఫీర్సులనుంచి ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు 10.6.24 తేదీవరకు కాలపరిమితి యేర్పరచియుండగా దానివతిక్రమించి జరిగిన యెన్నికల వలన జిల్లాసంఘమునందుతగాదాలు పెరుగుచుండుటచే కాన్వేయముగ ఆకాలపరిమితిని ఫీరవరచి అందుకు లోగడ జరిగిన ఎన్నికలఫలన ఫలిత ప్రతినిధులే యీసభలో సక్రమముగా పాల్గొనవచ్చునని దృఢపరచుచున్నాను. అనగా 10.6.24 తేదీన జరిగిన ఎన్నికలుగూడా సక్రమము కాగలవని నిర్ధారణ

చేయుచున్నాను" వ్యక్తపరచి మినిట్యుక్సులో రికార్డుచేసి వాయిదా మీరివతరువాత యెన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఆసమావేశములో పాల్గొనగూడదని చెప్పినను వివక వారు తేదీల సంఖ్యకులచే అధ్యక్షుని నిర్ణయతిరస్కారముగ కార్యక్రమము నడుప ప్రయత్నించియున్నందున వారి చర్యనుగూర్చి అసంగీకారము తెలుపుటకై అధ్యక్షులు తమస్థానమును వదిలి వెళ్లి పోవలసి వుండుటచేతను, కాన్వేయముగ 25.6.24 తేదీన జరిగిన మండలసంఘసమావేశతీర్మానము ననుసరించి 10.6.24 తేదీనాటికి ఎన్నుకొనబడిన మండలసంఘనూతనసభ్యులు గుడివాడలోనున్న కాంగ్రెసు ఖద్దరు భవనములో యిప్పడే సమావేశమయి ఆప్రకారము యెన్నుకొనబడిన సభ్యులు మాత్రమే యీతేదీన జరుగు సమావేశములో పాల్గొనుటకు అర్హులవారని నిశ్చితాభిప్రాయములయి యీసమావేశములోనే మండలసంఘ నూతన అధ్యక్షుని కార్యదర్శులను కార్యనిర్వాహక వర్గమువారిని యెన్నుకొనుట మొదలగు కార్యక్రమ మంతయు జరుపవలయునని తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ:- చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు.

అ:- దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు.

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

3 వ తీర్మానము:- 1924-25 సంవత్సరమునకు తూర్పు కృష్ణాజిల్లా సంఘమునకు యాదిగువ నియమించిన ప్రకారము ఉద్యోగియులను ఎన్నుకొనడమైనది.

అధ్యక్షులు. మ. రా. రా. శ్రీ, దుక్కిపాటి ప్రసాద రావు చాదరిగారు.

సంపతి } ,, చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు
కార్యదర్శులు } ,, ధైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు
ఉ॥ శ్రీయుత మందా బాబిరెడ్డిగారు

అ॥ గండ్రం బసవరాజుగారు

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

4 వ తీర్మానము:- పరిపాలనా సౌఖ్యము కొఱుకును, ఆ, యాతాలాకాల ప్రజలకు పరిపాలనలో ఎక్కువప్రసక్తిగలిగించుటకును 1924-25 సంవత్సరమునకు మండలసంఘ కార్యస్థానము గుడివాడ-త్రైలూరు తాలూకాలకు అందుబాటులో నుండునటుల మొదటి ఆరునెలలను గుడివాడలో నుంచుటకును, బందరు, దివితాలూకాలకు అందుబాటులో నుండునటుల రెండవ ఆరునెలలు బందరులో నుంచుటకును తీర్మానించడమైనది.

ఉ॥ శ్రీయుత దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు

అ॥ ,, దేవరకొండ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యమూర్తిగారు
ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

5 వ తీర్మానము:- నాల్గవతీర్మానముప్రకారము కార్యస్థానము గుడివాడలో నుండునపుడు శ్రీయుత ధైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు ముఖ్యకార్యదర్శిగానుండి, వారి సహాయార్థముమరియొకరిని సహాయకార్యదర్శిగా నియమించుకొనుటకును, కార్యస్థానము బందరులోనుండునపుడు శ్రీయుత చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు ముఖ్యకార్యదర్శిగానుండి, వారి సహాయార్థము మరియొక కార్యదర్శిని నిర్ణయించుకొనుటకును, మూడవ తీర్మానప్రకారము ఎన్నుకొనబడిన ఖద్దరు కార్యదర్శులకు అధికారమియ్యడమైనది.

ఉ॥ శ్రీయుత గండ్రం బసవరాజుగారు

అ॥ ,, మరదు గోపయ్యగారు

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

6 వ తీర్మానము:- ఈదినవ నడువారించిన సభ్యులు కార్యనిర్వాహకవర్గముగా నుండవలెను. దుక్కిపాటి, ప్రసాద రావు చాదరి, ధైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావు, చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు, వారణాశి సుందరరామయ్య, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చాదరి, బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావు, మరదు గోపయ్య, దిట్టకవి వీరరాఘవయ్య, అన్నావర్ధుల రామజోగయ్య, భోగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్య, రెంటుచింతల సూర్యనారాయణమూర్తి, పరమి వెంకటసిన్హయ్యగార్లు.

గతసంవత్సరములో కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు ఏర్పరుపబడిన 14 గురు సంఖ్యను 19 గురువరకు అవసరమునుబట్టి హెచ్చించుటకును, అట్లు హెచ్చించినపిదప ఏర్పడు 7 కాళిస్థానములను మహమ్మదీయ, ఆదిమాంధ్ర, శ్రీ ప్రాతనిధ్యముకొఱుకును సకాలములో అనగా 10.6.1924 తేదీ మీరకుండ ఎన్నికలు జలుగునటువంటి ఫలముల ప్రాతనిధ్యము కొరకును ప్రత్యేకించియుంచి ఆస్థానములు ఆప్రకారము పైన యెన్నుకొనబడిన కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి తమలో అధిక సంఖ్యకులనుబట్టి భిక్షచేసికొనుటకు అధికార మియ్యడమైనది.

జిల్లాసంఘ

వైకం నత్తాగ్రహము భారత కాంగ్రెసు కార్యన ఘనభ

పూర్వాచారపరాయణుల దౌర్జన్యము

మొన్న ఈనెల 1 వ తేదీని అహమదాబాదులో సభ ర్యతీ సత్కాగ్రహణమున భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. ఆసభలో నీతీర్మాన మామోదింపబడెను.

"వైకంలో అస్పృశ్యతా నివారణముకొరకు సత్కాగ్రహమునకుండును వలంటీరులను కొట్టుట కచటి పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువులు కొంతమంది తుంటరులను (గూండాలు) నియమించిరనియు, వారు వలంటీరులను ప్రారముగ కొట్టెరనియు, సంస్థానోద్యోగులు వలంటీరులను కాపాడుటయందు పేక్షపూరించిరనియు వివరించుచు కీసంఘము వారు చాల చింతించుచున్నారు. ఈవార్తలు నిజముగాకపోవచ్చునని ఆశించుచున్నారు. ప్రజలందరిని సమానముగా చూచుట అన్నిప్రభుత్వములకును ముఖ్యధర్మము గాన సంస్థానము వారు వలంటీరులనుగూడ నటులే తుంటరులబారినుండి కాపాడవలెనని కోరుచున్నారు."

గాంధీమహాత్ముడు టి. ఆర్. కృష్ణస్వామయ్యగారి ద్వారా వైకంసత్కాగ్రహీలకు సం దేశమును పంపెను. "వలంటీరులను పూర్వాచారపరాయణులు బాధించుచున్నను వలంటీరులు ధైర్యమును ఓడిమిని వలగూడదు." అని మహాత్ముడు సూచించెను. వైకీర్మానమునుగూడ వారికి తెలియజేసెను. కృష్ణస్వామయ్యగారు స్థాయిసంఘసభకు వచ్చిరి. నిన్నసాయంకాలము అహమదాబాదునుండి బైలుదేరిరి. బొంబాయిమీదుగా వైకంవెళ్లెదరు.

మహాత్మునిసందేశము

"పూర్వాచారపరాయణు లిటుల నొక్కమారుగా దౌర్జన్యమునకు గడంగుటచే సత్కాగ్రహీలకు చాల గొప్పయిబ్బంది కలిగినవారు నిజమే గాని యిప్పట్లున అపారమగు నోరిమియును అజేయమగు ధైర్యము నల్పపరము. అనగా దౌర్జన్యపరిత్యాగము పూర్వాచారు లెట్టి దారుణకార్యము లొనరించినను సంస్కర్తలు వానినన్నిటి ననభవించవలెనేగాని ప్రతీకార మెంత మాత్రమును చేయగూడదు. ధైర్యమనగా కష్టములను సహింపగలశక్తియే. క్రొత్తక్రొత్త బాధలనన్నిటిని అనుభవంపగలవలంటీరులు హెచ్చుమందికావలెను. చేవునిపేరట దర్శనము కొరకు పోరువాడికి తగిన కష్టసహనశక్తియు న్యాయమును చేకూరుట నిశ్చయమని నా అనుభవమువలన చెప్పగలను.

(అ. ప్రె. నైవల)

కార్యనిర్వాహకసభ్యుల సమావేశము జరుగుటకు అధముము మూడవంతం సంఖ్య యైనను హాజరుకావలెను.

ఉ॥ శ్రీయుత రెంటుచింతల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు.

అ॥ బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు.

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

7 వ తీర్మానము:- ఈతీర్మానముప్రాతకార్యదర్శులకు పంపి వారివద్దనుండి రికార్డువగైరాలు అప్పగించుకొని మండలసంఘ కార్యక్రమము జరుపుటకును, అట్లు వారు యివ్వని యెడల మండలసంఘముపై అధికారముగల కాంగ్రెసుసంఘములకు తెలియపర్చి తగు పరిహారము పొందుటకును, అందుకు అవసరమగు యితరవ్యవహారములన్నియు జరుపుటకును అంగీకారము వైకము వెచ్చించుటకును కార్యదర్శులకు సంప్రదించి అధికారము యియ్యడమైనది.

ఉ. శ్రీయుత మరదు గోపయ్యగారు

అ. రాయప్రోలు చంద్రమూర్తిగారు

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

8 తీర్మానము:- గుడివాడలో కార్యస్థానము ఉన్నప్పుడు అక్కడ ముఖ్యకార్యనిర్వాహకా వ్యవహారమువారిపేర మండలసంఘానికి వగైరా యాచిత్తున్న గుడివాడ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులోగాని, పోస్టల్ సేవింగ్స్ బ్యాంకులోగాని యుంచుటకును అట్లే బందరులో కార్యస్థానమున్నప్పుడు అక్కడ ముఖ్యకార్యదర్శిగా వ్యవహరించువారిపేర, అక్కడ యేదేని కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులోగాని, మరి యెంతర బ్యాంకులోగాని ఉంచుటకును తీర్మానించడమైనది.

ఉ. శ్రీయుత కూరాల శివధరపతి రావుగారు

అ. గండ్రం బసవరాజుగారు

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది.

గుడివాడ } ధైరవభట్ల వెంకటసుబ్బారావు,
30.6.1924 } అధ్యక్షులు.

జూ బు లు

ప్రథమ తెనాలితాలాకా కాంగ్రెసుసభ
మనతాలాకాలో నూతనకాంగ్రెసుసభను స్థాపించు
టకుగాను మీరు మీరామసంఘమునుండి యొక ప్రతినిధిని
10-7-24 లోగా ఎన్నుకొని సభకు ప్రతినిధి పేరు 10-7-24
లోగా గ్రామ తాలాకాసంఘకార్యదర్శికి తెలుపబడినది.
కానాడ కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులగు అంబేద్కర్,
రాష్ట్రీయ, జిల్లాసంఘములను సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినారు,
ఆయా ప్రతినిధ్య మున్నంతవరకు తాలాకాసంఘములుగ
నుండ నట్లు గాన యితరులను యెన్నుకొనబ్రాధితులు
నాగల్ల కృష్ణయ్య, అధ్యక్షుడు.
రావూరి రంగరావు, కార్యదర్శి

ప్రకృతిచికిత్స

క్రిందటివెల 28 కి తేదీని చూర్మకరచికిత్స అను శీర్షిక
క్రింద ప్రచురించిన ప్రకటనను చూచితిని నేనుకూడా చూర్మ
చికిత్స, జలచికిత్స, వృత్తుచికిత్స, వీటియన నాభార్యకు
క్షయ, వీటిలోపట్టిన ట్యూబర్కులస్ గ్లాండ్సు మొదలగు
గచ్చకాయలకన్న పెద్దవిగా యన్నవిన్ని, ఇంగ్లీషుడాక్టర్లు
కుదుర్చుటకు తమవల్ల కాదని చెప్పి చెన్నపట్నము మొదలైన
స్థలములకు వెళ్ళమని సూచించుచున్నది, తుదకు మైసూరునూ
మున రాజమహేంద్రవరములో, జలచూర్మచికిత్స ప్రకృతిచికి
త్స ఆరోగ్యజ్ఞానాశ్రమము స్థాపించిన జిల్లాప్రగడ సుందర
గోపాలరావుగారి సలహాపయిన చేయించగా, తుదయందుకంటే
లును అన్నియు పోయి, గర్భిణియై, ఆడశిశువులిగి, మాతా
శిశువులు కులాసాగా, నున్నాట నేను తల్లి యొక్కయు, పిల్ల
యొక్కయు ఆరోగ్యశీతికి చాల సంతోషమంది రాజమహేం
ద్రవరములో యేర్పరచబడిన ఆశ్రమము వృద్ధికాగలందులకు,
భగవంతుని, ప్రార్థించుచున్నాను

వివిధరోగములు మందలగాని కోతలుగాని అక్కర
లేక యే బహువిధిత్రముగా ఈ ఆశ్రమమునందు నివారణ
అవుచున్నదిని ప్రజలకు తెలియజేయుట కర్తవ్యమని జలచి
య్య పైసంగతులు వ్రాసినాను.

లక్ష్మీపతి

భారత్వ పరిమిట్ కియ్య, ఎల్లవరం.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ

ఖిద్దరు - జిల్లాపద్ధతి అప్పు బొడ్డవారు ఇచ్చిన రు 2000
లు కాంగ్రెసుకమిటీ ఖిద్దరుకాబవారు ఇచ్చిన రు 1000 లు
మట్టు రు 3000 లతో కనిగిరినుండి మంచిమాది తెప్పించి కాం
గ్రెసుకమిటీ సునందు నిలువజేయుచున్నాను. ఇందులో రెండు
పుట్టమాదిని ఖిద్దరుకార్యదర్శిగ రైత క్రియత పోలవరపుగోవిం
దరావుగారు కనుమారు తీసుకవెళ్లి అచ్చటనే తనస్థావరమేర్పాటు
చుకొని చుట్టుప్రక్కల, సన్ననినూరులకు ప్రసిద్ధిగాంచినటువంటి
చవులపాళెం, కనుమూరు, సర్వేపల్లి, తిక్కవరపుపాడు వగై
రా గ్రామములవారికియిచ్చి వడికించుచు అచ్చటయోరగు నూరు
ను న్యాయమైనధరలకు కొనుచు ఖిద్దరుఅభివృద్ధికి పాటుపడుచు
న్నారు తూర్పుగ్రామములలో వెంకటపాళెం, చెన్నపల్లెపా
ళెం, వగైరా గ్రామములకు మాదినిసప్లయచేసి అచ్చట సిద్ధమై
సనూలునుకొనుగోలుచేయుచు క్రియత పాకా పట్టాభిరామిరె
డ్డిగోవింధ అభివృద్ధికి చక్కగా పనిచేయుచున్నారు కావలి
యందు కాంగ్రెసు కమిటీ తరపున పెట్టబడిన కాంగ్రెసువస్త్రా
లయము దుదిసార్వత్రిక మొదలగు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము
నంకిన అత్యంతసహజంతో నిర్వహించుచు కాంగ్రెసున కపా
మగు నేవోయుచున్న క్రియత దేశభక్తుల రంగయ్యగారునుమారు
ఒకపుట్టిమాదిని స్వగృహమునందు నిలువజేసి చుట్టుప్రక్కల
గ్రామములలో వడకువారికి మాదిని సప్లయచేసి నూలుకొనుచు
కాంగ్రెసుతరపున వస్త్రములు సయ్యము బ్రాహ్మకాకాయందు
నేయించుట మొదలగుపనులను చూచు నుచున్నారు బుచ్చి
రెడ్డిపాళెమునందు క్రియత లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు
కాంగ్రెసుకమిటీ తరపున పుట్టెడుమాదిని నిలువజేసి ఎడించి
నూలునుకొనుచున్నారు అచ్చట వస్త్రములమొదల నేయించుచు
న్నారు. జిల్లాపద్ధతి కాంగ్రెసుకమిటీలు పై ప్రదేశములనుండి
మాదిని తెప్పించు ని ఖిద్దరుఅభివృద్ధికి పాటుపడు ప్రార్థించు
చున్నాము దుదివెల వీ తె 1-కి రు 2-3-6

గాదె వీరపాపయ్య
కాంగ్రెసు మేనేజరు.

శ్రీరామా కో-ఆపరేటివ్ ఖిద్దరునిలయము

ఉంగుటూరు

వీటియల్ నుండి జూన్ 28 వరకు	రు. అ. పై
వస్త్రముల అమ్మకం జమలు	810-12-9
ప్రతి	49-0-0
చెబుధనం	910-8-0
	1270-4-9
ఖర్చులు	రు. అ. పై
వస్త్రముల కొనుగోలు	427-10-3
నూలుకొనుగోలు	434-12-9
మాడి	17-4-0
ప్రతి	50-8-9
కేతకు	152-10-9
అద్దకమునకు	12-15-9
అద్ద	2-0-0
తపాలా	0-6-6
వైద్యనరీ	9-4-6
అమ్మ	8-9-6
సామానులు	1-8-0
ఆద్యావ్యలు	57-6-6
చిరాలిల్లు	95-8-6
	1270-4-9

తల్లాప్రగడ కామేశ్వరరావు,

ప్రతిదేవుడు.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు తాలూకాబోర్డుల ప్రచారము

జూలై 1, - నెల్లూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు
శ్రీరామచంద్ర ప్రకాశము, జిల్లాయందలి తాలూకా బోర్డులను
ఇతరవారు నుటకు దీర్చుచుగ ప్రయత్నములు చేయు
చున్నారని జిల్లా నాయకులు గ్రామదులయందు ఈ విష
యముగూర్చి ప్రచారము చేయుటకై పర్యటనము సలుపుచు
న్నారు. గత వెల 30 తేదీ క్రియతులు తిక్కవరపు రామి
రెడ్డి, తూములూరు శివరామయ్య, విస్సా రాజగోపాలరావు,
వెన్నెలంటి రాఘయ్యగార్లు కాంగ్రెసువారి తరపున మో
టారు బస్సును బాడుగకు వైకొని, కోడూరు రస్తాగు ఇరుప్ర
క్కలనున్న అల్లీపురం, నంకూరు, పేడూరు, ఆములూరు,
చింతోపు, చెన్నపల్లిపాళెం, కోడూరు మున్నగు గ్రామముల
యందు ప్రచారము సలుపుటకు వెళ్లి, పలుకుబడిగల పెద్ద
పెద్దలైతులతో ఈ విషయముగూర్చి ముచ్చటించి, గ్రామ
స్థలవాదానముల వైకొనిరి. జిల్లాలోని ప్రముఖులు, దేశభ
క్తులు కొందఱు : తాలూకా బోర్డు ఓర్వరకు విజ్ఞప్తి యను
కరపత్రమును అప్పించింది విరివిగ ప్రతి గ్రామమునందును
రైతుల కందజేయుచున్నారు.

1925 సంవత్సరము మార్చివెలలో అన్ని తాలూకా
బోర్డులకు మరల యెన్నికలు జరుగును తాలూకాబోర్డులలో
ఎక్కువ స్థానములను కాంగ్రెసువారు సంపాదించగలిగినచో
నిర్వాహకార్యక్రమమును అనగా ఖిద్దరు, పంచముల అభివృద్ధి,
మద్యపాన విహింసామోక్షము, జాతీయవిద్య మొదలగు విషయముల
యందు ఎక్కువ పనిజేయగలిగియుండును. (స్వకీయనిలేలరి)

మోహినీ తైలము

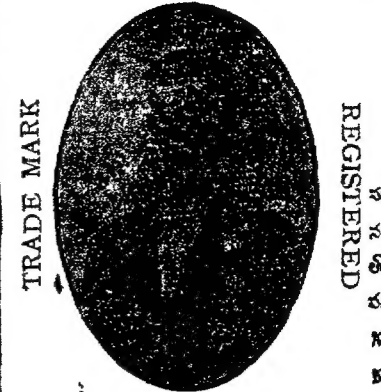
5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇదిమనోహరత్రయము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదీర్ఘజీవో
గములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును సుందరల
మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ
బెంచి కాపాడును ఈతైలమునందుకల రమణీయమగు సువాసన
చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు
వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టు
నివ్వకు దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెచ్చబడసి
యున్నాము నేదేలఒకసాపరిశీలించిన నిజముతైలయగలు
అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ముప్పనసోమరాజు అందు వీరాజు.

పెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
1918 సంవత్సరం
మంచిమేము మనదేశము
నపండించుచున్న పట్టు
తో మాస్వామి లోనే
చదుట, నేయట, రం
గులువేయట మున్నగుప
నులన వివిధరకముల

వస్త్రములపనులగులతో చిత్రవిచిత్రమైన జరిసాదా అందు
లు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్ర
యించుచుంటిమి కాకనాడలో జరిగిన 38 వ అభిలఖారతకాం
గ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదే
శములోని పట్టవస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమై
నవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రా
యుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూవ కాంతిభూషణగారు అమృత
జహరు పత్రికయందు ఇట్లువ్రాసిరి

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభము వారున్న మరీయితర
ప్రజలుకూడ అన్నిరకములఖిద్దరున్న ప్రదర్శించిరి ఇంకనుసంద
వరో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు పట్టు
వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి పెద్దాపురం కర్తకు
లు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగార్లు పట్టుకు తిరీయములును ధో
వతులును వర్తుగుడ్డలును కొటుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును
మున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి బెంగళూరు అస్సామువారు
కూడ ప్రదర్శించిరి”

పట్టువస్త్రములగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొ
క్క అదెప్పును రకములను విత్తలముగా వ్రాయుటనల దేశము
స్వదేశవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ
నభివృద్ధి పరచెదరుగాక చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము
నందును మాబట్టలు దొరకును

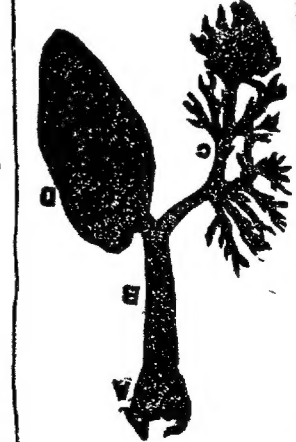
కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే
నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మో
సపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకరకు మాప్రతి
పట్టయందు వుండేమాట్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి

దగ్గులు! జిలుబులు!! ఇన్ ఫుఎనా!!!

హాడ్ సన్ను

“యూమెంతాల్ జాబాబులు” అన్ని విధములదగ్గు,
జిలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ ఫు ఎంబా
మొదలగువాటిని తప్పక కుదుర్చును. తుదమును రాసీయక
అటంకపరచును.

“ది లాస్ సెట్” “అప్రెంటిస్ యన్ మెడికల్ గెజెట్టు,
“దిప్రాక్టికల్ నర్స్” “మెడికల్ ప్రెస్సు అండు సర్క్యుల్”
“మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడికల్” థెల్లి (ఇండియా
మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిపార్సుచేయబడినది

కంతర్వని కుత్తుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు
వాటికి కావలసినది
ఏ-స్పర్శపేటిక.
వి-శ్యాసనాశము.
సి-శ్యాసనాశము యొక్క
గొట్టము.
డి-బిక్ శ్యాశోకము ప్రత్యేక
భాగము అన్ని కెమిస్టుడుకా
ణము లందును పెను దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-2-0.
అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈడినవ తెలుపబడిన జాగా
లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. దేశాయి గౌండ్స్ అండుకో, చైవా
బజారుకోడ్డు. అక్కిన్ అండుకో కెమిస్టును, బ్రాడ్వే
సోల్ ఏజెంట్లు: - వైసామహమ్మదు అండుసన్ను
5 మెక్లీస్ వీధి, బార్లీసు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా నీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

నెల్స్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

కాల్-టెన్ వెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనవర్గి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అగ్రశ్రేణియూ, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలిముగ్గుగా జనాదరణము కలుగుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామాటగా ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టానికి బహుశా "ఆ గేట్" నాజాపాతి నడయోగించుట యశస్వతమగు మాత్రమే. ఒకరూరి నీరాలో ముంచియెడల అందు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. ముగ్గురూరి విక్టోరియా డిపో, మదరాసు

కస్తూరిమాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళేశేత్ర కస్తూరి, మంచిగోలతో, ము, ఆదిపచ్చికాన, పావుదాగు, మంచిగుండుపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము, శైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము కైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారను సామాన్యముగ వాడతగినది. ప్రతిగృహమున నుండవలసినది. ముఖ్యముగ పిల్లలగుల గృహనందుండవలసినది.

మూలశంకకుతైలము

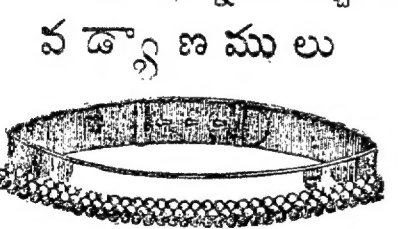
వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆననముదగ్గర చర్మము లూపువారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇవి శైత్యకోశేత్ర మందతలన (Tropical liver) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలావరోధము వలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర అనుయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాదపడువారు కారము, ఆ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విశేష సాధకములగు కూరగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈతైలమును మొలలచేరాచిన బాధ వెంటనే పోయి రక్తముపడుట మాన్పును. జాలిమాత్రలవలన గుఱించిన నమగను. ఈతైలము మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గవలదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

చిత్ర విచిత్రపు వసులకు పేరుపొందినది? వద్యాణ మాలకు, వంకీలకు ఉపయోగించునట్టి కేంపులుచెక్కి-న మోపు ధర రు. 40, రు. 150 వరకు గలదు.

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును. మజారి రు. 12లగును. గజ్జలగులది 15 ను 30 ను వరకు చేయవచ్చును. మజారి రు. 25-50 వరకుగలదు. కవగము బంగారు, పేలైన మణులకు, రత్నములకు వ్రాచినప్పైదము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ; 172, ఫుట మాయన మైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0. నగలరత్నము, 25, చైవాబాయువీధి, మద్రాసు.

లోక మెయూమర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, గుండుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారములగు కవ మూలికలు చేర్చి తయారు చేయబడినది. ఆతేజశ్వరమగు ఏకగ్రుచ్చకాని యందులో చేరుటలేదు. కనీవిద్వజు, చాలు దు, బాణికా, యశస్వజు కరణులు, మనశివారు ప్రతియొక్కరు గీసిన సాధారణరోగము లన్నిటిని అను పాసభేదముతో వాడతగినది. కిడ్నీలు, బాలింతలకు ఇది సంబంధించింది. వేసకు నేలు బుడ్డు ఖర్చు అగుచున్నది 250-300 మాత్రల గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డుల 1-4-0 పొట్టుఖర్చు చేయ. ఈ దిగున తెలుపబడిన ఔషధ ములు అని ఏ యే వ్యాధికి గణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంబంధములేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతాశవం:—రక్తగర్భిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.
బాలనుభోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమణి. తివుగానుండును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0.
భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, నాంతులు, అజీర్తి కటావంలైపోవును. రు 1-0-0
వాతగజశేరిలేహ్యము:—సర్వవాతాదులకు ఆకలి నుండగించుట మలబద్ధము మొదలగువాటి పెట్టినది విశిష్టము 2.
మా ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకతనా మాత్రము కొనిన వితన ఎన్నడును నూరదైవి కొనినవారి మాత్రముగలదు. పాశ్చాత్య వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతాభావవైద్యులు, మైసూరు.

"ఎడెంటా" పలకలు
బడిపిల్లలకు చాల ఉపయోగకరము.
తొందరపడిన వసులనే వసుల దని వ్రాచి నిచ్చెదము.
వసులములకు ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయును.
Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!
మా స్వప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద
మౌరీకము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము
క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపింపవలెకే ఇనా
ముగా పంపబడును. 191
Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
15, Harrison Road, Calcutta

కర్పూలహరి
వెల సీ! 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము
కారుట, చెవిబిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును.
కె,కి బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిపో,
మదరాసు - బొంబాయి